

රාජ්‍ය ආයතන සඳහා ගොඩනැගිලි අවශ්‍යතා
සපුරා ගැනීම හා උපයෝජනය

වාර්තා අංකය : පීඊආර්/ඒ/ජීබී/2020/01

ජාතික විගණන කාර්යාලය

පටුන

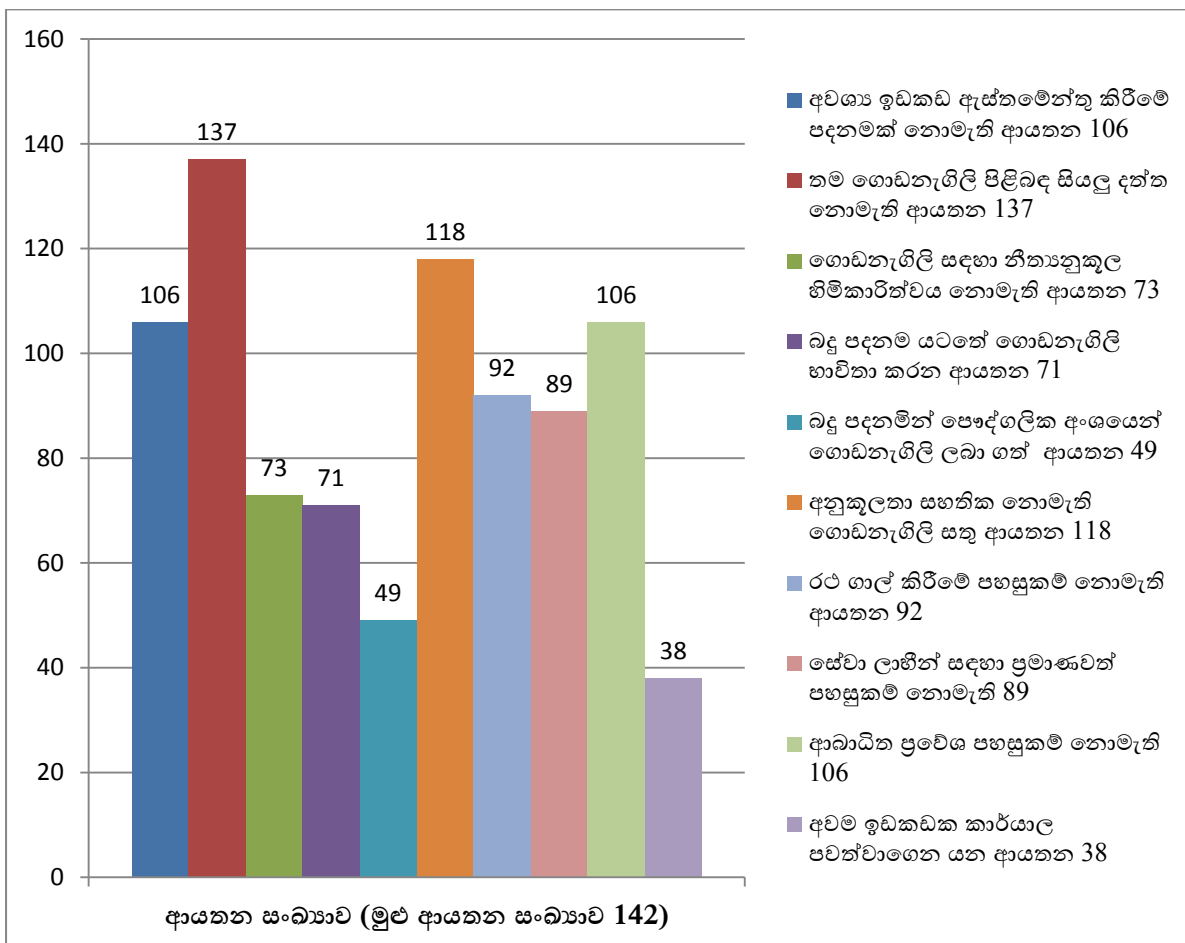
		පිටු අංකය
01.	විධායක සාරාංශය	1
02.	හැඳින්වීම	4
2.1	පසුබිම	4
2.2	සම්බන්ධිත ආයතන	6
2.3	විගණන ප්‍රවේශය	8
2.4	විගණන විෂය පථය	8
2.5	විෂය පථය සීමාවීම	10
2.6	විගණන ක්‍රමවේදයන්	10
2.7	විගණන අරමුණු හා නිර්ණායක	11
2.8	විගණනය සඳහා අධිකාර බලය	14
3.	විස්තරාත්මක විගණන සොයා ගැනීම්	15
3.1	ගොඩනැගිලි අවශ්‍යතාවය නිසි පරිදි හඳුනා ගැනීමට කටයුතු කිරීම	15
3.2	රජයේ ගොඩනැගිලි ඵලදායීව භාවිතය සඳහා වූ අවශ්‍යතා සපුරාලීම	21
3.3	රජයේ ආයතන සඳහා ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම	35
3.4	රජයේ ආයතනවල ගොඩනැගිලි භාවිතය	43
3.5	රජයේ ගොඩනැගිලි දේපළ කළමනාකරණය	50
4.	නිර්දේශ	58
	අරමුණු	60

01. විධායක සාරාංශය

රාජ්‍ය ආයතනවල කටයුතු පවත්වාගෙන යාමට අවශ්‍ය ගොඩනැගිලි අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහා රජය සතු ගොඩනැගිලි මෙන්ම කුලී හෝ බදු පදනම මත ලබා ගන්නා ගොඩනැගිලිද භාවිතා කරනු ලබයි. මෙම ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම, නඩත්තුව හා කුලී පදනම මත ලබාගත් ගොඩනැගිලි සඳහා කුලී ගෙවීමට රජය විසින් විශාල වැය බරක් දරනු ලබයි. ඒ අනුව රජයේ ගොඩනැගිලි ආර්ථිකභාවයකින්, කාර්යක්ෂමව හා ඵලදායීව උපයෝජනය කිරීමේ අවශ්‍යතාවය පැන නගී.

මෙලෙස ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් හා අත්පත් කර ගැනීම් සඳහා රජය විසින් වාර්ෂිකව ප්‍රමාණාත්මක වැය බරක් දැරුවද රජයේ කටයුතු පවත්වාගෙන යාම සඳහා රජය සතු ගොඩනැගිලි ඉඩකඩ ප්‍රමාණවත් නොවීම හා අතිරික්ත ඉඩකඩ පැවතීම, ඒවා සුදුසු මට්ටමේ නොමැති වීම, රජයේ ගොඩනැගිලි කළමනාකරණයේදී අත්‍යවශ්‍ය වූ මධ්‍යගත දත්ත පද්ධතියක් පවත්වාගෙන නොයෑම සහ තක්සේරු කිරීමේ ගැටළු පැවතීම මෙම විගණනය තෝරා ගැනීමට හේතු විය. විශේෂ වියදම් ඒකක වල ගොඩනැගිලි, රජයේ පාසල් ගොඩනැගිලි, නිල නිවාස, රෝහල් ගොඩනැගිලි, විදේශ දූත මණ්ඩල කාර්යාල සහ විදේශ රටවල පවත්වාගෙන යනු ලබන ගොඩනැගිලි රාජ්‍ය බැංකු වලට අයත් ගොඩනැගිලි හැර මධ්‍යම රජයට අයත් ගොඩනැගිලි උපයෝජනය මෙම විගණනයේදී සැලකිල්ලට ගන්නා ලද අතර තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ගොඩනැගිලි තක්සේරු කිරීම පිළිබඳවද කොමිෂිට්ටුවේ ජනරාල් කාර්යාලයෙන් එහි කාර්යසාධනය පිළිබඳවද තොරතුරු මෙම විගණනයේදී ලබාගන්නා ලදී.

අයවැය ඇස්තමේන්තු අනුව ගොඩනැගිලි මිලදී ගැනීම්, ඉඩම් මිලදී ගැනීම්, ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් හා ගොඩනැගිලි පුනරුත්ථාපනය සහ වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා වර්ෂ 2016 සිට වර්ෂ 2020 දක්වා මුළු මූලධන ප්‍රතිපාදන රුපියල් බිලියන 720 ක් වෙන් කර ඉන් සියයට 67 ක් එනම් රුපියල් බිලියන 482 ක් පමණක් වැය කර තිබූ අතර එය මුළු රාජ්‍ය මූලධන පිරිවැයෙන් සියයට 14 ක් සියයට 16 ක් අතර පරාසයක විය. එසේ වුවද රාජ්‍ය ගොඩනැගිලි අවශ්‍යතාවය උපරිම කාර්යසාධනයෙන් යුතුව උපයෝජනය වී නොමැති බව නිරීක්ෂණය වූ අතර 2021 මාර්තු 31 දිනය වන විට අමාත්‍යාංශ, දෙපාර්තමේන්තු, සංස්ථා, ව්‍යවස්ථාපිත ආයතන, විශ්වවිද්‍යාල, රාජ්‍ය සමාගම් හා ව්‍යාපෘති ඇතුළු රාජ්‍ය ආයතන 142 ක ගොඩනැගිලි භාවිතා කිරීම් 1,166 ක් පිළිබඳව විගණනය වෙත ලබාගත් තොරතුරු ඇසුරින් රාජ්‍ය ආයතන ගොඩනැගිලි උපයෝජනයේ කාර්යසාධනය පිළිබඳ අනාවරණය වූ ප්‍රධාන ගැටලු පහක සඳහන් දත්ත ප්‍රස්ථාරය මගින් පැහැදිලි කර ඇත.

එමෙන්ම ඉදිකිරීමේදී, මිලදී ගැනීමේදී හා බදු ගැනීමේදී ගොඩනැගිලි අවශ්‍යතාවය නිසි පරිදි හඳුනා නොගැනීම හේතුවෙන් ආයතනයේ අරමුණු ඉටු වන පරිදි තම ගොඩනැගිලි කාර්යක්ෂමව, ඵලදායීව හා ආර්ථිකමයභාවයකින් උපයෝජනය නොවන බවත් ආයතන සතු වූ ගොඩනැගිලි භාවිතය කාලීනව සමාලෝචනය නොකරන බවත් නිරීක්ෂණය විය. ඉඩ පහසුකම් කළමනාකරණයේදී සම්මත ඉඩකඩ වෙන්කිරීමේ ප්‍රමිතීන් නොතිබුණු අතර ඒ සඳහා රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් ද නොතිබුණි.

රජයේ කාර්යයන් සඳහා ගොඩනැගිලි බදු පදනමින් ලබා ගැනීමේදී රජයේ තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවෙන් තක්සේරු කිරීමකින් තොරව බදු කුලී ගෙවීම, රජයේ තක්සේරුව නොතකා වැඩි බදු කුලී ගෙවීම නිරීක්ෂණය විය. රජයේ ගොඩනැගිලි තක්සේරු කිරීමේදී ඒ සඳහා අවශ්‍ය ලිපි ලේඛන නිවැරදිව රජයේ තක්සේරුකරු වෙත ඉදිරිපත් නොවීම වැනි හේතූන් මත රජයේ ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි නිසි පරිදි තක්සේරු නොවීම හා රජයේ තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රමාදයන් හේතුවෙන් රජයේ ගොඩනැගිලි නිවැරදි වටිනාකමකින් ගිණුම්ගත නොවීම යන කරුණු මෙම වාර්තාවේ සැලකිල්ලට ගෙන ඇත.

රාජ්‍ය ආයතනවල ඉඩකඩ අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමේ අරමුණින් ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් ආරම්භ කර තිබුණද අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන නොමැතිවීම, ඉදිකිරීම් දුර්වලතා, ඉදිකිරීම් අතරමග නතර කිරීමට තීරණය කිරීම, ඉදිකිරීම් කටයුතු ප්‍රමාද වීම, ආයතනවල අවශ්‍යතාවයන් අනුව වරින් වර ගොඩනැගිලි සැලසුම් වෙනස් වීම හා මුළු පිරිවැය ඇස්තමේන්තුව වෙනස්වීම් විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ කරුණු අතර විය.

එමෙන්ම මූල්‍ය නොවන වත්කම් පිළිබඳ පූර්ණ මධ්‍යගත තොරතුරු පද්ධතියක් පවත්වාගැනීම, කාර්යක්ෂම භාවිතය තහවුරු කරමින් රජයේ මූල්‍ය නොවන වත්කම් කළමනාකරණය පිළිබඳ පිලිගත් ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම කොමිෂ්ට්‍රොලර් ජනරාල් කාර්යාලයෙහි ප්‍රධාන මෙහෙවරක් විය. එසේ වුවද එවැනි මධ්‍යගත දත්ත පද්ධතියක් නිර්මාණය කිරීමේ කටයුතු වල අසාමාන්‍ය ප්‍රමාදයක් සහ රජයේ ගොඩනැගිලි භාවිතය හා කළමනාකරණය එමගින් අධීක්ෂණය කිරීමක් සිදු නොවීම මෙහි කැපී පෙනෙන නිරීක්ෂණයන් විය.

විගණනය විසින් නිර්දේශ ලෙස රාජ්‍ය ගොඩනැගිලි පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් ඇති කිරීම, කොමිෂ්ට්‍රොලර් ජනරාල් කාර්යාලයේ මධ්‍යගත තොරතුරු පද්ධතිය කඩිනමින් ස්ථාපිත කිරීම සහ සෑම රාජ්‍ය ආයතනයක් විසින්ම තමන් සතු ගොඩනැගිලි සම්බන්ධ තොරතුරු හා දත්ත පවත්වාගෙන ගොඩනැගිලි තුළ පවතින ඉඩකඩ වල උපතාවයන් හා අතිරික්තයන් කාලීනව සමීක්ෂණය කිරීම යන කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇත. එමෙන්ම ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීමකදී , මිලදී ගැනීමකදී හෝ බදු ගැනීමකදී එම ගොඩනැගිල්ල යොදා ගනු ලබන කාර්යභාරය, එහි සේවයේ නියුතු කාර්යය මණ්ඩලය හා භාවිතා කරන උපකරණ වල ස්වභාවය අනුව අවශ්‍ය ඉඩකඩ ප්‍රමාණය අනාගත අවශ්‍යතාද නිසි ලෙස පුරෝකථනය කරමින් තීරණය කර ගොඩනැගිලි වල සැබෑ අවශ්‍යතාවය නිසි පරිදි හඳුනාගැනීමට මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරීම හා ඉඩකඩ භාවිතය පිළිබඳ ප්‍රමිතීන් හඳුන්වා දීම යන නිර්දේශයන්ද මෙහිදී යෝජනා කරනු ලැබේ.

2 හැඳින්වීම

2.1 පසුබිම

අමාත්‍යාංශ, දෙපාර්තමේන්තු, පළාත් පාලන ආයතන, සංස්ථා, මණ්ඩල හා රාජ්‍ය සමාගම් ලෙස රාජ්‍ය ආයතන ව්‍යාප්තව ඇති අතර තම ආයතන සතු ගොඩනැගිලිවල මෙන්ම බාහිර පාර්ශවයන්ගෙන් ලබාගත් ගොඩනැගිලිවලද රාජ්‍ය ආයතන පවත්වා ගෙන යනු ලබයි. රජයේ ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම සඳහා විශාල මූලධන වැයක් මෙන්ම බාහිර පාර්ශවයන් සතු ගොඩනැගිලි භාවිතා කිරීමේදී බදු හෝ කුලී ලෙස වාර්ෂිකව විශාල පුනරාවර්තන වැයක් දරනු ලබයි. රජයේ ගොඩනැගිලි උපයෝජනය ප්‍රශස්ථ මට්ටමින් සිදු නොවේ නම් රජය විසින් දරනු ලබන එකී පුනරාවර්තන හා මූලධන වැය ඵලදායී නොවන බැවින් රජයේ ගොඩනැගිලි උපයෝජනයේ අඩුපාඩු හඳුනාගෙන එම අඩුපාඩු වළක්වා ගැනීම හෝ අවම කර ගැනීම ඉතා වැදගත් වේ.

රජයේ ගොඩනැගිලි උපයෝජනය ප්‍රශස්ථව සිදු කිරීමේ වගකීම අදාළ ගොඩනැගිලි භාවිතා කරනු ලබන ආයතනය සතුවේ. එම ගොඩනැගිලි ආයතනයේ අරමුණ සඵල කර ගත හැකි වූ ආකාරයට ඉදිකර තිබීම රජයේ ගොඩනැගිලි ප්‍රශස්ථ උපයෝජනය කෙරෙහි බලපාන සාධකයකි. එමෙන්ම අදාළ ආයතනයේ කාර්යභාරය ඉටු කිරීම සඳහා ගොඩනැගිල්ල යෝග්‍යවීම, ප්‍රමාණවත්වීම හා එය පරිහරණය කරන්නන්ට හිතකර වීම ගොඩනැගිලි ප්‍රශස්ථ උපයෝජනය කෙරෙහි සෘජුව බලපායි.

(අ) රජයේ ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම සඳහා බලපාන නීතිමය පසුබිම

රාජ්‍ය ආයතන විසින් තම කාර්යයන් ඉටු කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ගොඩනැගිලි සැලසුම් කිරීමේදී හා ඉදිකිරීමේදී ජාතික රාජ්‍ය සභාවේ 1978 අංක 41 දරන නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය පනත, 1982 අංක 4 දරන නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය (සංශෝධන) පනතෙහි සැලසුම් හා සංවර්ධන නියෝග/රෙගුලාසි සහ 2021 ජූලි 08 දිනැති අංක 2235/54 දරන 2021 නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සැලසුම් හා සංවර්ධන නියෝග/රෙගුලාසි අනුගමනය කළ යුතු වේ. එහි දෙවන කොටසේ 8 ඒ මගින් “සංවර්ධන කටයුතු අවසර පත්‍රය ” යනාදියට අනුකූල වීම යටතේ යම් සංවර්ධන කාර්යයක් සඳහා නිකුත් කරනු ලබන අවසර පත්‍රයට අනුකූලව කරන ලද බවට අධිකාරිය වෙතින් අනුකූලතා සහතිකය ලබා ගත හැකිය. එමෙන්ම 1968 අංක 15 දරන ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව පනතෙහි හා 1980 අංක 47 දරන ජාතික පාරිසරික පනතෙහි රෙගුලාසි ද සංවර්ධන කටයුතු අවසර පත්‍රය ලබාදීමේදී සලකනු ලැබේ. අදාළ ඉදිකිරීම සිදු කරනු ලබන පළාත් පාලන ආයතනය අනුවද මෙම ගොඩනැගිලි රෙගුලාසි වෙනස් වේ.

(ආ) ගොඩනැගිල්ල සැලසුම් කිරීම

ගොඩනැගිල්ල පරිහරණය කරන්නන් ලෙස ආයතනයේ නිලධාරීන්ට හා සේවලාභීන්ට හිතකර කාර්යාල පරිශ්‍රයක් ඇති කිරීම හා ආයතනික කාර්යභාරයන්ගේ උපරිම ඵලදායිතාවයක් ළඟාකර ගැනීමට සරිලන පරිදි ගොඩනැගිලි සැලසුම් කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත බව, පරිසර හිතකාමී බව, ආබාධිතයන් සඳහා නිසි ප්‍රවේශය, ප්‍රමාණවත් ඉඩකඩ, සේවාව ලබා ගැනීමේ පහසුව හා අනෙකුත් යටිතල පහසුකම් සහිතව ඉදිකිරීම පිළිබඳව මෙහිදී වැඩි අවධානයක් යොමු කර ගොඩනැගිලි සැලසුම් කිරීම මගින් ඒවා ප්‍රශස්ථ උපයෝජනය තහවුරු කර ගත හැක.

ප්‍රශස්ථ උපයෝජනය තහවුරු කර ගැනීම සඳහා නිවැරදිව ගොඩනැගිල්ල සැලසුම් කිරීමේදී වාස්තු විද්‍යාත්මක න්‍යායන් සහ ප්‍රමිතීන් වැදගත් වන අතරම 1978 අංක 41 දරන නාගරික සංවර්ධන අධිකාරී පනත යටතේ 2021 ජූලි 08 දිනැති අංක 2235/54 දරන 2021 නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සැලසුම් හා සංවර්ධන නියෝග/රෙගුලාසි වල III වන කොටසේ 44 වන වගන්තිය පරිදි ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම සිදුකළ යුතු වේ.

(ඇ) රජයේ ගොඩනැගිලි තක්සේරු කිරීම

රජයේ ගොඩනැගිලි තක්සේරු කිරීම තුළින් අවසන් ගිණුම්වල ගිණුම්කරණ අගයන් ඇතුළත් කිරීම හා බදු කුලී පදනම මත ලබා ගන්නා ගොඩනැගිලිවල බදු කුලී වටිනාකම නිවැරදිව නිශ්චය කිරීම තුළින් ඒවායේ කාර්යසාධනය හා නිසි මූල්‍ය වාර්තාකරණය ඉහළ මට්ටමින් පවත්වාගත හැක. ගොඩනැගිලි තක්සේරු කිරීමේදී රජයේ පිළිගත් ආයතනය වන තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව මගින් තක්සේරු වාර්තා ලබා ගැනීම සිදු කළ යුතු අතර, තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සිදු කරනු ලබන දේපළ තක්සේරු කිරීම්වල ප්‍රමාද දෝෂයන් අඩුපාඩු හා අක්‍රමිකතා පැවතීම ගොඩනැගිලි කාර්යක්ෂම පවත්වා ගැනීම හා වාර්තා කිරීම සඳහා සෘජුවම බලපානු ලබන අයහපත් සාධකයක් වේ.

රජයේ ආයතන විසින් භාවිතා කරනු ලබන ගොඩනැගිලිවල තක්සේරු වටිනාකම් අනුව වත්කම්වල ගිණුම්කරණ අගය ලබා ගැනීම සිදු කළ යුතුය. ඒ සඳහා තක්සේරු ක්‍රමවේදයන් අනුගමනය කරමින් වත්කම්වල වටිනාකම් තක්සේරු කළ යුතුය. එහිදී 2019 ජනවාරි 01 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනැති වත්කම් කළමනාකරණ චක්‍රලේඛ අංක 04/2018 ප්‍රකාරව වත්කම් තක්සේරු කටයුතු කළ යුතුවේ.

(ඇ) බාහිර පාර්ශවයන්ගෙන් ගොඩනැගිලි බද්දට හෝ කුලියට ගැනීම.

ආයතනික කාර්යයන් ඉටු කර ගැනීම සඳහා රජයේ ගොඩනැගිලි ප්‍රමාණවත් නොවන අවස්ථාවන්හිදී වෙනත් පාර්ශවයන්ගෙන් ගොඩනැගිලි බද්දට හෝ කුලියට ගැනීම සිදුවේ. එම බාහිර පාර්ශවය රජයේ ආයතනයක් හෝ පෞද්ගලික පාර්ශවයක් විය හැකි බදු දීමනාකරු තෝරා ගැනීම රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශයෙන් අනුගමනය කරමින් සිදු කෙරෙන අතර, සාධාරණ තක්සේරුවක් පදනම් කර ගනිමින් අදාළ බදු හෝ කුලි වාරිකය තීරණය කරනු ලබයි.

2.2 සම්බන්ධිත ආයතන

(අ) රජයේ ගොඩනැගිලි පවත්වා ගෙනයාම සම්බන්ධයෙන් කොමිෂ්ට්‍රෝලර් ජනරාල්ගේ කාර්යභාරය

මුදල් ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ වත්කම් කළමනාකරණ වක්‍ර ලේක අංක 01/2017 හා 2017 ජුනි මස 28 දිනැති වක්‍ර ලේකය ප්‍රකාරව රජයේ මූල්‍ය නොවන වත්කම් කළමනාකරණය සඳහා කොමිෂ්ට්‍රෝලර් ජනරාල් කාර්යාලය 2017 මාර්තු 07 වන දින මුදල් අමාත්‍යාංශය යටතේ පිහිටුවා ඇත. රජයේ වත්කම් හා පිරිවැය කළමනාකරණය පිළිබඳව අධීක්ෂණය කිරීම කොමිෂ්ට්‍රෝලර් ජනරාල් කාර්යාලයේ ප්‍රධාන කාර්යභාරය වේ.

දැක්ම

රාජ්‍ය අංශයේ මූල්‍යමය නොවන වත්කම් කළමනාකරණය සඳහා ලොව පිළිගත් ඉහළම මට්ටමේ ආයතනය වීම.

මෙහෙවර

මූල්‍ය නොවන වත්කම් පිළිබඳ පූර්ණ මධ්‍යගත තොරතුරු පද්ධතියක් පවත්වා ගැනීම හා රජයේ ජාතික සංවර්ධන වැඩසටහන ශක්තිමත් කිරීම සඳහා මූල්‍ය නොවන වත්කම් කාර්යක්ෂමව භාවිතය තහවුරු කරමින් රජයේ මූල්‍ය නොවන වත්කම් කළමනාකරණය පිළිබඳ පිළිගත් ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම.

කාර්යයන් හා වගකීම්

- i. රජයේ වත්කම් ද්‍රව්‍යය හා පිරිවැය කළමනාකරණය අධීක්ෂණය කිරීම
- ii. මධ්‍යගත තොරතුරු පද්ධතියක් නිර්මාණය කිරීම දත්ත රැස්කිරීම හා රෙගුලාසි සම්පාදනය මගින් රජයේ මූල්‍ය නොවන වත්කම් කළමනාකරණය සුපරීක්ෂණය කිරීම.

- iii. අනිසි කළමනාකරණය හා නාස්තිය පිටු දැකීම පිණිස රජයේ වත්කම් ඵලදායී, කාර්යක්ෂම හා සකසුරුවම් ලෙස උපයෝජනය කිරීම.
- iv. රජයට අයත් මූල්‍ය නොවන වත්කම් තුළින් ආදායම් රැස්කිරීම වැඩි දියුණු කිරීම
- v. රජයේ වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම, නඩත්තු කිරීම හා අපහරණය පිළිබඳව අවශ්‍ය මාර්ගෝපදේශයන් සැපයීම.
- vi. රජයට අයත් මූල්‍ය නොවන වත්කම් කළමනාකරණය පිළිබඳ නායකත්වය හා භාරකාර භූමිකාව ඉටු කිරීම.
- vii. රජයේ වත්කම් පිළිබඳ තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය ලෙස කාර්යය ඉටු කිරීම

(ආ) අනෙකුත් ආයතන හා ඒවායේ කාර්යභාරය

ආයතනය	කාර්යභාරය කෙටියෙන්
01. නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය	ගොඩනැගිලි රෙගුලාසි නිකුත් කිරීම හා ඉදිකරන ලද ගොඩනැගිලි සඳහා අනුකූලතා සහතික ලබාදීම.
02. ගොඩනැගිලි දෙපාර්තමේන්තුව	රජයේ ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම්, වාස්තු නිර්මාණ කටයුතු සහ ගෘහ නිර්මාණ කටයුතු
03. ඉදිකිරීම් සංවර්ධන අධිකාරිය	කර්මාන්ත ඉදිකිරීම් සම්බන්ධ ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කිරීම
04. ජාතික දෙපාර්තමේන්තුව	අයවැය රජයේ ගොඩනැගිලි උපයෝජනය සඳහා දරන වැය ඇස්තමේන්තු කිරීම හා මුදල් ප්‍රතිපාදනය
05. ජාතික ක්‍රම සම්පාදන දෙපාර්තමේන්තුව	ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් ව්‍යාපෘති සඳහා රාජ්‍ය ආයෝජන වෙන් කිරීම
06. ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ අධිකාරිය	රුපියල් බිලියන 01 ට වැඩි රජයේ ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් ව්‍යාපෘති අධීක්ෂණය
07. තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව	රාජ්‍ය හා අර්ධ රාජ්‍ය ආයතනවල විවිධ කාර්යයන් උදෙසා වංචල සහ නිශ්චල දේපළ තක්සේරු කිරීම

2.3 විගණන ප්‍රවේශය

පවතින ගොඩනැගිලි ඉඩකඩ භාවිතය හා ගොඩනැගිලි සඳහා අවශ්‍ය ඉඩකඩ ප්‍රමාණය ඇස්තමේන්තු කිරීමේදී සහ සැලසුම් කිරීමේදී විධිමත් පිරිවිතරයන් හා ප්‍රමිතීන් භාවිතා නොකිරීමෙන් රජයේ ආයතනවල තම ගොඩනැගිලිවල අවශ්‍යතාවය නිසි පරිදි හඳුනාගැනීමට නොහැකි වීම ප්‍රශස්ත ලෙස රජයේ ගොඩනැගිලි උපයෝජනය කෙරෙහි බලපා තිබුණි. ප්‍රශස්ත ගොඩනැගිලි උපයෝජනය කෙරෙහි බලපා තිබූ පහත සඳහන් මූලික ගැටළු මෙම විගණනය සඳහා ප්‍රවේශය සැලසුණි.

- (අ) රාජ්‍ය අංශයේ ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම සඳහා ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් නොමැති වීම
- (ආ) අධික වැය බරක් දරා සිදු කරන නව ඉදිකිරීම් ආයතනයේ අවශ්‍යතාවයට යෝග්‍ය නොවීම මගින් රජය විසින් දරනු ලබන මූලධන වැය නිශ්ඵල වන අවස්ථා බොහෝමයක් පැවතීම
- (ඇ) රජයේ කාර්යයන් ඉටු කිරීම සඳහා භාවිතා කරනු ලබන ගොඩනැගිලි වල ඉඩකඩ උපයෝජනයන් හා අතිරික්තයන් පැවතීම
- (ඈ) රජයේ ගොඩනැගිලි ප්‍රශස්ථ කළමනාකරණය සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වූ මධ්‍යගත තොරතුරු පද්ධතියක් පවත්වාගෙන නොයෑම.
- (ඉ) ගොඩනැගිලිවල හිමිකාරිත්වය සම්බන්ධ ගැටළු
- (ඊ) නිසි නඩත්තුවක් නොතිබීම
- (උ) රජයේ ගොඩනැගිලි තක්සේරු කර නිසි පරිදි ගිණුම්ගත නොකිරීම

2.4 විගණන විෂය පථය

(අ) අපගේ කාර්යසාධන විගණනය, විගණන කටයුතු පිළිබඳ ශ්‍රේෂ්ඨ ආයතනවල අන්තර්ජාතික ආයතනය (INTOSAI) විසින් නිකුත් කරන ලද මාර්ගෝපදේශයන් සහ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ප්‍රතිපාදනයන් සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව සිදු කෙරුණි. අපගේ කාර්යසාධන විගණනයේ නිරීක්ෂණයන් හා නිර්දේශයන් මත නිගමනයකට එළඹීම සඳහා සඳහන් කරන ලද අරමුණු කොතරම් දුරකට ළඟාකර ගත හැකිද, එම අරමුණු ළඟා කර ගැනීම හා සම්බන්ධ අවදානම් මොනවාද යන්න තීරණය කිරීම සඳහා පදනමක් ලෙස ආයතනය ඒවායේ මෙහෙයුම් කටයුතු සහ අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රම පිළිබඳව අප විසින් අවබෝධයක් ලබා ගනු ලැබේ.

- (ආ) අපගේ කාර්යයන් පූර්වයෙන් සැලසුම් කොට විගණන සැලසුමට සම්බන්ධ කෙරුණි. අප විසින් විගණන විෂය පථය නව්‍යකරණය සහ විගණනය සඳහා පවත්නා කාල වේලාවන් සහ මානව සම්පත් මත කාර්යසාධන විගණනයේ ප්‍රමාණය නියැදි පටිපාටීන්ට සීමා කරනු ලැබීය.
- (ඇ) සීමිත කාර්ය මණ්ඩලය, අනෙකුත් සම්පත් සහ ඉඩදී ඇති කාල වේලාවන් මත අපගේ විගණනය මධ්‍යම රජයේ කාර්යාල ගොඩනැගිලිවලට සීමා කරනු ලැබීය.
- (ඈ) මෙහිදී මධ්‍යම රජය යටතේ පවත්වාගෙන යනු ලබන සියළුම රාජ්‍ය ආයතනවල ගොඩනැගිලි පිළිබඳ විස්තර ලබාගැනීම අපේක්ෂා කළද පාසල් ගොඩනැගිලි, නිල නිවාස, ප්‍රතිකාර කටයුතු සඳහා යොදවා ගනු ලබන රෝහල් ගොඩනැගිලි, විදේශ දූත මණ්ඩල කාර්යාල සහ විදේශීය රටවල පවත්වාගෙන යනු ලබන රාජ්‍ය බැංකුවලට අයත් ගොඩනැගිලි මෙන්ම විශේෂ වියදම් ඒකක විසින් භාවිතයට ගනු ලබන ගොඩනැගිලි උපයෝජනය මෙම විෂය පථයට අයත් නොවීය.
- (ඉ) රජයේ මූල්‍ය නොවන වත්කම් කළමනාකරණයේදී විශේෂිත වූ කාර්යභාරයක් ඉටු කිරීමට පිහිටුවා ඇති කොම්ප්‍රෝලර් ජනරාල් කාර්යාලයේ කටයුතු වල කාර්යසාධනය මෙන්ම රාජ්‍ය ගිණුම් දෙපාර්තමේන්තුවේ හා තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවේ මේ සම්බන්ධයෙන් වූ කාර්යසාධනය පිළිබඳව සැලකිල්ලට ගෙන ඇත.
- (ඊ) 2021 මාර්තු 31 දින තෙක් විගණනය විසින් ඉදිරිපත් කළ ආකෘතියට පිළිතුරු ලබා දුන් ඇමුණුම 1 හි සඳහන් ආයතන 142 ක තොරතුරු අනුව විගණන නිරීක්ෂණ ගොඩනගා ඇත. ඒ පිළිබඳ සාරාංශයක් පහත දැක්වේ.(ඇමුණුම 01)

රාජ්‍ය ආයතන වර්ගය	ආයතන සංඛ්‍යාව	ගොඩනැගිලි භාවිතා කිරීම් සංඛ්‍යාව
අමාත්‍යාංශ	27	186
දෙපාර්තමේන්තු	29	294
සංස්ථා	23	420
ව්‍යවස්ථාපිත ආයතන	31	153
විශ්ව විද්‍යාල	10	22
රාජ්‍ය සමාගම්	10	73
ව්‍යාපෘති	12	18
එකතුව	142	1166

2.5 විෂය පථය සීමාවීම

මධ්‍යම රජයට අයත් අමාත්‍යාංශ, දෙපාර්තමේන්තු, සංස්ථා, මණ්ඩල ඇතුළු ව්‍යවස්ථාපිත ආයතන හා ව්‍යාපෘතිවල ගොඩනැගිලි උපයෝජනය පිළිබඳ විස්තර එම ආයතනය විසින් විගණනයට ලබාදුන් තොරතුරු මත පදනම් වූ අතර එම තොරතුරු වල නිරවද්‍යතාවය පිළිබඳ භෞතිකව පරීක්ෂා කිරීමට කොවිඩ් වසංගත තත්ත්වය යටතේ ඉඩ ප්‍රස්ථාවක් නොවීය. ලබා දී තිබුණු ඇතැම් පිළිතුරු පැහැදිලි නොවූ අවස්ථා ද තිබුණි.

ගොඩනැගිලිවල රථගාල් කිරීමේ පහසුකම්, සේවාවලින් සඳහා පහසුකම්, ආබාධිත ප්‍රවේශ පහසුකම්, නීත්‍යානුකූල හිමිකාරිත්වය, බදුකුලිය තක්සේරු කිරීම හා අනුකූලතා සහතික පිළිබඳ කරුණු සම්බන්ධයෙන් නිශ්චිත තොරතුරු ඉදිරිපත් නොවූණු අවස්ථාවලදී ප්‍රමාණවත් තොරතුරු ඉදිරිපත් නොවූණු ලෙස සලකන ලදී.

තවද ලබාගත් තොරතුරු අනුව රජයේ ගොඩනැගිලිවල හිමිකාරිත්වය පිළිබඳ නිරීක්ෂණ ඉදිරිපත් කර ඇති නමුත් ඉඩම්වල හිමිකාරිත්වයේ ගැටලු පිළිබඳව ගැඹුරින් පරීක්ෂා කර නොමැත.

2.6 විගණන ක්‍රමවේදයන්

(අ) අමාත්‍යාංශ යටතේ රාජ්‍ය ආයතන සැලකිය යුතු සංඛ්‍යාවක් තිබීම සහ ඒවායේ කාර්යයන් ඉටු කර ගැනීම සඳහා ගොඩනැගිලි සැලකිය යුතු සංඛ්‍යාවක් උපයෝගීවීම හේතුවෙන් සෑම අමාත්‍යාංශයකටම ගොඩනැගිලි උපයෝජනය සම්බන්ධව අවශ්‍ය මූලික කරුණු ඇතුළත් ප්‍රශ්නාවලියක් යැවීමෙන් අමාත්‍යාංශ යටතේ වූ සියළු ආයතනවල ගොඩනැගිලි උපයෝජනය සම්බන්ධ දත්ත රැස් කර ගැනීමට කටයුතු කර ඇත. එම ආයතනවලින් ආයතන කිහිපයක තොරතුරුවල නිරවද්‍යතාවය පිළිබඳ නිරීක්ෂණ එම ආයතනවල මූල්‍ය විගණනය සිදු කරනු ලබන විගණන ශාඛා කිහිපයක් මගින් තහවුරු කර ඇති තොරතුරු මත පදනම් විය.

(ආ) එසේම 2020 අගෝස්තු 9 වන දිනැති හා අංක 2187/27 දරණ අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් අමාත්‍යාංශ හා ඒවායේ කාර්යභාරයන් වෙනස් වීමට පෙර මෙම තොරතුරු කැඳවා තිබූ බැවින් අමාත්‍යාංශ වෙනස් වීමට පෙර පැවති තත්ත්වයද විගණනයට ලක් කර ඇත.

(ඇ) කාර්යාලවල ඉඩකඩ නිලධාරීන් අතර වෙන් කිරීමේ නිශ්චිත ක්‍රමවේදයක් නොමැති බැවින් නිලධාරියකුට කාර්යාලය තුළ කාර්යක්ෂමව සේවය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය නිලධාරීන්ට වෙන් වූ ඉඩකඩ හා පොදු භාවිතයට වෙන් වූ ඉඩකඩ සඳහා සාමාන්‍ය අගය ලෙස අවම ඒක පුද්ගල ඉඩකඩ වර්ග අඩි 100 හා උපරිම ඒක පුද්ගල ඉඩකඩ වර්ග අඩි 200 ක් ලෙස සලකන ලදී.

2.7 විගණන අරමුණු හා නිර්ණායක

විගණන අරමුණ : රාජ්‍ය ආයතන පවත්වාගෙන යාම සඳහා පවත්නා ගොඩනැගිලි භාවිතය, අවශ්‍ය ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම, කුලියට ගැනීම හා සමස්ත ගොඩනැගිලි ප්‍රශස්ත ලෙස උපයෝජනය වෙනුවෙන් රජය විසින් සැලකිය යුතු වැය බරක් දැරීමට සිදුවීම නිසා ඒවා ප්‍රශස්ත අයුරින් අදාළ ආයතනික අරමුණු ඉටු කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය සඳහා යොදා ගෙන තිබේද යන්න ඇගයීම.

උප විගණන අරමුණ	නිර්ණායකය	ප්‍රභවය
(අ) රජයේ ආයතන විසින් තම ගොඩනැගිලි අවශ්‍යතාවය නිසි පරිදි හඳුනාගැනීමට කටයුතු කිරීම ඇගයීම	<ul style="list-style-type: none"> • මුදල් රෙගුලාසි 3- ගොඩනැගිලි ඉදි කිරීම සඳහා මූලික තක්සේරුව • මුදල් රෙගුලාසි 4- මුළු පිරිවැය ඇස්තමේන්තුව • මුදල් රෙගුලාසි 12 - පුනරුත්ථාපනය හා වැඩිදියුණු කිරීමේ අවශ්‍යතාවය 	ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය
(ආ) රජයේ ආයතන වල ගොඩනැගිලි ඵලදායීව භාවිතය සඳහා වූ අවශ්‍යතා සපුරාලීම	<ul style="list-style-type: none"> • රජයේ ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි වත්කම් ගිණුම්ගත කිරීමේ වැඩසටහන යටතේ රජයේ ආයතන වල ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි තක්සේරුව 	රාජ්‍ය ගිණුම් දෙපාර්තමේන්තුවේ 2013.07.24 දිනැති හා ජීඑල්එස්/02 දරන චක්‍රලේඛය
	<ul style="list-style-type: none"> • මූල්‍ය නොවන වත්කම් නිසි පරිදි හඳුනාගෙන පිරිවැයට හෝ තක්සේරු අගයට 2020 වන විට ගිණුම්ගත කිරීමේ අවශ්‍යතාවය 	රාජ්‍ය ගිණුම් දෙපාර්තමේන්තුවේ අංක 271/2019 දරන 2019.12.03 දිනැති චක්‍රලේඛය
	<ul style="list-style-type: none"> • මධ්‍යගත දත්ත පද්ධතියක් සකස් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය 	වත්කම් කළමනාකරණ චක්‍රලේඛ අංක 4/2018 හා 2018.12.31 දිනැති චක්‍රලේඛය
	<ul style="list-style-type: none"> • තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන ක්‍රියාදාමයන් යටතේ (ඊ) වගන්තිය රාජ්‍ය හා අර්ධ රාජ්‍ය ආයතනවල විවිධ කාර්යයන් උදෙසා වංචල හා නිශ්චල දේපළ තක්සේරු කිරීමේ අවශ්‍යතාවය 	තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්යසාධන වාර්තාව -2019

	<ul style="list-style-type: none"> සෑම රජයේ ආයතනයකම සනීපාරක්ෂක හා බැඳුම් ප්‍රවේශ මාර්ග ඇතුළු ආබාධිත ප්‍රවේශ පහසුකම් තිබීම 	2006 ඔක්තෝබර් 17 දිනැති අංක 15/1467 දරන අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රය
	<ul style="list-style-type: none"> ගොඩනැගිල්ලක් කුලියට ගැනීමේදී රජයේ තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවෙන් තක්සේරු කර ගැනීම. 	මුදල් රෙගුලාසි 835(2)(ඇ)
(ඇ) රජයේ ආයතන සඳහා ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීමේදී ආර්ථිකව, කාර්යක්ෂමව හා ඵලදායීව චන්තෝ දැයි ඇගයීම	<ul style="list-style-type: none"> වෙනත් රටවල රජයේ ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් ප්‍රතිපත්තීන් අදාළ කර ගත හැකි මට්ටම 	1899 ඉන්දියානු රජයේ ගොඩනැගිලි පනත , www.indiacode.nic.in/handle/123456789/2332?view_type=search&sam_handle=123456789/1362 කැනඩා රජයේ කාර්යාල ඉදිකිරීම් ප්‍රතිපත්ති https://www.tpsgc.ca/biens-property/mt-wp/mt-wp-eng.html
	<ul style="list-style-type: none"> 12 (ඇ) වගන්තිය අනුව බලශක්ති ඵලෝත්පාදක ගොඩනැගිලි හා ව්‍යුහ සැලසුම් කිරීම සහ සංවර්ධනය 	2014 අංක 33 දරන ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත සංවර්ධන අධිකාරී පනතේ 12(ඇ), (ඊ),13(ඇ),(ඉ) සහ 18(1) වගන්ති
	<ul style="list-style-type: none"> 12 (ඊ) වගන්තිය අනුව අනෙකුත් අධිකාරීන් විමසා, සකසනු ලබන ඉදිකිරීම් කර්මාන්තයේ ප්‍රමිතීන් සකස් කිරීම 	
	<ul style="list-style-type: none"> 18(1) වගන්තිය අනුව ඉදිකිරීම් කර්මාන්තයේ ප්‍රමිති, රීති සහ නියෝග සකස් කිරීම සඳහා අධිකාරිය විසින් කමිටු පත් කිරීම 	

	<ul style="list-style-type: none"> • 13(ඇ) වගන්තිය පරිදි ඉදිකිරීම් කර්මාන්තයට අදාළ යහපත් පරිවයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම 	
	<ul style="list-style-type: none"> • 13 (ඉ) වගන්තිය පරිදි අනෙකුත් අදාළ ආයතන විමසා , ඉදිකිරීම් සඳහා භාවිතා කරනු ලබන අමුද්‍රව්‍ය සහ ශිල්පකරණය ඇතුළු ඉදිකිරීම් වැඩවල ප්‍රමිතීන් 	
	<ul style="list-style-type: none"> • අනුකූලතා සහතික 	1978 අංක 41 දරන නාගරික සංවර්ධන අධිකාරී පනතේ ගොඩනැගිලි රෙගුලාසි (හරිත සංකල්පය ඇතුළුව)
(ඇ) රජයේ ආයතන තම ගොඩනැගිලි කාර්යක්ෂමව හා ඵලදායීව භාවිතා කිරීම ඇගයීම	<ul style="list-style-type: none"> • රජයේ ගොඩනැගිලි ආර්ථිකභාවයකින් කාර්යක්ෂමව හා ඵලදායීව භාවිතා කිරීම සඳහා නිවැරදි තීරණ වලට එළඹීම. 	මනා පරිවයන්
	<ul style="list-style-type: none"> • කාර්යාල ගොඩනැගිලි ඉඩකඩ වෙන්කිරීම සඳහා භාවිතා කරන ප්‍රමිතීන් (කැනඩා රජයේ කාර්යාල ගොඩනැගිලි ඉඩකඩ වෙන්කිරීමේ ප්‍රමිත) 	කැනඩා රජයේ කාර්යාල ඉදිකිරීම් ප්‍රතිපත්ති https://www.tpsgc-pwgsc.gc.ca/biens-property/mt-wp/mt-wp-eng.html
(ඉ) ප්‍රශස්ත ලෙස රජයේ ගොඩනැගිලි දේපළ කළමනාකරණය ඇගයීම	<ul style="list-style-type: none"> • කොම්ප්‍රෝලර් ජනරාල් කාර්යාලයේ දැක්ම මෙහෙවර අරමුණු 	කොම්ප්‍රෝලර් ජනරාල් කාර්යාලයේ කාර්ය සාධන වාර්තාව - 2019
	<ul style="list-style-type: none"> • මධ්‍යම රජයේ ආයතනවල මූල්‍ය නොවන වත්කම් සඳහා මාර්ගගත මධ්‍යගත දත්ත පද්ධතිය සකස් කිරීමට ITMIS ව්‍යාපෘතිය සමඟ සම්බන්ධීකරණය කිරීම 	<ul style="list-style-type: none"> • කොම්ප්‍රෝලර් ජනරාල් කාර්යාලයේ ක්‍රියාකාරී සැලසුම් - 2020

	<ul style="list-style-type: none"> • මූල්‍ය නොවන වත්කම් කළමනාකරණයේ ප්‍රධාන අරමුණ - රජයේ මූල්‍ය නොවන වත්කම් පිරිවැය ඵලදායී ආකාරයෙන් (Cost effective manner) වැඩිදියුණු කිරීම, මෙහෙයවීම, නඩත්තු කිරීම, වැඩිදියුණු කිරීම හා බැහැර කිරීම සඳහා ක්‍රමානුකූල ක්‍රියාවලියකට අනුගත වීම 	<ul style="list-style-type: none"> • මුදල් හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ 2017.06.28 දිනැති හා අංක 01/2017 වත්කම් කළමනාකරණ චක්‍රලේඛය
--	--	---

2.8 විගණනය සඳහා අධිකාර බලය

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාරව හා ජාතික විගණන පනතේ 3(1)(ඇ), 5(2) හා 12(ඌ) වගන්ති ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ මෙම කාර්යසාධන විගණනය සිදු කරන ලදී.

3. විස්තරාත්මක විගණන සොයා ගැනීම්

3.1 ගොඩනැගිලි අවශ්‍යතාවය නිසි පරිදි හඳුනා ගැනීමට කටයුතු කිරීම

ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීමක දී, මිලදී ගැනීමකදී හෝ බදු ගැනීමකදී ගොඩනැගිලි අවශ්‍යතාවය නිසි පරිදි හඳුනා ගතයුතු වේ. ගොඩනැගිලි අවශ්‍යතාවය පිළිබඳ තීරණය කිරීමේ දී ආයතනයේ කාර්යභාරය සෘජුව බලපානු ලැබේ. ආයතනයේ කාර්යභාරයට නොගැලපෙන ගොඩනැගිලි භාවිතය හේතුවෙන් ගොඩනැගිලි උණු උපයෝජනය, ඉඩකඩ ප්‍රමාණවත් නොවීම, අකාර්යක්ෂමතාවය, අනාර්ථිකභාවය, අනාරක්ෂිතබව යන ගැටළු මතු වී තිබුණි.

3.1.1 ගොඩනැගිලි සඳහා අවශ්‍ය ඉඩකඩ ප්‍රමාණය ඇස්තමේන්තු කිරීමේ පදනම

රජයේ ගොඩනැගිල්ලක් යොදා ගනු ලබන අරමුණු, එහි කාර්යයේ ස්වභාවය, සේවයේ නියුතු කාර්ය මණ්ඩලය ප්‍රමාණය සහ භාවිතා කරන උපකරණවල ස්වභාවය අනුව අවශ්‍ය ඉඩකඩ ප්‍රමාණය තීරණය වේ. රජයේ ආයතනයක අරමුණු ඉටු කිරීම වෙනුවෙන් එහි කාර්යභාරය විවිධ ශාඛා සහ උප අංශ මගින් සිදු කරනු ලබන අතර එම අංශ අදාළ ගොඩනැගිල්ලේ ස්ථාන ගත කිරීම සාමාන්‍ය ක්‍රියාපටිපාටිය වේ. මෙහිදී එම අංශ මගින් ඉටු කරන කාර්යභාරය උපරිම කාර්යක්ෂමතාවයකින් හා ඵලදායිතාවයකින් සිදු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ඉඩකඩ නිශ්චය කිරීමට නිශ්චිත ප්‍රමිතියන් සකස් කර නොතිබුණි. විස්තර පහත දැක්වේ.

(අ) රජයේ ගොඩනැගිලි සම්බන්ධව ඉඩකඩ වෙන් කිරීම සඳහා යොදා ගත හැකි නිශ්චිත ප්‍රමිතීන්

රාජ්‍ය ආයතන පවත්වාගෙන යාම සඳහා ගොඩනැගිලි අවශ්‍යතාවය ඇස්තමේන්තු කිරීම හා නිර්ණය කිරීම සඳහා නිශ්චිත පිළිගත් ප්‍රමිතියක් හඳුන්වා දී නොමැති වීමෙන් රාජ්‍ය ආයතන වල ගොඩනැගිලි වල ඉඩකඩ කළමනාකරණයේදී , රාජ්‍ය ආයතන විසින් විවිධ වූ ක්‍රමවේද අනුව ගොඩනැගිලි ඉඩකඩ වෙන්කිරීම් හා ඒවා උපයෝජනය කිරීම සඳහා පෙළඹීමට ඉඩකඩ ලැබී තිබුණි. ඒ සඳහා වන ප්‍රතිපාදන හා ඒ මත වූ විගණන නිරීක්ෂණ වලට උදාහරණ පහත පරිදි විය.

- (i) 2014 අංක 33 දරණ ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත සංවර්ධන පනතින් ස්ථාපිත ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත සංවර්ධන අධිකාරියේ පරමාර්ථයන් ලෙස 12 (ඇ) වගන්තිය අනුව බලශක්ති ඵලෝත්පාදක ගොඩනැගිලි හා ව්‍යුහ සැලසුම් කිරීම සහ සංවර්ධනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින් ඉදිකිරීම් කර්මාන්තයේ තිරසාර සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ 12 (ඊ) වගන්තිය අනුව අනෙකුත් අධිකාරීන් විමසා, ඉදිකිරීම් කර්මාන්තයේ

ප්‍රමිතීන් සකස් කිරීම සහ එම ප්‍රමිතීන් අනිවාර්ය ප්‍රමිතීන් සහ ස්වේච්ඡා ප්‍රමිතීන් වශයෙන් වර්ගීකරණය දක්වා තිබුණි.

18(1) වගන්තියේ දැක්වෙන පරිදි ඉදිකිරීම් කර්මාන්තයේ ප්‍රමිති, රීති සහ නියෝග සකස් කිරීම සඳහා අධිකාරිය විසින් අදාළ අධිකාරීන් විමසා, පහත දැක්වෙන කමිටු පත් කල යුතු බවත් දක්වා තිබුණි.

- තාක්ෂණික ප්‍රමිති, රීති සහ නියෝග පිළිබඳ කමිටුව
- පරිසර හා මහජන සෞඛ්‍ය ප්‍රමිති පිළිබඳ කමිටුව
- ආචාරධර්ම සහ සමාජීය වගකීම් ප්‍රමිති පිළිබඳ කමිටුව

ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත සංවර්ධන පනතේ සඳහන් අධිකාරියේ කර්තව්‍යයන් අතර 13(ඇ) වගන්තිය පරිදි ඉදිකිරීම් කර්මාන්තයට අදාළ යහපත් පරිවෘත්ත ප්‍රවර්ධනය කිරීම 13 (ඉ) වගන්තිය පරිදි අනෙකුත් අදාළ ආයතන විමසා , ඉදිකිරීම් සඳහා භාවිතා කරනු ලබන අමුද්‍රව්‍ය සහ ශිල්පකරණය ඇතුළු ඉදිකිරීම් වැඩ වල ප්‍රමිති පවත්වාගෙන යෑම සඳහා රෙගුලාසි පනවා තිබුණි.

පනතේ දැක්වෙන පරමාර්ථ සහ කර්තව්‍යයන් අතුරින් ඉහත දක්වා ඇති පරමාර්ථ සහ කර්තව්‍යයන් “ ඉදිකිරීම් සම්බන්ධ ප්‍රමිතීන් සකස් කිරීම “ සම්බන්ධයෙන් රෙගුලාසි පැවතියද ගොඩනැගිලි තුළ ඉඩකඩ වෙන්කිරීම සඳහා නිශ්චිත ප්‍රමිතියක් සඳහන් කර නොතිබුණි.

(ii) නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ අංක 2235/54 හා 2021 ජූලි මස 8 වන දිනැති අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් නිකුත් කර ඇති ගොඩනැගිලි රෙගුලාසි මගින් පොදු ගොඩනැගිලි සම්බන්ධව භාවිතයේ ස්වභාවය අනුව එම ගොඩනැගිලි සැලසුම් කිරීමේදී හා ඉදිකිරීමේදී ගොඩනැගිල්ල භාවිතා කරන්නන් සඳහා ඉඩකඩ වෙන් කිරීම සඳහා යොදා ගත යුතු නිශ්චිත ප්‍රමිතීන් ඉදිරිපත් කොට නොතිබුණි.

(ආ) ගොඩනැගිලි සඳහා අවශ්‍ය ඉඩකඩ ප්‍රමාණය ඇස්තමේන්තු කිරීමේ පදනමක අවශ්‍යතාවය

සෑම ආයතනයකම ගොඩනැගිලි අවශ්‍යතාවය සපුරා ගැනීමේදී පිළිගත් පදනමක් මත ගොඩනැගිලි සඳහා අවශ්‍ය ඉඩකඩ ප්‍රමාණය ඇස්තමේන්තු කිරීම යහපත් පරිවෘත්ත වේ. ඒ අනුව ආයතනයේ අවශ්‍යතාවය සඳහා ගොඩනැගිල්ලක් මිලදී ගැනීමේදී, ඉදිකිරීමේදී හෝ කුලියට ගැනීමේදී ගොඩනැගිල්ලේ ඉඩකඩ ප්‍රමාණය නිර්ණය කිරීම සඳහා කිසියම් පදනමක් ආයතන ප්‍රධානීන් විසින්ම තෝරා ගැනීම

අවශ්‍ය වේ. එසේ වුවද එවැනි පදනමකින් තොරව ගොඩනැගිලි සැලසුම් කිරීම් වරින් වර වෙනස් කිරීම් සිදුකර තිබුණි. ඒ පිළිබඳ පහත කරුණු නිරීක්ෂණය කෙරේ.

- (i) විගණනයට ලබා දුන් තොරතුරු අනුව ආයතන 142 කින් ආයතන 106 ක එනම් සියයට 74 ක ගොඩනැගිලි භාවිතා කිරීමේ දී අවශ්‍ය ඉඩකඩ ප්‍රමාණය ඇස්තමේන්තු කිරීමේ පදනමක් ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.
- (ii) රජයේ ගොඩනැගිලි සම්බන්ධව කාර්යාල ඉඩකඩ වෙන් කිරීම සඳහා යොදා ගත යුතු නිශ්චිත ප්‍රමිතීන් හඳුන්වා දීමෙන් ගොඩනැගිලි භාවිතයේ අකාර්යක්ෂමතාවන් හා අනාර්ථිකභාවයන් අවම කර ගත හැකි වුවද රජයේ ආයතනයක් විසින් ගොඩනැගිලි මිලදී ගැනීම, ඉදි කිරීම් හා බදු ගැනීම් සිදුකිරීමේදී ඒ සඳහා අනුමැතිය සහ අවශ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන ලබා දෙන මුදල් අමාත්‍යාංශය ඒ පිළිබඳ අවධානය යොමුකර නොතිබුණි.
- (iii) මුදල් රෙගුලාසි 12 ප්‍රකාර ප්‍රාග්ධන වත්කම් පුනරුත්ථාපනය හා වැඩිදියුණු කිරීමකදී පුනරුත්ථාපන හෝ වැඩිදියුණු කිරීමේ ස්වභාවය සහ අවශ්‍යතාවය පිළිබඳ සම්පූර්ණයෙන් පැහැදිලි කළ යුතුය. මුදල් රෙගුලාසි.3 ප්‍රකාරව ඉදිකිරීම් සැලසුම් කිරීම සඳහා හඳුනා ගැනීම හා මූලික තක්සේරුව එහි ප්‍රධාන අදියරයන් වේ.

නියැදි පරීක්ෂාවට ලක් වූ ඩෙන්සිල් කොබ්බෑකඩුව මාවතේ පිහිටි රු.මිලියන 2,664.05 ක පිරිවැයක් දරමින් ඉදිකළ වර්ග අඩි 252,055 ක් වූ මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියේ භාවිතය සඳහා මූලස්ථාන ගොඩනැගිල්ල ඉදිකර තිබුණද සෙත්සිරිපාය අදියර I හා II යන ගොඩනැගිලි දෙකෙහි මෙම අධිකාරියට අයත් උප කාර්යාල පවත්වාගෙන යාම වෙනුවෙන් වර්ග අඩි 12,272 ක් සඳහා 2019 වර්ෂයේදී රු.මිලියන 27.27 ක් ද 2020 වර්ෂයේදී වර්ග අඩි 8290 ක් සඳහා රු.මිලියන 11.49 ක් ගෙවා තිබුණි.

එවැනි ඉඩකඩ ප්‍රමාණවත් නොවන තත්වයක් යටතේ අධිකාරියට අයත් “මග නැගුම” මහ මැදුර තුළ වර්ග අඩි 72400 ක් මාර්ග හා මහා මාර්ග සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ භාවිතයට ලබා දීමට සිදු වී තිබුණි.

ඉදි කරන ලද මෙම ගොඩනැගිල්ලෙහි පිහිටුවීමට අපේක්ෂා කරන අංශ නිශ්චිතව හඳුනා නොගැනීමත් ඉදි කිරීමෙන් පසු රේඛීය අමාත්‍යාංශ කාර්යාල එම ගොඩනැගිල්ලේ වරින් වර පිහිටුවීම හේතුවෙන් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියට අයත් සියලු කාර්යාල හා අංශ එකම ගොඩනැගිල්ලෙහි ස්ථාපිත කිරීමට නොහැකි වී තිබුණි. එබැවින් ඒවා එක් ස්ථානයක ස්ථානගත වූයේ

නම් ආයතනයේ පරිපාලන කටයුතුවලදී ඇති කර ගත හැකිව තිබූ පහසුව
ලභාකර ගැනීමට නොහැකි වී තිබුණි.

තවද සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ නව පරිපාලන ගොඩනැගිල්ල ඉදි කිරීම සැලසුම්
කිරීමේ දී, මහල් 10 ක් ඉදිකිරීම සඳහා මුළු ඇස්තමේන්තු පිරිවැය රුපියල්
මිලියන 3,896 ක් සඳහා කැබිනට් අනුමැතිය ලබාගෙන ඒ සඳහා නාගරික
සංවර්ධන අධිකාරියේ අනුමැතිය ලැබී තිබුණි. පසුව සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ
පැරණි ගොඩනැගිල්ලේ හා කුලී පදනමට ලබාගත් ගොඩනැගිල්ලෙහි
පිහිටුවා ඇති අංශ සියල්ලම පිහිටුවීමට තරම් එහි ඉඩකඩ ප්‍රමාණවත් නොවන
බව නිරීක්ෂණය වීම මත නැවත මහල් 16 ක් දක්වා සැලසුම් වෙනස්
කිරීමෙන් පසු නව ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම සඳහා මුළු ඇස්තමේන්තු පිරිවැය
රුපියල් මිලියන 5,979 ක් විය. එමෙන්ම මෙම නව සංශෝධනයන් සඳහා
2020 ඔක්තෝබර් 05 දින වන විටත් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ
අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි.

- (iv) මුදල් රෙගුලාසි 4 ප්‍රකාරව රජයේ කාර්යාල ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් නව
ව්‍යාපෘති සඳහා මුළු පිරිවැය ඇස්තමේන්තු නිශ්චිතව හා නිවැරදිව හඳුනා
ගැනීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කර තිබුණි. එසේ වුවද, 2017 - 2020 රාජ්‍ය
ආයෝජන වැඩසටහනෙහි සඳහන් ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් ව්‍යාපෘති 54 ක මුළු
පිරිවැය ඇස්තමේන්තුව දක්වා නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව
ජාතික ක්‍රමසම්පාදන ක්‍රියාවලි අවධියේ දී ගොඩනැගිලි ඉදි කිරීමේ ව්‍යාපෘති
සඳහා මුළු පිරිවැය ඇස්තමේන්තුව නිශ්චිතව හඳුනාගෙන නොමැති බව
නිරීක්ෂණය විය.

ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ හා අධීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ 2021 වර්ෂය -
පළමු කාර්තුවට අදාළ විශාල හා මහා පරිමාණ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති වල ප්‍රගති
වාර්තාව අනුව වරින් වර සිදු කරනු ලබන පිරිවැය හා භෞතික වෙනස් කිරීම්
ඇතුළු සංශෝධනය කිරීම් හේතුවෙන් මහා පරිමාණ ව්‍යාපෘති අතරින් සියයට
13 ක ව්‍යාපෘති අනුමත කරන අවස්ථාවේ පැවති සමස්ථ පිරිවැය
ඇස්තමේන්තු වල වැඩි වීමක් නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) අමාත්‍යාංශවල ගොඩනැගිලි අවශ්‍යතාවය හඳුනාගැනීම

රජයේ ප්‍රතිපත්ති වරින් වර කෙටිකාලීනව වෙනස්වීම මගින් විවිධ විෂයයන් යටතේ වූ
අමාත්‍යාංශ ස්ථාපිත කිරීම් සඳහා අමතර ගොඩනැගිලි අවශ්‍යතා මතුවේ. එම වෙනස්
වීම් අනුව රාජ්‍ය නිලධාරීන් ඇතුළුව අමාත්‍යාංශයට අයත් අංශ විවිධ ස්ථානවලට

ගෙන යාමට සිදුවන බවත් ඒ සඳහා අවශ්‍ය ගොඩනැගිලි සපයා ගැනීමට ඉඩ ප්‍රස්ථා නොමැති වූ විට බාහිර පාර්ශවයන්ගෙන් බදුකුලී පදනම මත ගොඩනැගිලි ලබා ගැනීමට සිදුවන අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය. එමෙන්ම අමාත්‍යවරයාගේ පෞද්ගලික කාර්යමණ්ඩලයද මෙම ගොඩනැගිලි තුළම ස්ථාපිත කළ යුතු බැවින් ඒ සඳහා ඉඩකඩ වෙන්කිරීමට සිදුවන බව නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව 2020 මාර්තු 01 දින සිට 2021 ජූනි 30 දින දක්වා කාලච්ඡේදය තුළ අමාත්‍යාංශ 27 කින් සිදුකළ පැහැදිලි කිරීම් අනුව අමාත්‍යාංශ 16 ක ගොඩනැගිලි 75 ක් බදු පදනම යටතේ ලබාගෙන තිබුණි. ඒ අතරින් ගොඩනැගිලි භාවිතා කිරීම් 59 ක් සඳහා මාසික කුලිය නිශ්චිතව ඉදිරිපත් කර නොතිබුණු අතර ඉතිරි ගොඩනැගිලි 16 භාවිතා කිරීම් සඳහා මුළු මාසික බදු කුලී වියදම රුපියල් මිලියන 36 ක් විය. ඒ අතරින් අමාත්‍යාංශ 12 ක් විසින් පෞද්ගලික අංශයෙන් ගොඩනැගිලි බදු පදනමින් ලබාගෙන එකී කාලය තුළ මාසික බදු කුලිය ලෙස රුපියල් මිලියන 33 ක් ගෙවා තිබුණි.

(ඇ) ගොඩනැගිලි තුළ පවත්නා ඉඩකඩ භාවිතය කාලීනව සමාලෝචනය කිරීම

රජයේ ගොඩනැගිලි ප්‍රශස්ත භාවිතයේදී ගොඩනැගිලි තුළ පවතින ඉඩකඩ උභයව පවතීද අතිරික්තව පවතීද යන්න කාලීනව සමීක්ෂණය කිරීමකින් තොරතුරු ලබා ගැනීම සිදු වීම හා ඒ පිළිබඳ දත්ත පවත්වා ගෙන යාම තුළින් ගොඩනැගිලි උපරිම ඵලදායිතාවයකින් යුතුව කළමනාකරණය කර ගත හැකිවේ. එසේවුවද, රාජ්‍ය ආයතන තුළ එවැනි දත්ත පවත්වා ගැනීමක් සිදු නොවන බව නිරීක්ෂණය වූ අතර විගණනය විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරු කැඳවීමට අනුව විවිධ රාජ්‍ය ආයතන 142 කින් ආයතන 5 ක් පමණක් එනම් ස්වාධීන රූපවාහිනී සේවය, ජාතික පසු අස්වනු කළමනාකරණ ආයතනය, පලාත් පාලනය පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා ආයතනය, ජාතික මෝස්තර මධ්‍යස්ථානය සහ ජන කලා කේන්ද්‍රය යන ආයතන වලට විගණනය මගින් අපේක්ෂා කළ ගොඩනැගිලි භාවිතයට අදාළ තොරතුරු සම්පූර්ණව ලබාදීමට හැකි වී තිබුණි. ඒ අනුව අනෙකුත් ආයතන 137 ක් හෙවත් සියයට 96 ක පමණ රාජ්‍ය ආයතන තම ආයතනය සතු ගොඩනැගිලි සම්බන්ධව තොරතුරු හා දත්ත පවත්වා ගැනීම නිසි පරිදි සිදු නොවන බවත් එබැවින් ගොඩනැගිලි තුළ පවත්නා ඉඩකඩ භාවිතය කාලීනව සමාලෝචනය කිරීමට හැකි ක්‍රමවේදයක් නොමැති බවත් නිරීක්ෂණය වන අතරම මුළු රාජ්‍ය ආයතන සම්බන්ධයෙන් මෙය පොදු තත්ත්වයක් විය. මෙලෙස ගොඩනැගිලි තුළ පවත්නා ඉඩකඩ භාවිතය කාලීනව සමාලෝචනය කිරීමකින් තොරව තීරණ ගැනීම හේතුවෙන් රාජ්‍ය ආයතන අනාර්ථිකව කටයුතු කිරීම සම්බන්ධ නිරීක්ෂණ මෙම වාර්තාවේ පසුව දක්වා ඇත.

3.1.2 ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීමේදී විධිමත් පිරිවිතර හා ප්‍රමිතීන් අනුගමනය කිරීම

කාර්යාල ගොඩනැගිල්ලක ආයතනික අරමුණු වෙනුවෙන් කටයුතු කිරීමේදී එය භාවිතා කරන නිලධාරීන්ට හා සේවා දායකයින්ට පහසුවෙන් තම කටයුතු ඉටු කර ගැනීමට හැකි පරිසරයක් තිබිය යුතුය. එමෙන්ම ගබඩා, අලෙවි සැල්, කර්මාන්ත ශාලා වැනි වෙනත් ගොඩනැගිලිවල ද ඒවා ඇතුළත ඉටු කරනු ලබන කාර්යය කාර්යක්ෂමව සිදු කිරීමට හැකිවන පරිදි ගොඩනැගිලි පරිශ්‍රය සැලසුම් කර සකස්වී තිබිය යුතුය. එබැවින් රජයේ ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීමේදී වාස්තු නිර්මාණය හා ගෘහ නිර්මාණය පිළිබඳ වැඩි අවධානයක් යොමු කළ යුතු අතර ගොඩනැගිලි අවශ්‍යතාවය හඳුනාගැනීම ඉතා වැදගත් වේ. මු.රෙ 787 ප්‍රකාර රජයේ සියලු නිර්මාණ හා වැඩ ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ වගකීම රජයේ වැඩ දෙපාර්තමේන්තුව (රජයේ ගොඩනැගිලි දෙපාර්තමේන්තුව) වෙත පැවරී ඇත. රජයේ කාර්යාල ගොඩනැගිලි භාවිතය සඳහා ඒ ඒ නිලධාරීන්ගේ තනතුරු ස්භාවය හා රාජකාරියේ ස්භාවය සහ අනෙකුත් යටිතල පහසුකම් සහිතව පරිසර හිතකාමී ලෙස ආයතනික අරමුණු කාර්යක්ෂම අයුරින් ඉටුවන ලෙස ඉඩකඩ වෙන් කිරීමේ පදනමක් සකස් කිරීම කාර්යක්ෂම කාර්යාල ඉඩකඩ භාවිතය සඳහා අත්‍යවශ්‍ය කරුණක් බව නිරීක්ෂණය විය. එසේ වුවද ඒ සඳහා වගකීම දරනු ලබන රජයේ ගොඩනැගිලි දෙපාර්තමේන්තුව විසින් රජයේ කාර්යාල ගොඩනැගිලි නිර්මාණය කිරීම සඳහා පොදු ප්‍රමිතීන් හා නිර්ණායකයන් සකස් කිරීමක් මෙතෙක් සිදු වී නොතිබුණි. ඒ හේතුවෙන් රජයේ ගොඩනැගිලි සැලසුම් කිරීමේදී ප්‍රසම්පාදන කටයුතු වලින් පසුවද කාර්යාල ඉඩකඩ වෙන් කිරීම් වෙනස් වන බව නිරීක්ෂණය විය.

නියැදි පරීක්ෂාවට ලක් වූ කාසල් රෝහල අසල ඉදි කරමින් පවතින මුළු ඇස්තමේන්තු පිරිවැය රු. මිලියන 5,979 ක් වූ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ නව පරිපාලන ගොඩනැගිල්ලෙහි පිහිටු වීමට අපේක්ෂා කරන අංශ ගොඩනැගිල්ලේ අභ්‍යන්තර නිර්මාණ (Interior Designing) සකසන අවධියේ දී හඳුනා ගෙන නොතිබුණු බැවින් එම තත්ත්වය ඉදිකිරීම් කටයුතු නිම කිරීම ප්‍රමාද වීම කෙරෙහිද බලපා තිබුණි. එමෙන්ම අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන නිසි කල සපයාගත නොහැකි වීමට ද එය බලපා තිබුණි. එබැවින් එම ඉදි කිරීම 2019 නොවැම්බර් 19 දින නිම කිරීමට අපේක්ෂා කළ ද 2022 වර්ෂයේ මුල් කාර්තුව වන විට ද ඉදිකිරීම නිම වී නොමැති බව නිරීක්ෂණය වන බැවින් රජයේ ගොඩනැගිලි නිර්මාණය කිරීමේදී රජයේ පොදු ප්‍රමිතීන් හා නිර්ණායක හඳුනාගෙන නොතිබීම විශේෂයෙන් අලුතින් ඉදිකෙරෙන රජයේ ආයතනික ගොඩනැගිලි සම්බන්ධයෙන් එම මූලික අවශ්‍යතාවය සපුරා නොතිබීම මෙයට හේතුවී ඇති බව නිරීක්ෂණය කළ හැක.

3.2 රජයේ ගොඩනැගිලි ඵලදායීව භාවිතය සඳහා වූ අවශ්‍යතා සපුරාලීම

ගොඩනැගිලි ඉදි කිරීමේදී හෝ කුලියට ගැනීමේදී උපරිම කාර්යසාධනයක් ඇතිවන අයුරින් ඒවා භාවිතය සඳහා වන අවශ්‍යතාවයන් එනම් නීත්‍යානුකූල හිමිකාරිත්වය, සේවා අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් පැමිණෙන සේවා ලාභීන් සඳහා මූලික පහසුකම් පැවතීම, අවශ්‍යතාවය අනුව වාහන නවතා තැබීමේ පහසුකම් පැවතීම, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ ගොඩනැගිලි රෙගුලාසිවලට අනුකූල වීම, මාර්ග තදබදය කළමනාකරණය කර ගත හැකි වීම සහ ආබාධිත ප්‍රවේශ පැවතීම ගොඩනැගිලි පරිශ්‍රය ඵලදායීව භාවිතය සඳහා වන අවශ්‍යතාවයන් කෙරෙහි අවධානය යොමු නොවූ අවස්ථාවන් නිරීක්ෂණය විය. විස්තර පහත පරිදි විය.

3.2.1 ගොඩනැගිලි නීත්‍යානුකූල හිමිකාරිත්වය

තම ආයතනය සතුව පවතින ඉඩම් හා ගොඩනැගිලිවල හිමිකම් හඳුනාගෙන නොතිබීම, ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි තක්සේරු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ඔප්පු, පැවරුම් සහතික, සැලැස්ම ආදී ලිපිලේඛන නොමැති වීම, අමාත්‍යාංශ වෙනස්වීම හා එහි විෂය පථය වරින් වර වෙනස් වීමත් සමඟ ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි කුමන අමාත්‍යාංශයට අයත්දැයි හඳුනාගැනීමේ ගැටළු මෙහිදී විශේෂයෙන් හඳුනා ගැනුණි.

විගණනය වෙත තොරතුරු ලබා දුන් ආයතන 142 කින් ආයතන 105 ක් විසින් සනාථකළ තොරතුරු අනුව ගොඩනැගිලි භාවිතා කිරීම් අවස්ථා 415 ක් බදු කුලී ගෙවීමක් නොකර භාවිතා කරන ගොඩනැගිලි බව අනාවරණය විය. ඒ අතරින් රාජ්‍ය ආයතන 73 ක පමණක් සිය ආයතන සතුව පවතින ගොඩනැගිලි 271 ක නීත්‍යානුකූල හිමිකාරිත්වයක් සතුව පවතින බව විගණනයට ලද තොරතුරු අනුව නිරීක්ෂණය වේ. ඒ අනුව තම අයිතිය හඟවමින් ගොඩනැගිලි භාවිතා කරන ආයතනයන්ගෙන් සියයට 35 ක තම ගොඩනැගිලිවල නීත්‍යානුකූල හිමිකාරිත්වය නොපවතින බව නිරීක්ෂණය විය.

උදාහරණයක් ලෙස ජාතික තරුණ සේවා සභාව සතු පුහුණු මධ්‍යස්ථාන 28 හා දිස්ත්‍රික් කාර්යාල 7 ක් ස්ථාපිත කර ඇති ඉඩම් දේපළ ජාතික තරුණ සේවා සභාවට අයිතියක් නොමැති ඒවා බව නිරීක්ෂණය විය.

3.2.2 ආයතනයේ සියලු අංශ එක් ස්ථානයක ස්ථානගත වීම

නියැදි පරීක්ෂාවට ලක් වූ ආයතන අතරින් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය යටතේ වූ අංශ අංක 26, ශ්‍රී සංසරාජ මාවත ,කොළඹ 10 සහ අංක 385, සුවසිරිපාය, බද්දේගම විමලවංශ හිමි මාවත, කොළඹ 10 හි පිහිටි ගොඩනැගිලි දෙකක පිහිටුවා තිබුණි. එමෙන්ම අමාත්‍යාංශය යටතේ වූ ගොඩනැගිලි අංශයට අයත් ඉංජිනේරු නිලධාරීන්ගේ කාර්යාල අදාල ගොඩනැගිලි දෙකෙහිම ස්ථානගත වී තිබුණි. තවද දක්වා ඇති පරිදි මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියේ උපකාර්යාල මහ

නැගුම, සෙත්සිරිපාය 1 හා 2 අදියර ගොඩනැගිලිවල පිහිටුවා තිබුණි. එබැවින් එම ආයතනයන් හි පරිපාලන කටයුතු එක් පරිශ්‍රයක පිහිටුවීම මගින් ළඟාකර ගැනීමට තිබූ පහසුව හා කාර්යක්ෂමතාවය මෙමගින් වැලකී යාමේ ඉඩකඩ සැලසී තිබුණි.

3.2.3 ගොඩනැගිලි ඵලදායීව බදු ලබා ගැනීම සඳහා සපුරාලිය යුතු අවශ්‍යතා

විගණනයට තොරතුරු ඉදිරිපත් කළ රාජ්‍ය ආයතන 142 කින් ආයතන 71 ක් ඵනම් සියයට 44 ක් විසින් බදු පදනම යටතේ ලබාගත් ගොඩනැගිලි 513 ක් භාවිතා කරන බව නිරීක්ෂණය විය. එලෙස ඒ සඳහා විවිධ වූ පදනම් යටතේ බදු කුලී ගණනය කර ගෙවීම් කරනු ලබයි. අදාළ ආයතන පිළිබඳ විස්තර පහත පරිදි වේ.

රාජ්‍ය ආයතන වර්ගය	බද්දට ලබා ගත් ගොඩනැගිලි			පෞද්ගලික අංශයෙන් බද්දට ලබා ගත් ගොඩනැගිලි			ගොඩනැගිලි පෞද්ගලික අංශයෙන් බද්දට ලබාගැනීමේ ප්‍රතිශතය සියයට
	ආයතන සංඛ්‍යාව	ගොඩනැගිලි භාවිතා සංඛ්‍යාව	කිරීම්	ආයතන සංඛ්‍යාව	ගොඩනැගිලි භාවිතා සංඛ්‍යාව	කිරීම්	
අමාත්‍යාංශ	17	75		12	59		79
දෙපාර්තමේන්තු	11	142		8	128		90
සංස්ථා	14	178		9	82		46
ව්‍යස්ථාපිත ආයතන	14	62		9	43		69
විශ්ව විද්‍යාල	1	2		1	2		100
රාජ්‍ය සමාගම්	8	36		6	25		69
ව්‍යාපෘති	6	18		4	10		56
එකතුව	71	513		49	349		68

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) ආදායම් ඉපයීමක් සිදු නොකරන දෙපාර්තමේන්තු, අමාත්‍යාංශ වැනි ආයතන වෙනත් පාර්ශවයකින් ගොඩනැගිලි හෝ කුලී පදනම මත ලබා ගැනීමේදී ඒ සඳහා දැරීමට සිදුවන වියදම සඳහා පුනරාවර්තන වැය අංක 1404 (බදු කුලී) යටතේ ප්‍රතිපාදන වෙන් කරනු ලබයි. වර්ෂ 2016 සිට 2020 දක්වා රජය විසින් බදු කුලී සහ වරිපනම් සඳහා රුපියල් මිලියන 33,023 වැය කර ඇත. එම වෙන් කරන ලද ප්‍රතිපාදන හා තත්‍ය පිරිවැය සැසඳීමේදී සියයට 4 සිට 12 දක්වා වූ පරාසයක ප්‍රතිපාදන ඉතිරිවීම් නිරීක්ෂණය විය.

වර්ෂය	සංශෝධිත ඇස්තමේන්තුව (රුපියල් මිලියන)	තථ්‍ය වියදම (රුපියල් මිලියන)	තථ්‍ය වියදම හා ඇස්තමේන්තුව අතර වෙනස (සියයට)
2016	6,276	6,031	4
2017	6,738	6,407	5
2018	7,538	7,014	7
2019	8,350	7,379	12
2020	6,680	6,192	7

(අයවැය ඇස්තමේන්තු වර්ෂ 2016 සිට 2021 දක්වා)

- (ආ) එසේම මෙම බොහෝමයක් ගොඩනැගිලි පෞද්ගලික පාර්ශව වෙතින් ලබාගත් ගොඩනැගිලි වන අතර, එය ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 68 ක් වූ ඉහළ අගයක් විය.
- (ඇ) දෙපාර්තමේන්තු 11 ක් විසින් ගොඩනැගිලි ඒකක 142 ක් බදු පදනමින් ලබා ගෙන තිබුණු අතර ඒ අතරින් සියයට 82 ක් පෞද්ගලික පාර්ශවයන්ගෙන් ලබාගත් ඒවා විය. ඒ අනුව නියැදි පරීක්ෂාවට ලක්වූ විද්‍යා මධ්‍යස්ථාන 99 ක් මාසික බදු කුලී ලෙස රුපියල් 1,429,644 ක් ගෙවා පෞද්ගලික පාර්ශවයන්ගෙන් ලබා ගෙන තිබුණි.
- (ඈ) විගණනය සඳහා තොරතුරු ලබා දුන් ආයතන 142කින් ආයතන 23 ක් විසින් ගොඩනැගිලි භාවිතා කිරීම් 103 ක් බදු පදනම යටතේ ගොඩනැගිලි භාවිතයට ගැනීම් පිළිබඳ විස්තර විගණනයට ඉදිරිපත් නොවුණි. එය මුළු ගොඩනැගිලි බදු පදනම යටතේ ලබා ගැනීම්වලින් සියයට 20 කි.
- (ඉ) ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික බුද්ධිමය දේපළ කාර්යාලය විසින් සමාගම් මැදුරේ වර්ග අඩි 8,500ක් මාසික බදු කුලී ලෙස රුපියල් 930,000ක් ගෙවා භාවිතා කරමින් සිටී. එසේම 2013 වර්ෂයේ සිට එම ස්ථානයෙන් ඉවත් වන ලෙස අදාළ බදු කරු විසින් දැනුම් දී වසර අටක් ගත වී තිබුණද ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි. මෙම ආයතනය සඳහා නව ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීම සඳහා ජාතික බුද්ධිමය දේපළ අරමුදලෙන් රුපියල් 22,298,751ක් වැයකර තිබුණ ද එමගින් මිලදී ගත් ඉඩම් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියට පවරා දීම හේතුවෙන් 2015 අප්‍රේල් 23 දිනැති අංක අමප/15/0272/625/007 අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයෙන් නැවත එම මුදල ප්‍රතිපූර්ණය කිරීමට නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියට නියෝග කර තිබුණි. ඒ අනුව මෙම ආයතනය පවත්වාගෙන යාමට අවශ්‍ය ගොඩනැගිලි පහසුකම් සලසා ගැනීම පිළිබඳ නිශ්චිත ක්‍රියාමාර්ග මේ දක්වා ගෙන නොතිබුණි.

- (ඊ) ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක සංවර්ධන ව්‍යාපෘති බහුතරයක් විදේශ ණය ආධාර මගින් ක්‍රියාත්මක වන අතර ඒවාට අදාළ ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකක 48 ක් සඳහා මාසික බදු කුලිය ලෙස රුපියල් මිලියන 28.7 ක් ගෙවා ගොඩනැගිලි අවශ්‍යතා සපුරා ගෙන ඇති බව ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ හා අධීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ 2021 වර්ෂය - පළමු කාර්තුවට අදාළ විශාල හා මහා පරිමාණ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති වල ප්‍රගති වාර්තාව අනුව නිරීක්ෂණය විය. ඒ අතරින් කාර්යාල 40 ක් විදේශ ණය මගින් ක්‍රියාත්මක වී තිබුණි. ඒ අනුව මෙම කාර්යාල පහසුකම් ලබා ගැනීමට පැහැදිලි උපදෙස් මාලාවක් නිකුත් වී නොමැති බැවින් විවිධ වූ මිල හා පදනම් සමගින් එම පහසුකම් ලබා ගන්නා බව නිරීක්ෂණය විය.
- (උ) මහා මාර්ග අමාත්‍යාංශය, ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කරවීමේ නියෝජ්‍යත්ව ආයතනය ලෙස කටයුතු කරන ව්‍යාපෘති 8 ක් සඳහා ව්‍යාපෘති කාර්යාල පවත්වා ගැනීම සඳහා සෙක්සිරිපාය අදියර 1 ගොඩනැගිලි පරිශ්‍රය තුළ වර්ග අඩි 40,435 ක් කුලියට ගැනීම සඳහා බදු ගිවිසුම් වලට එළඹ තිබුණි. බදු ගිවිසුම් අනුව මාසිකව ව්‍යාපෘති කාර්යාල පවත්වා ගැනීම වෙනුවෙන් රු.6,550,470 ක් ගෙවන බව නිරීක්ෂණය විය.

3.2.4 අනුකූලතා සහතික ලබා ගැනීම

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් පනවා ඇති ගොඩනැගිලි රෙගුලාසිවලට අනුකූල ව ඉදිකරන ලද ගොඩනැගිලි සඳහා අනුකූලතා සහතික නිකුත් කරනු ලබන අතර එසේ නොවන ගොඩනැගිලි සඳහා අනුකූලතා සහතික නිකුත් කරනු නොලබයි. විගණනය විසින් කරන ලද විමසීම් සඳහා පිළිතුරු ලබා දුන් හා නීත්‍යානුකූල හිමිකාරිත්වය සහිත ආයතන 73 කින් සිදු කරනු ලබන ගොඩනැගිලි භාවිත කිරීම් 258න් ගොඩනැගිලි 03ක් පැරණි ගොඩනැගිලි වන අතර හිමිකම් සහිත ගොඩනැගිලි භාවිත කිරීම් 255 න් 7කට පමණක් අනුකූලතා සහතික නිකුත් කර ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. එබැවින් එම ගොඩනැගිලි වලින් සියයට 97ක්ම අනුකූලතා සහතික නොමැතිව භාවිතා කරනු ලබන ගොඩනැගිලි බව නිරීක්ෂණය විය. එසේම මෙම අනුකූලතා සහතික ලබා දීමට නොහැකි ඉදිකිරීම් සඳහා නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් කිසිදු පියවර ගැනීමක් සිදුකර නොතිබුණි.

විගණනයට ඉදිරිපත් වූ තොරතුරු අනුව බදු පදනමට ලබාගත් ගොඩනැගිලි භාවිතා කිරීම් 513 ක් සඳහාද අනුකූලතා සහතික නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය. මේ අනුව අනුකූලතා සහතික ලබාගැනීම මගින් අපේක්ෂා කරන මූලික අවශ්‍යතාවය වන අදාළ ගොඩනැගිල්ලේ නීත්‍යානුකූලභාවය, සැලසුමට අනුකූල බව වැනි කරුණු පිළිබඳ අවධානයකින් තොරව විශාල රාජ්‍ය ආයතන සංඛාවක් සිය ගොඩනැගිලි පවත්වාගෙන යනු ලබයි.

3.2.5 රථගාල් කිරීමේ පහසුකම් ප්‍රමාණවත් වීම

ආයතනයේ කාර්යභාරය ඉටුකරගැනීම සඳහා අවශ්‍යවන රථවාහන හා ආයතනයේ සේවලාභීන්ගේ රථවාහන ගාල් කිරීමට ප්‍රමාණවත් ඉඩකඩ අදාළ ගොඩනැගිලි පරිශ්‍රය තුළ සපයා ගැනීම වැදගත් වේ. රථ ගාල් කිරීමේ ඉඩකඩ නොමැති වීමෙන්, වෙනත් ස්ථානවල රථ ගාල් කිරීම නිසා අපහසුතාවයන්ට පත්වීම හැරුණු විට ඒ සඳහා අමතර පිරිවැයක් දැරීමට සිදුවේ.

මේ පිළිබඳ නිරීක්ෂණ පහත පරිදි විය.

- (අ) විගණනයට ලද තොරතුරු අනුව ආයතන 142 කින් ආයතන 92 ක් විසින් භාවිතා කරනු ලබන ගොඩනැගිලි භාවිතා කිරීම් 427 ක් සඳහා ප්‍රමාණවත් රථගාල් කිරීමේ පහසුකම් නොමැතිව භාවිතා කර තිබුණි.
- (ආ) විගණනයට ලද තොරතුරු වලට අනුව මෙවැනි රථගාල් කිරීමේ පහසුකම් ප්‍රමාණවත් නොවන ගොඩනැගිලි භාවිතා කිරීම් අතරින් ගොඩනැගිලි 202 ක් රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශයෙන් බද්දට ලබා ගත් ඒවා වන අතර ඒ සඳහා මාසික බදු කුලී ලෙස රුපියල් 49,703,440 ගෙවා තිබුණි. ඒවා අතරින් බාහිර පෞද්ගලික පාර්ශවයන්ගෙන් බද්දට ලබාගත් ගොඩනැගිලි 164 ක් සඳහා මාසික බදු කුලී ලෙස රුපියල් 45,379,552 ගෙවා තිබුණි.

3.2.6 සේවා ලාභීන් සඳහා වූ පහසුකම් ප්‍රමාණවත් වීම

රාජ්‍ය ආයතනයකින් සේවාවක් ලබා ගැනීමට පැමිණෙන මහජනතාවට සේවා ලබාගත යුතු අංශ විධිමත් පරිදි ස්ථාන ගත වීම, අදාළ කාර්යය ඉටුකර ගන්නා තෙක් එම ආයතනය තුළ රැඳී සිටීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ඉඩකඩ, ආපනශාලා ඉඩකඩ සහ වැසිකිලි පහසුකම් වැනි අවශ්‍යතා ප්‍රමාණවත්ව තිබීම වැදගත් වේ. එබැවින් සේවා ලාභීන් සඳහා වූ පහසුකම් ප්‍රමාණවත්වීම ආයතනයක කාර්යභාරය ඉටු කිරීමේ කාර්යක්ෂමතාවය, ඵලදායිතාවය කෙරෙහි බලපානු ලබයි. විගණනය සඳහා තොරතුරු ලබා දුන් ආයතන 142 කින් ආයතන 89 ක් විසින් ගොඩනැගිලි භාවිතා කිරීම් අවස්ථා 434 ක් සඳහා සේවා ලාභීන් වෙනුවෙන් ප්‍රමාණවත් පරිදි පහසුකම් නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

මේවා අතරින් ආයතන 36 ක් විසින් බද්දට ලබා ගත් ගොඩනැගිලි භාවිතා කිරීම් 170 ක් සඳහා මාසික බදු කුලී ලෙස රුපියල් 45,352,308 ක් ගෙවා තිබුණි. පෞද්ගලික පාර්ශවයන්ගෙන් බද්දට ලබාගත් ගොඩනැගිලි 129 ක් සඳහා මාසික බදු කුලී ලෙස රුපියල් 42,324,095 ගෙවා තිබුණි. එබැවින් බාහිර පාර්ශවයන්ගෙන් ගොඩනැගිලි බද්දට ලබා ගැනීමේ දී සේවා ලාභීන්

සඳහා වූ පහසුකම් ප්‍රමාණවත් වීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

3.2.7 ආබාධිත ප්‍රවේශ පහසුකම් ප්‍රමාණවත්වීම

2006 ඔක්තෝබර් 17 දිනැති අංක 15/1467 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය පරිදි සෑම රජයේ ආයතනයකම සනීපාරක්ෂක හා බැඳුම් ප්‍රවේශ මාර්ග ඇතුළු ආබාධිත ප්‍රවේශ පහසුකම් තිබිය යුතුය. ඒ සම්බන්ධයෙන් පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) විගණනයට ලබා දුන් තොරතුරු අනුව ආයතන 142 කින් ආයතන 106 ක් විසින් භාවිතා කරන ගොඩනැගිලි සංඛ්‍යාව 754 ක් වූ අතර, එය ආබාධිත ප්‍රවේශ පහසුකම් නොමැතිව කාර්යාල ලෙස 617 ක් ද, ගබඩා ලෙස 40 ක්ද පුහුණු මධ්‍යස්ථාන ලෙස 11 ක්ද ප්‍රදර්ශනාගාර ලෙස 4 ක් ද, වෙනත් අවශ්‍යතා 82 ක් ලෙස සමන්විතව තිබුණි.
- (ආ) විගණනයට ලද තොරතුරු අනුව ආයතන 52 ක් විසින් ආබාධිත ප්‍රවේශ පහසුකම් නොමැතිව බද්දට ලබා ගත් ගොඩනැගිලි භාවිතා කිරීම් 325 ක් සඳහා මාසික බදු කුලී ලෙස රුපියල් 52,357,603 ක් ගෙවා තිබුණි. ඒවා අතරින් පෞද්ගලික පාර්ශවයන්ගෙන් බද්දට ලබාගත් ගොඩනැගිලි 245 ක් සඳහා මාසික බදු කුලී ලෙස රුපියල් 46,046,384 ක් ගෙවා තිබුණි. බාහිර පාර්ශවයන්ගෙන් මෙම ගොඩනැගිලි බද්දට ලබා ගැනීමේ දී ආබාධිත ප්‍රවේශ පහසුකම් පැවතීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

3.2.8 ගොඩනැගිලිවල නඩත්තුව

ගොඩනැගිලි භාවිතය කාර්යක්ෂම වීම සඳහා ගොඩනැගිලිවල තත්ත්වය යහපත් මට්ටමක පැවතිය යුතුය. ඒ සඳහා අඛණ්ඩව ගොඩනැගිලි නඩත්තු කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය වේ. අදාල නිරීක්ෂණ පහත පරිදි විය.

- (අ) අයවැය ඇස්තමේන්තු අනුව අමාත්‍යාංශ හා දෙපාර්තමේන්තුවල ගොඩනැගිලි නඩත්තුව සඳහා වර්ෂ 2016 සිට වර්ෂ 2020 දක්වා වර්ෂ 5 ක් සඳහා මුළු මුදල රුපියල් මිලියන 6,072 ක ප්‍රතිපාදන වෙන් කර තිබුණද ඉන් රුපියල් මිලියන 5,449 ක් පමණ වැය කර තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය. වෙන්කළ මුදල සහ වැය කළ මුදල අතර සාමාන්‍ය වෙනස එනම් සියයට 10 ක අඩුවීමක් විය. විස්තර පහත දැක්වේ.

වර්ෂය	සංශෝධිත ඇස්තමේන්තුව (රු.000)	තථ්‍ය වියදම (රු.000)	තථ්‍ය වියදම ඇස්තමේන්තුව වෙනස(සියයට)	හා අතර
2016	1,024,235	890,358		-13
2017	1,052,028	990,314		-6
2018	1,245,470	1,151,528		-7
2019	1,405,843	1,186,164		-16
2020	1,345,058	1,231,514		-8
එකතුව	6,072,634	5,449,878		-10

(මූලාශ්‍රය අයවැය ඇස්තමේන්තු 2016 සිට 2021 දක්වා)

මූලික සැලසුම් අවස්ථාවේ පවතින අඩුපාඩු අවම කර ගැනීම තුළින් ගොඩනැගිලි නඩත්තු වියදම්ද අවම කර ගැනීමේ හැකියාව පවතින බැවින් වාර්ෂිකව සිදුවන මෙම වැයබර සැලකිය යුතු තරම් බව නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) විගණනයට ලද තොරතුරු වලට අනුව ජාතික ව්‍යවසාය සංවර්ධන අධිකාරිය අංක 561/3, ඇල්විටිගල මාවත යන ස්ථානයේ පිහිටා තිබූ අතර අධිකාරිය සඳහා වර්ග අඩි 4500 ක ඉඩකඩ ප්‍රමාණයක් වෙන් කර ඇති අතර ඉන් වර්ග අඩි 2000 ක් අළුත්වැඩියා කිරීමකින් තොරව කාර්යාල කටයුතු පවත්වාගෙන ගොස් ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

3.2.9 ගොඩනැගිලි තක්සේරු කිරීම, වටිනාකම නිර්ණය කිරීම, ගොඩනැගිලි ලේඛණගත කිරීම.

මේ සම්බන්ධයෙන් කරන ලද නියැදි පරීක්ෂණවලදී නිරීක්ෂණය වූ කරුණු පහත පරිදි විය.

(අ) තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවේ මධ්‍යම i, ii හා නැගෙනහිර පළාත් කාර්යාල විසින් තක්සේරු කරන ලද නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් ගොඩනැගිලිවල තක්සේරු වටිනාකම රු.727,399,220 ක් වුවද රාජ්‍ය ගිණුම් දෙපාර්තමේන්තුවේ තොරතුරු අනුව නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් ගොඩනැගිලිවල තක්සේරු වටිනාකම රු.155,630,000 ක් වූ බැවින් තක්සේරු කරන ලද රු.571,769,220 ක්වූ ගොඩනැගිලි තක්සේරු කළද ගිණුම්ගත කර නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) නියැදි පරීක්ෂාවේදී අනාවරණය වූ පරිදි බන්ධනාගාර ප්‍රතිසංස්කරණ, පුනරුත්ථාපන, නැවත පදිංචි කිරීමේ හා හින්දු ආගමික කටයුතු අමාත්‍යවරයාගේ සංකල්පයක් අනුව අමාත්‍යාංශය හා ඒ යටතේ වන සියලුම ආයතන එක් ගොඩනැගිල්ලකට ගෙන ඒම සඳහා ගොඩනැගිල්ලක් කුලියට ගෙන තිබුණි. 2016 මැයි 10 දින සිට මාස 24 ක කාලයක් සඳහා මසකට රු. 5,089,500 ක් බැගින් ගොඩනැගිල්ලක් කුලියට ගැනීම

සඳහා ගොඩනැගිලි හිමිකරු සමඟ අමාත්‍යාංශය ගිවිසුම්ගත වී තිබුණ ද රජයේ තක්සේරුකරු විසින් එම ගොඩනැගිල්ලේ මාසික කුලිය වශයෙන් රු. මිලියන 03 ක් තක්සේරු කර තිබුණි. එම තක්සේරුව නැවත සලකා බලන ලෙස අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා කරන ලද ඉල්ලීමට ප්‍රතිචාර දක්වමින් සමථයකට පත්වීම සඳහා මසකට රු. මිලියන 4.2 දක්වා කුලිය වැඩිකර තිබුණි. මේ පිළිබඳ ගොඩනැගිලි හිමිකරු සමඟ සමථයකට පත්වීම සඳහා සාකච්ඡා නොකර ඉදිරිපත් කළ ලංසු වටිනාකමට ගොඩනැගිල්ල කුලියට ගැනීම හේතුවෙන් මසකට රු. 889,500 ක් බැගින් වර්ෂ 02 ක කාලයක් වෙනුවෙන් රු.21,348,000 ක් වැඩිපුර ගෙවීමට සිදු වී තිබුණි.

(ඇ) 2013 ජුනි 24 දිනැති රාජ්‍ය ගිණුම් දෙපාර්තමේන්තුවේ GFS/02 වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව රජයේ ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි තක්සේරු කිරීම සඳහා 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනය වන විට ගොනු 7528 ක් ලැබී තිබුණු අතර ඉන් ගොනු 6625 ක කටයුතු ඉටු කර තිබුණද විවිධ හේතූන් මත ගොනු 551 ක් වසා දමා තිබුණි. තව දුරටත් තක්සේරු කරමින් පවතින ගොනු සංඛ්‍යාව 352 ක් බව නිරීක්ෂණය විය. එම දේපළ තක්සේරු නොකර ගොනු වසා දැමීමට පහත සඳහන් හේතු බලපා තිබුණි. මින් බොහෝමයක් ගැටලු වළකා ගත හැකිව තිබූ ඒවා වන අතර රජයේ ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි දේපළ නිසි ලෙස කළමනාකරණය නොවීම නිසා එම ගැටලු පැන නැගී තිබූ බව නිරීක්ෂණය කළ හැකිය.

- (i) අදාළ පිඹුරුපත් සහ අයිතිය සනාථ කිරීමේ ලේඛන නොමැතිවීම
- (ii) ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයට අයත් ඉඩම්වල පිඹුරුපත් හා ගොඩනැගිලි සැලසුම් ලැබී නොතිබීම.
- (iii) යම් යම් ආයතන මගින් ආරක්ෂිත හේතූන් මත එම ගොඩනැගිලිවලට ඇතුළුවීමට අවසර නොදීම.
- (iv) අදාළ දේපළ නිවැරදිව පිහිටීම හඳුනාගත නොහැකි අතර, ඉල්ලුම්කරු ආයතනවලට දේපලේ පිහිටීම පිළිබඳ අවබෝධයක් නොමැතිවීම.
- (v) දේපළ වලට අයිතිය වෙනස්වීම, අයිතිය වෙනස් වූ ආයතන මගින් තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව වෙත නොදැක්වීම නිසා දේපලේ අයිතිය තහවුරු කර වාර්තා කිරීමට නොහැකිවීම.
- (vi) එක් එක් අමාත්‍යාංශ වරින් වර වෙනත් අමාත්‍යාංශ හා සම්බන්ධ වන බැවින් දේපළවල අයිතිය කුමන අමාත්‍යාංශය වෙත ඇතිදැයි යන්න නිශ්චිතව හඳුනාගත නොහැකිවීම.

(vii) රජයේ ප්‍රකාශනවලට අයත් කුලී තක්සේරු කිරීමේදී නියමිත අවස්ථාවේ අවශ්‍ය විස්තර ලබා නොදීමෙන් නැවත නැවත තක්සේරු කිරීමටවීම හා නිශ්චිත තක්සේරුව කාර්යක්ෂමව ලබා නොදීමට වීම.

(viii) බදු ගිවිසුම්වල ඇති විවිධ ගැටළු මත තක්සේරු කිරීමේ ගැටළු ඇතිවීම.

(ඇ) වැවිලි කර්මාන්ත සහ අපනයන කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය හා ඒ යටතේ පවතින ආයතනවල ගොඩනැගිලි සම්බන්ධ තොරතුරු ලබාදීම සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද 2020 අගෝස්තු 12 දිනැති MPI/ACC/F12/General/2020 දරන ලිපිය අනුව රබර් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව පවත්වාගෙන යනු ලබන ගොඩනැගිල්ලේ ප්‍රමාණය වර්ග අඩි. 17,405 වූ අතර, ඒ සඳහා ගෙවූ මාසික බදු කුලිය රු.3,358,077 ක් විය. අදාළ ගොඩනැගිල්ල කුලියට ගැනීමේදී තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවේ තක්සේරුවක් ලබා ගත් බවට තොරතුරු ලබාදී නොතිබුණි. ඒ පිළිබඳ පරීක්ෂාවේ දී පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

(i) මුදල් රෙගුලාසි 835 (2) (ඇ) ප්‍රකාරව ගොඩනැගිල්ලක් කුලියට ගැනීමේදී දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රධානියා ප්‍රධාන තක්සේරුකරු විමසා තක්සේරුවක් ලබා ගත යුතුව තිබුණි. එහෙත් රජයේ තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවෙන් තක්සේරුව ලබා ගැනීමකින් තොරව 2016 වර්ෂයේදී පෞද්ගලික තක්සේරුකරුවකුගේ තක්සේරුව මත වර්ග අඩියකට කුලිය වාර්ෂිකව සියයට 05 ක් බැගින් වැඩිවන පරිදි ගොඩනැගිල්ල කුලියට ගෙන තිබුණි. ඒ අනුව 2019 වර්ෂයේදී පමණක් වර්ග අඩි 17,405 ක් සඳහා වර්ග අඩියකට රු. 219.30 බැගින් රු. 45,802,860 ක කුලියක් ගෙවා තිබුණි.

(ii) 2017 වර්ෂයේදී ඉහත ගොඩනැගිල්ලේ වර්ග 3,048 ක කොටසක් කුලියට ගැනීමේදී රජයේ තක්සේරුව ලබාගැනීමක් සිදු කර තිබූ අතර, එහිදී වාර්ෂික තක්සේරුව රු. 6,000,000 ක් වූ බැවින් හා වර්ග අඩියක මාසික කුලිය රු. 164 ක් වූ බැවින් රජයේ තක්සේරුවකින් තොරව ලබාගත් භූමි ප්‍රමාණය සඳහා වර්ග අඩියකට රු. 55.30 ක් වැඩිපුර ගෙවා තිබුණි.

(iii) රබර් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ කටයුතු සඳහා වර්ග අඩි 3,048 ක ගොඩනැගිලි කොටස කුලියට ගැනීමේදී 2019 ජූලි 10 දිනැති ලිපිය අනුව තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවේ තක්සේරුව රු. 460,000 ක් බව සඳහන් කර තිබූ අතර, ඒ අවස්ථාව වන විට ආයතනය විසින් මාසිකව රු. 560,070 ක මුදලක් අදාළ පෞද්ගලික ආයතනයට ගෙවීම සිදු කරන බැවින් තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවට රබර් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2019 ජූලි 18 දින නිකුත් කළ ලිපියට පිළිතුරු ලෙස මාසික කුලිය රු.500,000 ක් වන ලෙස

තක්සේරුව වෙනස් කිරීම සහ රජයේ තක්සේරුව නොගෙන අවාසිදායක කොන්දේසි යටතේ පෞද්ගලික ආයතනවලින් ගොඩනැගිලි කුලියට ගැනීමට සිදු වී තිබුණි.

(ඉ) තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවේ බටහිර උතුර පළාත් කාර්යාලයට 2013 සිට 2019 දක්වා කාලසීමාව තුළ දේපළ තක්සේරු කර දෙන ලෙස ලද විවිධ රාජ්‍ය ආයතනවලින් ලද ඉල්ලීම්වලින් අවශ්‍ය ලේඛන නොමැතිවීම ඇතුළු විවිධ හේතූන් මත රාජ්‍ය ආයතන 37 ක ඉල්ලීම් 375 ක සම්බන්ධ තක්සේරු කිරීම් සිදු කිරීමට නොහැකිව ලිපිගොනු වසා දමා තිබුණි. මේ පිළිබඳ පහත නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(i) ශ්‍රී ලංකා යුධ හමුදාව මගින් ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි තක්සේරු කිරීම සඳහා ලිපිගොනු 141 ක් මගින් ඉල්ලීම් ලැබී තිබුණද, එම දේපළ තක්සේරු කිරීමට අවශ්‍ය ලේඛන නොමැතිවීම, අදාළ දේපළ ක්ෂේත්‍රයේදී සොයාගත නොහැකිවීම, අදාළ පිඹුරුපත් සහ අයිතිය සනාථ කිරීමේ ලේඛන නොමැතිවීම, අදාළ දේපළ ක්ෂේත්‍රයේදී සොයාගත නොහැකිවීම සහ ඉඩමට අදාළ පිඹුරුපත් සහ ගොඩනැගිලි විස්තර ලැයිස්තුව නොමැතිවීම වැනි හේතු බලපා තිබුණි.

(ii) ශ්‍රී ලංකා නාවික හමුදාව, සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව සහ පොලිස් දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ලද එකතුව 56 ක් වූ තක්සේරු කිරීම සඳහා ඉල්ලීම් ඉටු කිරීමට නොහැකිවීම සඳහා බලපා තිබූ හේතු අතර, අවශ්‍ය ලේඛන නොමැතිවීම, අයිතිය සනාථ කිරීමේ ලේඛන නොමැතිවීම අදාළ නිලධාරීන් සම්බන්ධ කරගත නොහැකිවීම යන කරුණු හේතුවෙන් එම ලිපිගොනු වසා දමා තිබූ බවට තොරතුරු වාර්තා කර තිබුණි.

(ඊ) රජයේ අමාත්‍යාංශ හා දෙපාර්තමේන්තුවලට අයත් ගොඩනැගිලි තක්සේරු කිරීමේදී මතු වී ඇති ගැටළු සහ එම ගැටළු නිරාකරණය කර ගැනීමට පහත පරිදි බාධාවන් පැවතීම හේතුවෙන් ගොඩනැගිලි තක්සේරු කිරීම තව දුරටත් ප්‍රමාද වන බව නිරීක්ෂණය විය.

	ගැටළුව	ගැටළුව නිරාකරණය කර ගැනීමට බාධාව
(i)	ආරක්ෂක හේතූන් මත බොහෝ ගොඩනැගිලි සඳහා දේපළ පරීක්ෂාවට	යම් යම් ආයතන මගින් ආරක්ෂිත හේතූන් මත එම ගොඩනැගිලිවලට ඇතුළුවීමට

	ඇතුළුවීමට ඉඩ නොදීම.	අවසර නොදීම.
(ii)	දේපළවල පිහිටීම හඳුනාගත නොහැකිවීම.	අදාළ දේපළ නිවැරදි පිහිටීම හඳුනාගත නොහැකි අතර, ඉල්ලුම්කරු ආයතනවලට දේපලේ පිහිටීම පිළිබඳ අවබෝධයක් නොමැතිවීම.
(iii)	ඉඩම්වලට අදාළ මිනින්දෝරු පිඹුරු නොමැතිවීම	අදාළ ඉඩම්වල මිනින්දෝරු පිඹුරු අදාළ ආයතන මගින් සකසා නොමැතිවීම.
(iv)	ගොඩනැගිලි සහිත ඉඩම්වල අයිතිය තහවුරු කිරීමේ ලේඛන නොමැතිවීම.	ඉඩමේ පැවරීමේ දුෂ්කරතා මත ඉඩම්වල අයිතිය පවරා නොමැතිවීම.
(v)	දේපළවල අයිතිය වෙනස්වීම	දේපළවල අයිතිය වෙනස්වීම, අයිතිය වෙනස් වූ ආයතන මගින් අප වෙත නොදැන්වීම නිසා දේපලේ අයිතිය තහවුරු කර වාර්තා කිරීමට නොහැකිවීම.
(vi)	දේපළ අයත් අමාත්‍යාංශ වෙනස්වීම	එක් එක් අමාත්‍යාංශ විටින් විට වෙනත් අමාත්‍යාංශ හා සම්බන්ධ වන බැවින් දේපළවල අයිතිය කුමන අමාත්‍යාංශය වෙත ඇතිදැයි යන්න නිශ්චිතව හඳුනාගත නොහැකිවීම.
(vii)	කඩකාමර කුලී තක්සේරුවලදී ඉල්ලනු ලබන සියළු විස්තර නිවැරදිව ලබා නොදීම.	රජයේ ආයතනවලට අයත් කුලී තක්සේරු කිරීමේ නියමිත අවස්ථාවේ අවශ්‍ය සියලු විස්තර ලබා නොදීමෙන් නැවත නැවත තක්සේරු කිරීමට වීම හා නිශ්චිත තක්සේරුව කාර්යක්ෂමව ලබා නොදීම.
(viii)	බදු ගිවිසුම්වල ඇති විවිධ ගැටළු	බදු ගිවිසුම්වල ඇති විවිධ ගැටළු හේතුවෙන් තක්සේරු කිරීමේ ගැටළු ඇතිවීම.
(ix)	තක්සේරු ප්‍රතිශෝධන කාලය පිළිබඳව නොසැලකීම	තක්සේරු ප්‍රතිශෝධනය සඳහා නියමිත වසර 05 ක කාලය තුළ පළාත් පාලන ආයතනවලින් නොඉල්ලීම මත තක්සේරු

		ප්‍රතිශෝධන වටිනාකම් වැඩිවීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඉහල යන අතර, මේ හේතුවෙන් මහජනතාවගෙන් ලැබෙන ප්‍රතිශෝධන විරෝධතා ප්‍රමාණය වැඩිවීම.
(x)	තක්සේරු ප්‍රතිශෝධනය වසර 05 න් 05 ට ලබාදීම අපහසුවීම	තක්සේරු ප්‍රතිශෝධනය සඳහා වසර 05 න් 05 ට පළාත් පාලන ආයතනවලින් ඉල්ලීම් කළත්, දෙපාර්තමේන්තුවේ පවතින නිලධාරී හිඟය හා අති විශේෂ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවලට අවධානය යොමු කිරීමට සිදුවීම නිසා නියමිත කාලය තුළ ප්‍රතිශෝධනය අවසන් කිරීමට නොහැකිවීම.

(උ) රාජ්‍ය ගිණුම් දෙපාර්තමේන්තුවේ 2018 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් 2018 නොවැම්බර් 21 දිනැති වකුලේඛ අංක 267/2018 හා 2019 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් 2019 දෙසැම්බර් 03 දිනැති වකු ලේඛ අංක 271/2019 හා 8.2 ඡේදය මගින් 2020 වන විට නව ආයතන සතු සියළුම මූල්‍ය නොවන වත්කම් ගිණුම්ගත කර අවසන් කළ යුතු බවට සඳහන් කර තිබුණද, මූල්‍ය නොවන වත්කම් තක්සේරු කිරීම හා ගිණුම්ගත කිරීම සම්බන්ධයෙන් විශාල ප්‍රමාදයන් පවතින බව නිරීක්ෂණය වේ. තවද, ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි තක්සේරු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ලේඛන නොමැතිවීම හේතුවෙන් දීර්ඝ කාලයක් මෙම කටයුතු ජරමාදවීමට ඉඩ ප්‍රස්ථා පවතින බව නිරීක්ෂණය වේ.

(ඌ) උපවිත ගිණුම්කරණ පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම (Implementation of Actual Accounting System) සඳහා රාජ්‍ය ගිණුම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් වකුලේඛ අංක SA/AS/AA හා 2013 ජනවාරි 24 දිනැති වකු ලේඛයට වැඩිමනත් වශයෙන් 2013 ජූනි 24 දිනැති GFS/02 දරන වකුලේඛය මගින් තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවේ සහාය ඇතිව ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි තක්සේරු කරන ලෙස විධි විධාන නිකුත් කර වසර 07 කට වැඩි කාලයක් ගත වී තිබුණද, තක්සේරු කටයුතු අවසන් කිරීමට නොහැකි වී තිබුණි.

(එ) තැපැල් දෙපාර්තමේන්තුව සතු තොරතුරු අනුව 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට දෙපාර්තමේන්තුව වෙත විධිමත්ව පවරාගෙන ඇති තැපැල් කාර්යාල හා උප තැපැල්

කාර්යාල ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි ගණන 134 කි. එම ගොඩනැගිලි වලින් 81 ක් තක්සේරු කර රාජ්‍ය ගිණුම් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත වාර්තා කර තිබූ අතර එහි ඉඩම් වටිනාකම රු.889,878,700 ක් වන අතර ගොඩනැගිලි වටිනාකම රු.435,014,300 ක්ව පැවතුණි. ඒ අනුව තක්සේරු කිරීම සඳහා තවදුරටත් ඉතිරිව පවතින තැපැල් කාර්යාල හා උප තැපැල් කාර්යාලය වලට අයත් ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි සංඛ්‍යාව 53 ක් වන අතර ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි 23 කට අදාළ තොරතුරු තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව වෙත යොමුකර නොතිබුණ ද අනෙකුත් ගොඩනැගිලි සඳහා 2017 වර්ෂයේ සිට ඉල්ලීම් සිදුකළද තක්සේරු වාර්තා ලබාදීම ප්‍රමාදව පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.

3.2.10 නිවැරදි තක්සේරුවක් මත බදු කුලිය නිරීක්ෂණය කිරීම.

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) ආයතන 142 කින් ආයතන 71 ක් විසින් ගොඩනැගිලි භාවිතා කිරීම් අවස්ථා 513 ක් වූ අතර, ඒවා බද්දට ලබා ගෙන තිබුණද, බදු කුලිය රජයේ තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවෙන් තක්සේරු කර තිබුණේ ගොඩනැගිලි භාවිතා කිරීම් 122 ක් සඳහා පමණි. එනම් සියයට 76 ක ගොඩනැගිලි බදු කුලිය තක්සේරු කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ආ) ජාතික ලොතැයි මණ්ඩලය අංක 32, මුදලිගේ මාවත, කොළඹ 01 යන ස්ථානයේ කුලියට ලබා ගත් වර්ග අඩි 30,890 ක ප්‍රමාණයක් වූ ගොඩනැගිලිවල පවත්වා ගෙන යනු ලබන අතර, ඒ සඳහා ලබා ගත් තක්සේරු වාර්තාව අනුව මාසික කුලිය රු.3,750,000 ක් වුවත්, මාසිකව රු. 8,119,125 ක කුලියක් ගෙවන බව සඳහන් කර තිබුණි. ඒ අනුව තක්සේරු වටිනාකම වඩා රු. 4,369,125 ක මාසික කුලියක් වැඩිපුර ගෙවා තිබූ අතර, 2018 සැප්තැම්බර් 01 දින සිට 2021 ජුනි 30 දක්වා කාල සීමාව තුළ රු.276,050,250 ක මුදලක් බදුකුලිය ලෙස ගෙවා තිබුණි. ආයතනය සතුව අංක 55/57, වොක්ෂෝල් ලේන්, කොළඹ 02 ලිපිනයෙහි පර්චස් 112.5 ක ඉඩමක් පවතින අතර, එම ඉඩමෙහි ස්ථිර කාර්යාල ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීම සඳහා මූලික සැලසුම් සඳහා නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ අනුමැතිය ලබාගෙන ඇතත් එම ඉදිකිරීම් සිදු කිරීම ප්‍රමාද වීම හේතුවෙන් අධික බදු කුලියක් ගෙවීමට සිදුව ඇති බව නිරීක්ෂණය කෙරේ.
- (ඇ) සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයට අයත් කාර්යයන් ඉටුකිරීම සඳහා පවත්වාගෙන යනු ලබන විවිධ අංශවල කටයුතු සඳහා අමාත්‍යාංශය සතු ගොඩනැගිලි ප්‍රමාණවත් නොවීම මත අංක 26 ශ්‍රී සංසරාජ මාවත කොළඹ 10 යන ලිපිනයෙහි පිහිටි ගොඩනැගිල්ල කුලියට

ගැනීම සඳහා 2017 නොවැම්බර් 17 දින තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලබාගත් වාර්තාව අනුව මාසික වෙළඳ පොළ කුලිය රු.5,770,000 ක් ලෙස තක්සේරු කර තිබුණු අතර, එම ගොඩනැගිල්ලේ අළුත්වැඩියාව සහ වරිපණම් බදු ගොඩනැගිල්ලේ හිමිකරු විසින් දැරිය යුතු බවට ද වසර 2 ක කාලයක් එම බදු කුලිය නොවෙනස්ව ගෙවීමට කොන්දේසි ඇතුළත් කරගන්නා ලෙස ද වැඩිදුරටත් තක්සේරු වාර්තාවේ සඳහන් කර තිබුණි. මේ පිළිබඳ පහත නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (i) මෙම ගොඩනැගිල්ල 2018 අගෝස්තු 01 දින සිට 2020 ජූලි 31 දක්වා වසර දෙකක කාල සීමාවක් සඳහා කුලියට ගැනීමේ දී පළමු වර්ෂය සඳහා මාසික කුලිය රු.9,487,500 ක්ද දෙවන වර්ෂය සඳහා මාසික කුලිය රු.10,436,250 ක් ලෙසද කුලිය ගෙවීමට ගිවිසුම්ගත වී තිබුණු අතර වසර 2 ක කාල සීමාව සඳහා රු.239,085,000 ක බදු කුලී ගෙවා තිබුණි. මේ අනුව තක්සේරු වාර්තාවේ මාසික තක්සේරු කුලිය ඉක්මවා මසකට රු.3,717,500 බැගින් පළමු වර්ෂය සඳහා පමණක් රු.44,610,000 ක් වැඩිපුර කුලී ගෙවා තිබුණි.
- (ii) ඉහත ගොඩනැගිල්ල 2020 අගෝස්තු 01 දින සිට 2022 ජූලි 31 දක්වා වසර දෙකක කාල සීමාව සඳහා නැවත කුලියට ගැනීම සිදු කර තිබූ අතර පළමු වර්ෂය සඳහා මාසික බදු කුලිය රු.10,291,050 ක් සහ දෙවන වර්ෂයේ මාසික බදු කුලිය රු.10,805,602 ක් ලෙස 2021 දෙසැම්බර් 31 දක්වා අවුරුදු 1 මාස 5 ක කාල සීමාවක් සඳහා රු.177,520,612 ක බදු කුලී ගෙවා තිබුණි. මෙම අංශ සඳහා අවශ්‍ය ඉඩකඩ ලබාගැනීම සඳහා අමාත්‍යාංශයට අයත් ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීමේ කටයුතු 2016 වර්ෂයේ සිට සිදු වුවද එම ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීමේ කටයුතු විවිධ හේතූන් මත ප්‍රමාදවීම නිසා අදාළ අංශ කුලී පදනම මත ලබා ගත් ගොඩනැගිලිවල පවත්වාගෙන යාමට ඉහත පරිදි විශාල කුලී වියදමක් දැරීමට සිදුවන බව නිරීක්ෂණය විය.
- (iii) ඉහත ගොඩනැගිල්ල සඳහා තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලබාගත් වාර්තාව අනුව මාසික වෙළඳ කුලිය රු.5,770,000 ක් ලෙස තක්සේරු කර ගොඩනැගිල්ලේ අළුත්වැඩියාව බදු ගොඩනැගිල්ලේ හිමිකරු විසින් දැරිය යුතු බව සඳහන් කර තිබුණ ද ඒ පිළිබඳ සැලකිල්ලට ගැනීමකින් තොරව ගොඩනැගිල්ල කුලියට ලබාගත් 2018 අගෝස්තු 01 දින සිට 2021 දෙසැම්බර් 31 දක්වා අවුරුදු 03 මාස 5 ක කාලයක් සඳහා රු.20,830,293 ක මුදලක් ගොඩනැගිල්ල නඩත්තුව වෙනුවෙන් බදු දීමනාකරුට ගෙවා තිබුණි.

3.2.11 ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි සතු නොවන රාජ්‍ය ආයතන

රාජ්‍ය ගිණුම් දෙපාර්තමේන්තුවේ අංක SA/GFS/01/06/03 හා 2021 පෙබරවාරි 16 දිනැති ලිපිය මගින් සඳහන් කර ඇති පරිදි රජයට අයත් ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි නොමැති රාජ්‍ය ආයතන 60 ක් හඳුනාගෙන තිබූ අතර, ඒ පිළිබඳ විස්තර පහත දැක්වේ.

ආයතන වර්ගය	සංඛ්‍යාව
අමාත්‍යාංශ	08
රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශ	09
දෙපාර්තමේන්තු	29
කොමිෂන් සභා	08
වෙනත් ආයතන	<u>06</u>
	<u>60</u>

මෙම ලේඛනය තුළ අන්තර්ගත ගොඩනැගිලි 13 ක් දෙපාර්තමේන්තුව නමින් පැවරී නොතිබීම හා ගොඩනැගිලි 02 ක ඔප්පු සැලැස්ම අනුව අනුලේඛන පිටපත් නොමැති වීමද පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.

3.3 රජයේ ආයතන සඳහා ගොඩනැගිලි ඉදි කිරීම

3.3.1 රාජ්‍ය අංශය සඳහා වන ගොඩනැගිලි ප්‍රතිපත්තිය

රාජ්‍ය අංශයේ ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම සඳහා ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් නොමැති වීම හේතුවෙන් අධික වැය බරක් දරා සිදු කරන , නව ඉදිකිරීම් ආයතනයේ අවශ්‍යතාවයට යෝග්‍ය නොවීම මෙන්ම රජය විසින් ඒ සඳහා දරනු ලබන මූලධන වැය ඵලදායී නොවන අවස්ථා බොහොමයක් පිළිබඳ විස්තර මෙම වාර්තාවේ දක්වා ඇත. එමෙන්ම රජයේ කාර්යයන් ඉටු කිරීම සඳහා භාවිතා කරනු ලබන ගොඩනැගිලිවල ඉඩකඩ ඌනතාවයන් හා අතිරික්තයන් පැවතීම ඇතැම් ගොඩනැගිලි නිෂ්කාර්යව හා ඌන උපයෝජිතව පැවතීම රජයේ ගොඩනැගිලි කාර්යක්ෂමව හා ඵලදායීව උපයෝජනය වීම කෙරෙහි බලපා තිබුණි.

3.3.2 ගොඩනැගිලි අත්පත් කර ගැනීම සඳහා වූ මූලධන පිරිවැය

මෙම කාර්යයන් සඳහා වෙන්කරනු ලබන මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන හා ඒවා වැය කිරීමේදී මූලික ප්‍රමිතියක් මත ඒවා ඵලදායීව වැය කළ යුතු වීමේ අවශ්‍යතාවයක් ඇති අතර රාජ්‍ය වියදම තුළ

එය සැලකිය යුතු මට්ටමක පැවතීම හේතුවෙන් ඒ පිළිබඳ වැඩි අවධානයක් යොමු කළ යුතු වේ. ඒ පිළිබඳ විස්තර පහත දැක්වේ.

(අ) රජය විසින් රජයේ ගොඩනැගිලි අත්පත් කර ගැනීම සඳහා ගොඩනැගිලි මිලදී ගැනීම, ඉඩම් මිලදී ගැනීම, ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් හා ගොඩනැගිලි වලට සිදු කරන නව එකතු කිරීම් සඳහා 2016 සිට 2020 දක්වා රුපියල් මිලියන 482 ක මූලධන වැයක් දරා තිබුණි. එය මුළු රාජ්‍ය මූලධන වැය බරෙන් සියයට 14 ත් 16 ත් අතර පරාසයක විය.

විෂය අංකය	වැය විස්තරය	2016 රු.000	2017 රු.000	2018 රු.000	2019 රු.000	2020 රු.000
2001	ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම් (පුනරුත්ථාපනය සහ වැඩිදියුණු කිරීම)	11,268,158	14,115,453	16,164,787	13,886,500	11,224,512
2104	ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්	40,886,483	58,109,211	58,931,126	49,653,001	73,070,327
2105	ඉඩම් සහ ඉඩම් වැඩිදියුණු කිරීම	44,021,256	24,389,499	21,230,974	22,447,484	33,226,884

(ආ) ජාතික අයවැය වක්‍රලේඛ අංක 4/2018 හා 2018 ජූලි 17 දිනැති අයවැය වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව ප්‍රාග්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා වෙන්කර දෙනු ලබන ප්‍රතිපාදන උපයෝජනය අඩු මට්ටමක ඇති බවත් රාජ්‍ය ආයෝජනයන්ගේ අකාර්යක්ෂම බව හා උණ උපයෝජනය අඛණ්ඩව පැවතුණහොත් එය ක්‍රියාත්මක ව්‍යාපෘති සහ නව ප්‍රාග්ධන ව්‍යාපෘතීන් සම්පූර්ණ කිරීම ප්‍රමාද වීමෙන් තවදුරටත් ආර්ථික වර්ධනය අඩු වීම අවධාරණය කර තිබුණි. එසේ වුවද අයවැය ඇස්තමේන්තු අනුව ගොඩනැගිලි මිලදී ගැනීම, ඉඩම් මිලදී ගැනීම, ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් හා ගොඩනැගිලි පුනරුත්ථාපනය සහ වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා වර්ෂ 2016 සිට වර්ෂ 2020 දක්වා වර්ෂ 5 ක් සඳහා මුළු මූලධන ප්‍රතිපාදන රුපියල් 719,954,983,000 ක ප්‍රතිපාදන වෙන් කර තිබුණද ඉන් රුපියල් . 481,954,852,000 ක් පමණ වැය කර තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය. වෙන්කළ මුදල සහ වැය කළ මුදල අතර වෙනස සියයට 33 ක අඩුවීමක් විය. විස්තර පහත දැක්වේ.

වැය විස්තරය	2016		2017		2018		2019		2020	
	සංශෝධන ප්‍රතිපාදන	ප්‍රතිපාදන ඉතිරිවීම්	සංශෝධන ප්‍රතිපාදන	ප්‍රතිපාදන ඉතිරිවීම්	සංශෝධන ප්‍රතිපාදන	ප්‍රතිපාදන ඉතිරිවීම්	සංශෝධන ප්‍රතිපාදන	ප්‍රතිපාදන ඉතිරිවීම්	සංශෝධන ප්‍රතිපාදන	ප්‍රතිපාදන ඉතිරිවීම්
	රු.000	සියයට	රු.000	සියයට	රු.000	සියයට	රු.000	සියයට	රු.000	සියයට
ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම් (පුනරුත්ථාපනය සහ වැඩිදියුණු කිරීම)	21,417,521	47	19,549,157	28	23,594,882	31	24,297,185	43	10232518	9
ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්	89,055,849	54	93,191,871	38	81,438,971	28	87,476,857	43	66100278	10
ඉඩම් සහ ඉඩම් වැඩිදියුණු කිරීම	76,524,009	42	39,962,360	39	25,793,215	18	30,802,186	27	30518124	8.15

(ඇ) රජය විසින් රජයේ ගොඩනැගිලි අත්පත් කර ගැනීම සඳහා අයවැය මගින් වෙන් කරන ප්‍රතිපාදන මුළු රාජ්‍ය මූලධන ප්‍රතිපාදනයෙන් සියයට 13 ක් 16 ක් අතර පරාසයක තිබුණි. මෙලෙස අයවැය මගින් ගොඩනැගිලි හා ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම සඳහා වාර්ෂිකව ප්‍රතිපාදන වෙන් කළද එම ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණවත් නොවීම හේතුවෙන් ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම්/අත්පත්කර ගැනීම ප්‍රමාද වීම හා ඒ මගින් ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් /අත්පත්කර ගැනීම් සඳහා දරන පිරිවැය තව තවත් ඉහළ ගොස් තිබීම අනෙකුත් නිරීක්ෂණයන් සමඟ විශ්ලේෂණය කිරීමේදී නිරීක්ෂණය විය.

3.3.3 අතරමඟ නවතා දමා ඇති ඉදි කිරීම්

රාජ්‍ය ආයතනවල ඉඩකඩ අවශ්‍යතාවය සපුරා ගැනීමේ අරමුණින් ඉදි කරන ගොඩනැගිලි නිශ්චිත කාල සීමාව තුළ ඉදි කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ප්‍රතිපාදන නොමැති වීම, ඉදිකිරීම් දුර්වලතා, ඉදිකිරීම් නතර කිරීම සඳහා තීරණ ගැනීමේදී සිදු වී ඇති අඩුපාඩු යන හේතූන් මත අතරමඟ නතර කර තිබුණි. නියැදි පරීක්ෂාවේදී අනාවරණය වූ පරිදි ඒ පිළිබඳ පහත නිරීක්ෂණය කරන අතර මෙම තත්ත්වය රාජ්‍ය ආයතන වල ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් කටයුතු වලදී ගැඹුරින් සලකා බැලිය යුතු තත්ත්වයක් බව නිරීක්ෂණය කෙරේ.

(අ) මහවැලි අධිකාරිය විසින් නේවාසික පහසුකම් සැපයීම සඳහා ගොඩනැගිලි 2 ක් ඉදිකිරීමට රු.9,704,290 (වැට් රහිත) වූ අතර කොන්ත්‍රාත්තු 02 ක් ප්‍රදානය කර තිබූ අතර, 2019/2020 වර්ෂවලදී මෙම ගොඩනැගිලි සම්පූර්ණ කිරීමට අපේක්ෂා කළද කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් කොන්ත්‍රාත්තුව අත්හැර දැමීම මත වැඩ නවතා තිබුණි. මෙම

ගොඩනැගිලි වල වැඩ නවතා දමන අවස්ථාව වන විට ඉදිකිරීම්වල භෞතික ප්‍රගතිය සියයට 20 ක් හා රු. 1,627,576 ක පිරිවැයක් දරා තිබුණි. ඒ අනුව මෙම කොන්ත්‍රාත්තු 2019 මාර්තු මස අවලංගු කර තිබුණු අතර ව්‍යාපෘති දෙකෙහි ඉතිරි වැඩ අවසන් කිරීම සඳහා රු.10,823,205 ක් ඇස්තමේන්තු කර තිබුණද ඉන් එක් ව්‍යාපෘතියක් 2021 දෙසැම්බර් 02 දින පෞද්ගලික ආයතනයකට ප්‍රදානය කර තිබුණද ඉතිරි ව්‍යාපෘතිය සඳහා ප්‍රතිපාදන වෙන් කර ගැනීමට නොහැකි වී තිබුණි. මේ නිසා ගොඩනැගිලි වලින් අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ ඉටුකරගැනීම තවදුරටත් ප්‍රමාද වන බව නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) මහවැලි අධිකාරියට අයත් වලව විශේෂ බල ප්‍රදේශය ඇඹිලිපිටිය - මුරවැසිහේන යන ලිපිනයෙහි නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකරණ කාර්යාලයේ ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා රු. 14,757,550 ක් ඇස්තමේන්තු කළද, සහතික කරන ලද වැඩ ප්‍රමාණය රු.5,867,830 ක් හා භෞතික ප්‍රගතිය සියයට 85 ක් ව තිබියදී ප්‍රතිපාදන නොමැතිවීම මත කොන්ත්‍රාත්තුව 2021 දෙසැම්බර් 22 දින අවසන් කර තිබුණි. 2019 වර්ෂයේදී භාවිතා කිරීමට අපේක්ෂා කර තිබූ ගොඩනැගිල්ල අපේක්ෂිත පරිදි නිම කිරීමට නොහැකි වීම මත අපේක්ෂිත අරමුණු සඳහා භාවිතයට ගැනීම තවදුරටත් ප්‍රමාද වන බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) වී අලෙවි මණ්ඩලයේ මැද්දවත්ත ගබඩාව අලුත්වැඩියා කටයුතු සඳහා රු.14,069,468 ක් ඇස්තමේන්තු සහිතව 2017 නොවැම්බර් 01 දින ගිවිසුම්ගතව වැඩ ආරම්භ කර 2019 අප්‍රේල් 10 දින වන විට රු.5,193,866 ක් ගෙවීම් කර තිබුණි. ප්‍රතිපාදන නොමැතිවීම සහ අනෙකුත් බාහිර බලපෑම් මත අලුත්වැඩියා කටයුතු නවතා දමා වසර 2 කට වැඩි කාලයක් ගත වීම හේතුවෙන් අදාළ වී ගබඩාව අපේක්ෂිත අරමුණු සඳහා යොදා ගැනීමට නොහැකි වී තිබුණි.

(ඈ) කොත්මලේ වාර්මාර්ග හා ජල කළමනාකරණ ජාත්‍යන්තර පුහුණු ආයතනය සඳහා ටිවර්සයිඩ්, මාවතුර දේශන ශාලාව, රථගාල හා රියදුරු නිල නිවාස රුපියල් 9,900,000 ක පිරිවැයකින් ඉදිකිරීමට ඇස්තමේන්තු කර 2016 වර්ෂයේදී පෞද්ගලික කොන්ත්‍රාත්කරුවකු සමඟ රුපියල් 8,700,000 ක වටිනාකමැති කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුමකට එළබ තිබුණද ඉදිකිරීම් ප්‍රගතිය සියයට 31 ක්ව තිබියදී ප්‍රමාණවත් ප්‍රතිපාදන නොමැතිවීම මත කොන්ත්‍රාත්කරුට රුපියල් 1,644,981 ක පිරිවැය දරා තිබූ ඉදිකිරීම් කටයුතු නතර කර කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුම අවසන් කර තිබුණි. ඉදිකිරීම් කටයුතු නතර කර වසර 5 කට ආසන්න කාලයක් ගත වී තිබුණද ඉදිකිරීම් කටයුතු නිම කිරීමට නොහැකි වීම මත අපේක්ෂිත අරමුණු සඳහා ගොඩනැගිල්ල භාවිතා කිරීමට නොහැකි වී තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඉ) සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාංශයට අයත් නො. 02, කිංස්ලි පාර, කොළඹ 08 ලිපිනයෙහි කාර්යාල ගොඩනැගිල්ලේ පළමු අදියර යටතේ ගොඩනැගිල්ලේ ජම්බාර බැස්සවීමේ කටයුතු රුපියල් මිලියන 130 ක පිරිවැයක් දරා තිබුණද, ගොඩනැගිල්ල දෙවන අදියර සඳහා කැබිනට් මණ්ඩලයේ අනුමැතිය නොලැබීම නිසා ඉදිකිරීම් කටයුතු 2019 ජුනි 20 නතර කර තිබූ අතර, 2019 වර්ෂයේ සිට 2022 වර්ෂය දක්වා දෙවන අදියර සඳහා ප්‍රතිපාදන වෙන් නොකිරීම මත ගොඩනැගිල්ලේ ඉදි කිරීම් කටයුතු වසර 4කට ආසන්න කාලයක් ප්‍රමාද වී පවතින බව නිරීක්ෂණය විය. මෙම ගොඩනැගිල්ලේ ඉදිකිරීම් කටයුතු ප්‍රමාද වීම හේතුවෙන් මිල විචලනයක් සිදු වී ඇති බැවින් ඒ සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයක් ඉදිරිපත් කරමින් පවතින බව සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් සඳහන් කර තිබුණි.

(ඊ) අනුරාධපුර ශික්ෂණ රෝහලේ ඉදිකිරීම් ව්‍යාපෘති 03 ක් සම්බන්ධයෙන් නිරීක්ෂණය වූ කරුණු පහත දැක්වේ.

i. අනුරාධපුර ශික්ෂණ රෝහලේ හදිසි අනතුරු හා හදිසි ප්‍රතිකාර ඒකකය ඉදිකිරීම, සඳහා පෞද්ගලික කොන්ත්‍රාත්කරුවෙකු සමග ගිවිසගෙන තිබුණද ඉදි කිරීම් කටයුතු සිදු කළ කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් ඉදිකිරීම් පැහැර හැරීම නිසා 2020 පෙබරවාරි මාසයේදී ඉදිකිරීම් භෞතික ප්‍රගතිය සියයට එකක්ව තිබියදී ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් කටයුතු නවතා දමා තිබීම හේතුවෙන් එම ප්‍රතිකාර ඒකකය ඉදිකිරීම තවදුරටත් ප්‍රමාද වී තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය. කොන්ත්‍රාත්කරුගේ අසතුටුදායක වැඩ ප්‍රගතිය මත මෙම ගිවිසුම අවලංගු කර අත්තිකාරම් හා කාර්යසාධන ඇපකරවල වටිනාකම වූ රු.81,653,603 ක් රජයේ ආදායමට බැර කළ බව සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය සඳහන් කර තිබුණි.

ii. අනුරාධපුර ශික්ෂණ රෝහලේ හෙද නිලධාරීන්ට නේවාසික පහසුකම් ලබාදීම සඳහා ඉදිකිරීම් ආරම්භ කළ ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය රු.139,000,000 ක් වූ ගොඩනැගිල්ලේ ඉදිකිරීම් කටයුතුවල භෞතික ප්‍රගතිය සියයට 60 ක්ව තිබිය දී 2018 වර්ෂයේදී කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් ඉදිකිරීම් කටයුතු නැවැත්වීම හේතුවෙන් 2019 මාර්තු 17 දින කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුම අවලංගු කර තිබුණි. ඉතිරි වැඩ කොටස සඳහා ඉංජිනේරුමය කාර්යයන් පිළිබඳ මධ්‍යම උපදේශක කාර්යාංශය වෙතින් ඇස්තමේන්තු කැඳවා තිබුණද 2020 සිට 2022 දක්වා කාල සීමාව තුළ ප්‍රතිපාදන වෙන් වී නොතිබීම මත අපේක්ෂිත පරිදි නේවාසික පහසුකම් ලබාදීමට අවශ්‍ය ගොඩනැගිල්ල සම්පූර්ණ කිරීමට නොහැකි වී තිබුණි.

iii. අනුරාධපුර ශික්ෂණ රෝහලේ Linear Accelerator Unit ඉදිකිරීම සඳහා ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය රු.286,000,000 වූ අතර කොන්ත්‍රාත්තුවේ භෞතික ප්‍රගතිය සියයට 15 ක්ව තිබියදී බිල්පත් ගෙවීම ප්‍රමාදවීම මත 2019 වර්ෂයේදී ඉදිකිරීම් කටයුතු නතර කර තිබූ අතර කොන්ත්‍රාත්කරු වූ CECB ආයතනය විසින් එහි ඉදිකිරීම් කටයුතු නැවත ක්‍රියාත්මක කරමින් පැවතිය ද ඉදිකිරීම් කටයුතු ප්‍රමාද වීම මත අපේක්ෂිත අරමුණු ඉටුවීම තව දුරටත් ප්‍රමාද වන බව නිරීක්ෂණය වේ.

(උ) සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ වෛද්‍ය සැපයීම් අංශයේ වැලිසර ගබඩා පහසුකම් ඇති කිරීම සඳහා 2017 මාර්තු 22 දින පෞද්ගලික කොන්ත්‍රාත්කරුවෙකුට රු.240,797,335 ක මුදලකට කොන්ත්‍රාත්තුව පිරිනමා තිබුණි. ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඉංජිනේරු සංස්ථාවේ උපදෙස් හා අධීක්ෂණය යටතේ කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් 2018 ජූනි 02 සිට ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භ කළද පාදම් කණු ගිලා බැසීම නිසා ඉදි කිරීම් කටයුතු නතර කරන විට රු.67,189,923 ක මුදලක් කොන්ත්‍රාත්කරුට ගෙවා තිබුණි. පාදම් කණු ගිලා බැසීම පිළිබඳව හු තාක්ෂණය පිළිබඳව මහාචාර්යවරයෙකු ලබා දුන් වාර්තාව මත ඉංජිනේරු කාර්යයන් පිළිබඳ මධ්‍යම උපදේශ කාර්යාංශය විසින් සකස් කළ වාර්තාව අනුව ඉදිරි කටයුතු සිදු කරමින් පවතින බව සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් සඳහන් කර තිබුණි.

(ඌ) පලාත් සභා හා පලාත් පාලන අමාත්‍යාංශය සතු අංක 17 මලලසේකර මාවත, කොළඹ 7 දරන ස්ථානයෙහි පලාත් පාලනය පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා ආයතනය සඳහා පුහුණු අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් ඇස්තමේන්තු පිරිවැය රු. 98,441,717 ක් වූ ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීම 2013 වර්ෂයේ ආරම්භ කර තිබූ අතර එම ඉදිකිරීම් 2014 සැප්තැම්බර් 30 වන විට ඉදි කොට අවසන් කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණි. රු. 45,357,072 ක පිරිවැයක් දරා භෞතික ප්‍රගතියට අනුව අත්තිවාරම තෙක් නිමකර තිබියදී ගොඩනැගිල්ලේ ඉදි කිරීම් වල තිබූ දුර්වලතා සහ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියේ තිබූ අඩුපාඩු හේතුවෙන් 2014 වර්ෂයේ ඉදිකිරීම් නවතා දමා තිබූ අතර ඉදිකිරීම් නවතා වසර 7 ක් ඉක්මව ගොස් තිබුණද එම ගොඩනැගිල්ල ඉදිකර එලදායි ලෙස උපයෝජනයට යොදා ගැනීමට නොහැකිවී තිබුණි. මෙම ගොඩනැගිල්ලේ අත්තිවාරම් ව්‍යුහාත්මක ස්ථාවරභාවය පිළිබඳ 2020 ජූනි 16 දින ඉංජිනේරු කාර්යයන් පිළිබඳ මධ්‍යම උපදේශක කාර්යාංශයෙන් ලබා ගත් වාර්තාව අනුව ඉදිරි කටයුතු සිදු කරන බවට අමාත්‍යාංශය සඳහන් කර තිබුණි.

(එ) ගම්පහ වික්‍රමආරච්චි ආයුර්වේද විද්‍යායතනයේ අධ්‍යයන හා දේශන කටයුතු සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතීන් සහිතව මුලු ඇස්තමේන්තු පිරිවැය රු. මිලියන 134 ක් වූ ගොඩනැගිල්ලක් ඉදි කිරීමට 2014 සැප්තැම්බර් 10 වන දින පෞද්ගලික

ආයතනයකට කොන්ත්‍රාත්තුව පිරිනමා තිබුණි. මෙම ගොඩනැගිල්ලේ ඉදිකිරීම් කටයුතු 2016 මාර්තු මස අවසන් කිරීමට නියමිතව තිබුණ ද 2018 පෙබරවාරි 25 වන දින භෞතික ප්‍රගතිය සියයට 65 ක්ව තිබිය දී ඉදිකිරීම් නවතා දමා තිබුණි. දෙපාර්ශවයේ එකඟතාවය මත මෙම ගොඩනැගිල්ලේ ඉදි කිරීම් කටයුතු වලින් 2020 මැයි 29 දින කොන්ත්‍රාත්කරු ඉවත් වී තිබුණි. 2020 දෙසැම්බර් 14 දින ඉදිකිරීම් කටයුතු නැවත සිදු කිරීම සඳහා වෙනත් පෞද්ගලික ආයතනයකට පවරා තිබුණ ද අමුද්‍රව්‍ය හිඟතාවය මත එහි ඉදි කිරීම් ප්‍රමාද වන බව ආයතනය විසින් සඳහන් කර තිබුණි. රු. මිලියන 19.31 ක් පිරිවැය දරා ඇති එම ගොඩනැගිල්ලේ ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භ කර වසර 7 ක් ගත වී තිබුණද අපේක්ෂිත අරමුණ සඳහා ඵලදායීව යොදා ගැනීමට තව දුරටත් ප්‍රමාද වන බව නිරීක්ෂණය විය.

- (ඒ) ශ්‍රී ලංකා වෙරළ ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ සේවක පුහුණු හා පරිපාලන කටයුතු සඳහා නව සිව් මහල් ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීමට 2016 වර්ෂයේදී අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලැබී තිබුණු අතර මුලු පිරිවැය රුපියල් මිලියන 102.3 ක් වූ මෙම ඉදිකිරීම 2017 වර්ෂයේ සිට වසර තුනක් ඇතුළත නිමකිරීමට සැලසුම් කර තිබුණි. මෙහි ඉදිකිරීම් කටයුතු රුපියල් මිලියන 30.09 ක පිරිවැයක් දරා සිදු කරමින් තිබියදී 2017 ජූලි 22 දිනැති අග්‍රාමාත්‍ය ලේකම්ගේ ලිපියෙහි උපදෙස් පරිදි ඉදිකිරීම නවතා තිබුණි. එහි ඉදිකිරීම් කටයුතු නැවත 2021 වර්ෂයේදී ආරම්භ කර එම වර්ෂය සඳහා ලද ප්‍රතිපාදන මගින් රුපියල් මිලියන 75 ක් වැය කර ගොඩනැගිල්ලේ භෞතික ප්‍රගතිය සියයට 45 දක්වා වර්ධනය කර තිබුණි. මෙලෙස ඉදිකිරීම වසර 03 ක කාලයක් අත්හිටුවීම මත ඇති වූ ප්‍රමාදය හේතුවෙන් මෙම ඉදිකිරීමේ අපේක්ෂිත අරමුණ සපුරා ගැනීමට නොහැකි වී තිබුණි.

3.3.4 ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් ප්‍රමාදවීම්

ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීමේ ව්‍යාපෘති වල ඉදිකිරීම් කටයුතු අපේක්ෂිත කාලවිච්ඡේදය තුළ සම්පූර්ණ කර ගත නොහැකි වීම හේතුවෙන් පිරිවැය විචලනයන්, ඉදිකිරීම් සඳහා හානි සිදුවීම් හා අවසානයේ එම ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම මගින් අපේක්ෂිත අරමුණු ළඟා කර ගැනීම ප්‍රමාද වීම හේතුවෙන් සේවා අපේක්ෂාවෙන් සිටින මහජනතාව වෙත සේවා සලසා ගැනීමට ප්‍රමාද වීම මෙන්ම රටේ ආර්ථිකයේ ඉදිරි ගමනටද එය බෙහෙවින් බලපාන කරුණක් බව පිළිගැනීමට සිදුවේ. එසේ ඉදිකිරීම් ප්‍රමාද වීම් පිළිබඳ උදාහරණ කිහිපයක් පහත පරිදි විය.

- (අ) කරාපිටිය ශික්ෂණ රෝහල මගින් සපයනු ලබන විවිධ ප්‍රතිකාර සේවාවන් සඳහා අවශ්‍ය ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීමට ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය රු. 3,342,405,953 ක් වූ

ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්තු 5 ක් සඳහා 2014 හා 2017 වර්ෂවල දී ආයතන 3කට කොන්ත්‍රාත්තු ප්‍රදානය කර තිබුණි. මේ පිළිබඳ පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- i. ඉදිකිරීම් කටයුතු 2019 ජුනි මස වන විට අවසන් කළ යුතුව තිබූ ළමා රෝග විශේෂ ප්‍රතිකාර ඒකකය සහ මුඛ සෞඛ්‍ය ඒකකය යන ඉදිකිරීම් සඳහා ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය එකතුව රු.1,793,100,000 ක්වූ ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්තු 02 ක් ඉංජිනේරුමය කාර්යයන් පිළිබඳ මධ්‍යම උපදේශක කාර්යාංශයට ප්‍රදානය කර තිබූ අතර 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට මෙම කොන්ත්‍රාත්තුවල ඉදිකිරීම් භෞතික ප්‍රගතිය පිළිවෙලින් සියයට 22 ක් හා සියයට 34.5 ක් විය. එම ඉදිකිරීම් සඳහා 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට දරන ලද පිරිවැය එකතුව රු.836,416,439 ක් විය. 2022 අප්‍රේල් 25 දිනය වන විටද ඉදිකිරීම් නිමකිරීමට අපේක්ෂිත දින සිට අවුරුදු 3 කට වැඩි කාලයක් ගත වී තිබුණද ඉදිකිරීම් කටයුතු අවසන් නොවීම මත අපේක්ෂිත අරමුණු ඉටුකරගැනීම තවදුරටත් ප්‍රමාද වන බව නිරීක්ෂණය විය.
- ii. මෙම රෝහලේ ශල්‍ය හා සායන කටයුතු පුළුල් කිරීමට ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය රු.690,295,793 ක් වූ ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම සඳහා 2017 දෙසැම්බර් 29 කොන්ත්‍රාත්තුව ප්‍රදානය කර තිබූ අතර එම කොන්ත්‍රාත්තුව 2021 පෙබරවාරි 07 දින අවසන් කළ යුතුව තිබුණද 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට එහි භෞතික ප්‍රගතිය සියයට 49 ක් වූ අතර, එදිනට දරා තිබූ පිරිවැය රු.302,108,721 ක් විය. බිල්පත් ගෙවීම් ප්‍රමාද වීම , අයහපත් කාලගුණ තත්ත්වයන් ආදී විවිධ හේතූන් මත ඉදිකිරීම් කටයුතු ප්‍රමාද වීම මත අපේක්ෂිත අරමුණු ඉටුකර ගැනීම තවදුරටත් ප්‍රමාද වන බව නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) දකුණු කොළඹ ශික්ෂණ රෝහලේ ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සංරක්ෂණ ඒකකයේ විශේෂඥ වාට්ටු හා අතුරු වෛද්‍ය සේවා ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම සඳහා මූලික ඇස්තමේන්තුව රු.මිලියන 600 ක් වූ අතර 2006/08/14 දින ඉදිකිරීම් කටයුතු පෞද්ගලික සමාගමක් වෙත පවරා තිබුණි.

මෙම ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා කොන්ත්‍රාත් කාලය දින 546 ක් වූ අතර 2008/05/19 දින කොන්ත්‍රාත්තුව අවසන් කළ යුතුව තිබුණි. 2008 මැයි 19 සිට 2013 අප්‍රේල් 30 දක්වා වසර 05 කාල සීමාව තුළ අවස්ථා 12 කදී කොන්ත්‍රාත් කාලය දීර්ඝ කර තිබුණද කොන්ත්‍රාත්කරු දිගින් දිගටම ඉදිකිරීම් කටයුතු ප්‍රමාද කිරීම නිසා 2014 මාර්තු 06 දින කොන්ත්‍රාත්තුව අවසන් කර තිබුණි. මිලේනියම් වාට්ටු , ප්‍රාථමික සත්කාර ඒකකය සහ අතුරු වෛද්‍ය සේවා ගොඩනැගිල්ලේ ඉතිරි වැඩ ඉටු කිරීම සඳහා වූ ටෙන්ඩරය 2017 මැයි 31 දින රු.743,011,532 ක මුදලකට රාජ්‍ය ඉංජිනේරු

සංස්ථාව වෙත පවරා තිබූ අතර කොන්ත්‍රාත් කාලය දින 365 ක් විය. ඉදිකිරීම් කටයුතු 2018 ජුනි 18 අවසන් කළ යුතුව තිබුණ ද වැඩ අවසන් කිරීම සඳහා අවස්ථා දෙකක දී 2021 අප්‍රේල් 20 දක්වා වසර 3 කට ආසන්න කාලයක් කොන්ත්‍රාත් කාලය දීර්ඝ කර තිබුණි. මෙදිනට ඉදිකිරීම් කටයුතු අවසන් කර දෙන බවට රාජ්‍ය ඉංජිනේරු සංස්ථාව විසින් දැනුම් දී තිබුණ ද 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට එහි භෞතික ප්‍රගතිය සියයට 95 මට්ටමේ පැවති අතර දරා තිබූ පිරිවැය රු. 709,595,235 ක් විය.

(ඇ) මහවැලි, කෘෂිකර්ම, වාරිමාර්ග හා ග්‍රාමීය සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය (වාරිමාර්ග අංශය) කොට්ටේහෙර, මංකඩ, වේලිඔය ලිපිනයෙහි නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකරණ කාර්යාලය සහ බහු කාර්යය රැස්වීම් ශාලාව ඉදිකිරීමට රු. 21,770,000 ක් ඇස්තමේන්තු කර පෞද්ගලික කොන්ත්‍රාත්කරුවෙකු සමඟ ගිවිසුම් ගතව තිබුණු අතර එහි ඉදිකිරීම් කටයුතු 2017 ජුනි 20 දිනට අවසන් කිරීමට අපේක්ෂා කර තිබුණි. ඉදිකිරීම් කටයුතුවල භෞතික ප්‍රගතිය සියයට 85 ක්ව තිබිය දී කොන්ත්‍රාත්කරුගේ මූල්‍ය අර්බුදය මත 2019 ඔක්තෝබර් 04 දින ගිවිසුම් අවලංගු කර තිබුණි. ඒදින සිට වසර 02 ක පමණ කාලයක් ගත වී තිබුණද, ඉදිකිරීම් කටයුතු නැවත ආරම්භ කර ගොඩනැගිල්ලේ කටයුතු සම්පූර්ණ කිරීමට නොහැකි වීම හේතුවෙන් අපේක්ෂිත අරමුණු ඉටු වී නොතිබුණි.

(ඈ) ජාතික ව්‍යාපාර කළමනාකාරිත්ව ආයතනයේ අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා නො.132, පෙට්ටිගලවත්ත, ගාල්ල යන ලිපිනයෙහි ඇස්තමේන්තු පිරිවැය රු. මිලියන 400 ක් වූ ගොඩනැගිල්ලක් වර්ෂ 2022 වන විට ඉදිකර නිමකිරීමට යෝජිත වී තිබුණි. ගොඩනැගිල්ලේ පළමු අදියර රු. මිලියන 275 ක සත්‍ය පිරිවැයක් දරා 2009 වර්ෂයේ නිම කර තිබුණි. දෙවන අදියර යටතේ ගොඩනැගිල්ලේ තුන්වන හා හතරවන මහල් ඉදි කර සංචාරක කර්මාන්තය ආශ්‍රිත පාඨමාලා ආරම්භ කිරීමට සැලසුම් කළද ඉඩමේ අයිතිය නැති වීම හේතුවෙන් ඉඩම් සහතිකය ලබා ගැනීමට නොහැකි වීම මත ඉදි කිරීම් ප්‍රමාද වූ බවත් අදාළ සහතික ලබා ගැනීමෙන් අනතුරුව ඉදි කිරීම් කටයුතු සිදු කරන බවට ද ආයතනය විසින් සඳහන් කර තිබුණි.

3.4 රජයේ ආයතනවල ගොඩනැගිලි භාවිතය

රජයේ ආයතන තම ගොඩනැගිලි කාර්යක්ෂමව, ඵලදායීව හා ආර්ථිකභාවයකින් භාවිත කළ යුතුය. කාර්යමණ්ඩලය සඳහා ප්‍රමාණවත් ඉඩකඩ ප්‍රමාණයක් වෙන් වී තිබීම, ආයතනයේ සියලු අංශ ඒකීය ස්ථානයක ස්ථානගත වීම, සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිතභාවය, පරිසර හිතකාමී බව ව්‍යුහාත්මක ස්ථාවරභාවය (structural stability), ගොඩනැගිලි පරිශ්‍ර ඉඩකඩ පූර්ණව භාවිත

කිරීම, ආර්ථිකභාවයකින් ගොඩනැගිලි බදු ගැනීම, බදු දීම සහ බලශක්ති කාර්යක්ෂමභාවය ගොඩනැගිලි භාවිතයේ කාර්යසාධනය කෙරෙහි බලපාන මූලික කරුණු වන අතර ගොඩනැගිලි සැලසුම් කිරීමේ අවදියේදී එකී කාරණය පිළිබඳ වැඩි අවධානයක් යොමු කළ යුතු බව ඒ පිළිබඳ විගණනයට ලද නිරීක්ෂණ අනුව පැහැදිලි වේ. විගණනය සඳහා ලද තොරතුරු අනුව රජයේ ආයතන තම ගොඩනැගිලි අකාර්යක්ෂමව, එලදායී නොවන ආකාරයට හා ආර්ථිකභාවයකින් තොරව භාවිත කිරීම් පිළිබඳ උදාහරණ ලෙස පහත නිරීක්ෂණයන් සිදු කෙරේ.

3.4.1 ගොඩනැගිලි තුළ ඉඩකඩ ඵලදායීව භාවිතා කිරීම

විගණනයට ලබාදුන් තොරතුරුවලට අනුව රජයේ ආයතන 142 ක් මගින් කාර්යාල පවත්වා ගැනීමේ අරමුණින් ගොඩනැගිලි භාවිත කිරීම් අවස්ථා 872 ක් ද ගබඩා පවත්වා ගැනීමේ අරමුණින් රජයේ ගොඩනැගිලි භාවිත කිරීම් 36 ක් ද පුහුණු කටයුතු පවත්වා ගැනීමේ අරමුණින් රජයේ ගොඩනැගිලි භාවිත කිරීම් 13 ක් ද ප්‍රදර්ශනාගාර පවත්වා ගැනීමේ අරමුණින් රජයේ ගොඩනැගිලි භාවිත කිරීම් 28 ක් ද වෙනත් අරමුණු සඳහා (කර්මාන්ත ශාලා, පර්යේෂණාගාර, රංග ශාලා, ක්‍රීඩා සංකීර්ණය වැනි) රජයේ ගොඩනැගිලි භාවිත කිරීම් 44 ක් ද සිදුකර තිබුණි. ඊට අදාළ නිරීක්ෂණ පහත පරිදි විය.

(අ) කාර්යාල පවත්වා ගැනීමේ අරමුණින් ගොඩනැගිලි භාවිත කිරීම්

කාර්යාල පවත්වා ගැනීමේ අරමුණින් ගොඩනැගිලි භාවිතා කිරීමේ දී එහි සේවයේ නියුතු නිලධාරීන් සඳහා ප්‍රමාණවත් ඉඩකඩක් පැවතීම සේවක ඵලදායීතාවයට හා සතුටුදායක වැඩ පරිසරයක් ඇති වීම කෙරෙහි බලපානු ලබයි. විගණනයට ලබාදුන් තොරතුරු වලට අනුව රාජ්‍ය ආයතන යටතේ ඇති කාර්යාලවල එක් නිලධාරියෙකු සඳහා පවතින ඉඩකඩ (මුළු ඉඩකඩ සේවක සංඛ්‍යාව අතර බෙදීමෙන් ලබා ගෙන ඇත) විශ්ලේෂණය කිරීමේ දී පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය. මේ අනුව ගොඩනැගිලි සැලසුම් කිරීමේදී ආයතන කටයුතු වල ස්වභාවය, සේවා ලාභීන් සංඛ්‍යාව, කාර්ය මණ්ඩල සංඛ්‍යාව, රාජකාරි ස්වභාවය වැනි කරුණු මත අවශ්‍ය ඉඩකඩ වෙනස්විය හැකි බැවින් ඒ පිළිබඳ සම්මත ප්‍රමිතීන් හඳුනාගෙන නොතිබීම නිසා ආයතන අතර ගොඩනැගිලි ඉඩපහසුකම් වල විශාල වශයෙන් විචලතාවයන් පවතින බව නිරීක්ෂණය වේ.

- (i) පහත සඳහන් ආයතන 10 සඳහා ඒකී නිලධාරියෙකු සඳහා පවතින ඉඩකඩ වර්ග අඩි 200 ට වැඩි කාර්යාල ගොඩනැගිලි භාවිත කරන අතරතුර

ගොඩනැගිලි ඉඩකඩ වර්ග අඩි 157,501 ක් තවදුරටත් අවශ්‍ය බවට විගණනයට පැහැදිලි කර ඇත.

- ජන කලා කේන්ද්‍රය
- ජාතික ප්‍රවාහන වෛද්‍ය ආයතනය
- වෙළඳ නාවික ලේකම් කාර්යාලය
- මහවැලි, කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය
- වාරිමාර්ග හා ග්‍රාමීය සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය,
- හින්දු ආගමික හා සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුව
- ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
- මානව ශාස්ත්‍ර හා සමාජ විද්‍යා උසස් අධ්‍යයනය සඳහා වූ ජාතික මධ්‍යස්ථානය
- මුස්ලිම් සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව
- මහවැලි අධිකාරිය සහ පශ්චාත් උපාධි ඉංග්‍රීසි භාෂා ආයතනය

(ii) බදු පදනමින් ලබාගත් ගොඩනැගිලි වල කොරිඩෝ , ශ්‍රවණාගාර වැනි පොදු අවශ්‍යතා සඳහා වැඩි ඉඩකඩක් ලබා දී එහි සේවය කරන නිලධාරීන් සඳහා වෙන් කර ඇති ඉඩ ප්‍රමාණය අඩුවන අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය. රාජ්‍ය ආයතන 14 ක් මගින් ඒ යටතේ ඇති කාර්යාලවල එක් නිලධාරියෙකු සඳහා පවතින ඉඩකඩ වර්ග අඩි 200 ට වැඩි කාර්යාල ගොඩනැගිලි භාවිත කිරීම් අවස්ථා 21 ක්, බදු පදනමින් ලබා ගෙන ඇති අතර විගණනයට ලබා දුන් තොරතුරු අනුව ඉන් ගොඩනැගිලි භාවිතා කිරීම් 17 ක් සඳහා පමණක් මාසික බදු කුලිය ලෙස රු. 6,577,877 ක් ගෙවන බව නිරීක්ෂණය වේ.

(iii) විගණන ප්‍රශ්නාවලිය සඳහා පිලිතුරු ලබා දුන් ආයතන 142 කින් ආයතන 38 ක කාර්යාල ගොඩනැගිලි 110 ක එක් සේවකයකු සඳහා වෙන් වී ඇති ඉඩකඩ ප්‍රමාණය වර්ග අඩි 100ට අඩු වන අතර එක් නිලධාරියෙකු සඳහා වර්ග අඩි 23 සිට වර්ග අඩි 97 ක පරාසයක් තුළ ඉඩකඩ උපයෝජනය කර තිබුණි. ඒ අතරින් ගොඩනැගිලි 46 ක එක් සේවකයකු සඳහා වෙන් වී ඇති ඉඩකඩ ප්‍රමාණය වර්ග අඩි 50 ට අඩු බැවින් එම ගොඩනැගිලි වල සේවක ඵලදායිතාවය අඩු වීමට ඉඩකඩ ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

(iv) ඉහත පරිදි, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය විසින් බද්දට ලබා ගත් වර්ග අඩි 3336 ක ගොඩනැගිල්ලෙහි නිලධාරීන් තිදෙනෙකු පමණක් සේවයේ යොදවා අනාර්ථිකව බදු ගෙවා තිබිය දී එම බද්දට ගත් ගොඩනැගිල්ල ආසන්නයේම පිහිටි ආයතනය සතු ගොඩනැගිල්ලෙහි එක් නිලධාරියෙකු සඳහා පවතින ඉඩකඩ වර්ග අඩි 26.83 ක් වන ආකාරයට අවම ඉඩකඩක නිලධාරීන් 307ක් සේවයේ යොදවා තිබුණි. එමෙන්ම අක්කර 23ක ඉඩමක් ආයතනය සතුව

නිබ්‍ය දී මෙලෙස ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය විසින් ගොඩනැගිලි අවශ්‍යතාවය සපුරා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

3.4.2 ගොඩනැගිලි උන උපයෝජනය

ගොඩනැගිලි අත්පත් කර ගැනීමට හා නඩත්තුව සඳහා දරන පිරිවැය මුළු ගොඩනැගිලි පරිශ්‍රය වෙනුවෙන් දරණ බැවින් අදාළ ගොඩනැගිල්ලේ කොටසක් උන උපයෝජනය වීමෙන් එම කොටස සඳහා දරණ පිරිවැය නිෂ්කාර්ය වේ. එබැවින් ගොඩනැගිලි උන උපයෝජනය මඟින් අනාර්ථික වැය බරක් දැරීමට රජයට සිදු වේ. විශේෂයෙන් බදු පදනමින් ලබාගත් ගොඩනැගිලි එසේ උන උපයෝගී වීම තුළ අනාර්ථික වියදමක් දැරීමට සිදුවේ. මේ සම්බන්ධව නිරීක්ෂණ පහත පරිදි වේ.

(අ) විගණනයට ලද තොරතුරු අනුව ගොඩනැගිලි උන උපයෝජනය වීම

විගණනයට ලද තොරතුරු අනුව රජයේ ආයතන 14 ක් මගින් ගොඩනැගිලි භාවිත කිරීම් අවස්ථා 25 ක වර්ග අඩි 78,781 ක් උන උපයෝජිතව පැවති අතර, එම ආයතනවල මුළු ගොඩනැගිලි භාවිත කිරීම්වලින් ගොඩනැගිලි උන උපයෝජිත වර්ග අඩි ප්‍රතිශතය සියයට 15 න් 87 න් අතර වූ ඉහළ අගයක් සහිත පරාසයක් තුළ පැවතුණි.

(ආ) නඩත්තු නොකිරීම හා ක්‍රියාත්මක නොවීම හේතුවෙන් අතහැර දමා ඇති ගොඩනැගිලි

(i) ශ්‍රී ලංකා හස්ත කර්මාන්ත මණ්ඩලය සතු නො 60 , යෝර්ක් වීදිය, කොළඹ 01 යන ස්ථානයෙහි පිහිටා ඇති ලක්සල ප්‍රදර්ශනාගාරය වර්ග අඩි 44000 ක පැරණි ගොඩනැගිල්ලේ ව.අඩි 1900 ක ප්‍රමාණයක ස්ථාපිතව පවතී. භාවිතයට නොගැනෙන ඉතිරි ව.අඩි 42100 සම්පූර්ණයෙන්ම අළුත්වැඩියාවෙන් පසු භාවිතයට ගත හැකි බව විගණනයට ලද තොරතුරු අනුව නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව කොළඹ 01 වැනි ඉහළ බදු කුළී වටිනාකමින් යුක්ත ප්‍රදේශයක අභාවිතව පවතින ව.අඩි 42,000 කට වැඩි ඉඩකඩ ප්‍රමාණය ඵලදායී භාවිතයක් සඳහා යොදා නොගැනෙන බව නිරීක්ෂණය වේ. කොළඹ 01 මුදලිගේ මාවත තුළ රාජ්‍ය ආයතනයක් පවත්වා ගෙන යාමට වර්ග අඩියක් සඳහා වෙළඳපල බදු කුළිය රු.263 ක් (8,119,125/30890) ගෙවන අතර කොළඹ 01 යෝර්ක් වීදියේ පිහිටා ඇති මෙම ගොඩනැගිල්ලේ අභාවිතව පවතින ඉඩකඩ ප්‍රමාණය සඳහා වෙළඳපලේ පවතින බදු කුළිය මත ගණනය කළ විට එය ව.අඩි 42100 ක් සඳහා මාසිකව දළ වශයෙන් රු. 11,072,300 ක් (42,100* 263) වන බව නිරීක්ෂණය වේ. ඒ

අනුව නිෂ්කාර්යව පවතින ඉඩකඩ කඩිනමින් ඵලදායී භාවිතයට ගත යුතු බව විගණනය නිරීක්ෂණය කෙරේ.

(ii) ලංකා පිහන් සංස්ථාව සතුව උළු හා ගඩොල් කම්හල් 9 ක් පවතින අතර ඉන් වැ උඩ, යටියන, මුලතිව් හා බංගදෙණිය යන කම්හල් 04ක නිෂ්පාදන කටයුතු නතර කර ඇති බැවින් එකී ගොඩනැගිලි අභාවිතව පැවතුණි.

(iii) මුළු වී අස්වැන්න මෙට්‍රික්ටොන් 3,072,572 ක් පමණ වූ 2018/2019 මහ කන්නයේදී වී අලෙවි මණ්ඩලයේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල 7 ක් සතු වූ ගබඩා 315 ක මෙට්‍රික් ටොන් 317,880 ක ධාරිතාවයක් තිබුණද මණ්ඩලය විසින් මිලදී ගත් වී ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් ටොන් 48,269 ක් විය. ඒ අනුව මණ්ඩලය සතු ගබඩාවල ධාරිතාවය අනුව එම කන්නයේ ලැබී තිබූ මුළු වී අස්වැන්නෙන් සියයට 10 ක් පමණක් මිලදී ගත හැකිව තිබියදීද මණ්ඩලය විසින් මුළු අස්වැන්නෙන් සියයට 1 ක් පමණක් මිලදී ගැනීම හේතුවෙන් ගබඩා උපයෝජනය මුළු ගබඩා ධාරිතාවයෙන් සියයට 15 ක් පමණ වී තිබුණි.

2022 මාර්තු 31 දිනට ලැබූ තිබූ තොරතුරු අනුව ඉහත ප්‍රාදේශීය කාර්යාල 7 ට අයත් ගබඩා 315 ක ධාරිතාවය මෙට්‍රික් ටොන් 310,720 ක් වූ අතර එම ගබඩාවල මෙට්‍රික් ටොන් 75,237 ක ධාරිතාවය පමණක් භාවිතා කර තිබුණි. එම ජරමාණය සමස්ථ ධාරිතාවයෙන් සියයට 24 ක උපයෝජනයකි. 2021/2022 මහ කන්නයේ වී තොග නොලැබීම හේතුවෙන් මෙට්‍රික්ටොන් 81,335 ක ධාරිතාවයෙන් යුතු ගබඩා 87 ක් හා අබලන් තත්ත්වයේ පැවතීම හේතුවෙන් ගබඩා 23 ක් උපයෝජනය වී නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව වී අලෙවි මණ්ඩලය සතු ගබඩා දීර්ඝකාලීනව ඌණ උපයෝජිතව පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.

(iv) මහවැලි අධිකාරියට අයත් ගබඩා 43 ක් 2009 වර්ෂයේ සිට වී අලෙවි මණ්ඩලය විසින් භාවිතා කරනු ලැබුවද එම ගබඩා වෙනුවෙන් කිසිදු කුළී මුදලක් 2021 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් අයකර ගෙන නොතිබුණි. එම ගබඩා වී ගබඩා කිරීමට ප්‍රමිත ගත පරිදි අළුත්වැඩියා කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් පවතින බැවින් එම ගබඩාවල අයිතිය වී අලෙවි මණ්ඩලය වෙත පවරා දෙන මෙන් වී අලෙවි මණ්ඩලයේ සභාපති විසින් මහවැලි අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගෙන් ඉල්ලීමක් කර තිබුණි. එසේ වුවද එම ඉඩම් පැවරීමට හෝ බදු අයකරගැනීමට 2021 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් අපොහොසත් වී තිබුණි.

3.4.3 අභාවිත ගොඩනැගිලි

(අ) ජාතික ලොතරැය මණ්ඩලයට අයත් අංක 55/57 වොක්ෂෝල් ලේන් කොළඹ 02 ලිපිනයෙහි පර්චස් 112.5 ක ඉඩමක් පවතින අතර, එම ඉඩමෙහි ස්ථිර කාර්යාල ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීම සඳහා මූලික සැලසුම් සඳහා නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ අනුමැතිය ලබාගෙන ඇතත් ඒ සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු කාර්යක්ෂම ලෙස ඉටු නොකිරීම නිසා 2009 වර්ෂයේ සිට ඉඩම නිශ්කාර්යව පවතින බව නිරීක්ෂණය විය. මෙම ඉඩමෙහි ඉදි කිරීම් කටයුතු සඳහා 2021 පෙබරවාරි 10 දිනැති ලිපිය මගින් මුදල් අමාත්‍යාංශයෙන් ඉල්ලීම් කර තිබුණ ද රජයේ ප්‍රතිපත්තිය අනුව ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් සඳහා අනුමැතිය ලබා දිය නොහැකි බව සඳහන් කර තිබුණි.

(ආ) සී/ස ශ්‍රී ලංකා රබර් නිෂ්පාදන හා අපනයන සංස්ථාවට අයත් ඇල්පිටිය ෆෝම් රබර් කර්මාන්තශාලාව පිළිබඳ 2016 ඔක්තෝබර් 04 දින පැවති අමාත්‍ය මණ්ඩල රැස්වීමේදී එළඹී තීරණයක් 2016 නොවැම්බර් 01 දින පැවති රැස්වීමේදී සංශෝධනය කරන ලදුව කර්මාන්තශාලාව පිළිබඳ නව තක්සේරු වාර්තාවක් තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලබා ගැනීම සහ අදාළ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය අනුගමනය කිරීමට යටත්ව අවුරුදු 30 ක කාලයක් සඳහා සුදුසු ආයෝජකයෙකු වෙත බදුදීමට තීරණය කර තිබුණි. ඒ අනුව කර්මාන්තශාලාවට අයත් ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි පහත සඳහන් වටිනාකම්වලට තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් තක්සේරු කර තිබුණි.

අයිතමය	තක්සේරු වටිනාකම (රු)
ඉඩම	7,000,000
කර්මාන්ත ශාලාව හා අනෙකුත් ගොඩනැගිලි	22,000,000
යන්ත්‍රෝපකරණ ගෘහ භාණ්ඩ හා වෙනත් උපකරණ	5,000,000

අදාළ කර්මාන්ත ශාලාවට අයත් භූමිය, කර්මාන්තශාලා ගොඩනැගිලි යන්ත්‍රෝපකරණ හා ගෘහ භාණ්ඩවල වටිනාකම තක්සේරු වාර්තාව අනුව රු. 34,000,000 ක් වන අතර, අදාළ දේපළ දීර්ඝ කාලයක සිට ප්‍රයෝජනයට ගැනීමකින් තොරව නිෂ්කාර්යව පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) ආහාර කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුව සතු වේයන්ගොඩ ගබඩා සංකීර්ණයේ පැවති අංක 01, 07, 08, 09, 10 හා 13 ගබඩා 06 ක් විද්‍යාත්මක සහ ස්වභාවික ගබඩා ලෙස නවීකරණය කර තිබුණු අතර මෙම ගබඩාවල ධාරිතාවය මෙට්‍රික්ටොන් 34,300 ක් විය. මින් අංක 10 ගබඩාව විද්‍යාත්මක හා ස්වභාවික ගබඩාවක් ලෙසද අංක 09 ගබඩාව ස්වභාවික ගබඩාවක් ලෙසද 2012 හා 2013 වර්ෂවලදී විද්‍යාත්මක ගබඩා ඉදිකිරීමට අදාළ නියමු ව්‍යාපෘතිය යටතේ නවීකරණය කර තිබුණි. ඉන්පසුව අංක 07 සහ 08

ගබඩා 2016 හා 2017 වර්ෂවලදීද, අංක 01 හා 13 ගබඩා 2018 හා 2019 වර්ෂවලදීද නවීකරණය කර තිබුණි. ඒ අනුව මෙම නවීකරණ කටයුතු සඳහා 2012 වර්ෂයේ සිට 2019 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට රු.292,311,945 ක් වැයකර තිබුණි. මෙට්‍රික්ටොන් 16,700 ක් වූ නවීකරණය කරන ලද ගබඩා 3 ක් වෙනත් ආයතන සඳහා ලබා දී තිබුණද මෙට්‍රික් ටොන් 17,600 කින් යුතු අනෙකුත් ගබඩා තුනෙහි භාවිතා කළ ධාරිතාවය පිළිබඳ 2021 සහ 2022 වර්ෂවලට අදාළ තොරතුරු විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

- (ඇ) ආහාර කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුව සතු පල්ලෙකැලේ, කදුරුවෙල අංක 01 සහ වවනියාව අංක 01 යන ගබඩා තුනෙහි ධාරිතාවය මෙට්‍රික්ටොන් 5,155 ක් වන අතර භාවිතයට ගත නොහැකි ලෙස අබලන් තත්ත්වයේ පවතින බව විගණනයට ලද තොරතුරු අනුව නිරීක්ෂණය විය.
- (ඉ) ආහාර කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුව සතු මෙට්‍රික්ටොන් 75,010 ක ධාරිතාවයෙන් යුතු ගබඩා 24 කින් ධාරිතාවය මෙට්‍රික් ටොන් 21,355 ක් වූ ගබඩා 8 ක් 2021 සහ 2022 වර්ෂවලදී උපයෝජනය කිරීම පිළිබඳ තොරතුරු විගණනයට ලබා දී නොතිබුණු අතර මෙට්‍රික්ටොන් 11,665 ක ධාරිතාවයෙන් යුතු ගබඩා 3 ක් අළුත්වැඩියා කළ යුතුව පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.

3.4.4 රජයේ ගොඩනැගිලි බාහිර පාර්ශවයන්ට බදු පදනමට ලබා දීම

ඇතැම් රාජ්‍ය ආයතන තම ගොඩනැගිලි රාජ්‍ය ආයතන වලට මෙන්ම පෞද්ගලික පාර්ශවයන්ට බදු පදනමට ලබා දී තිබුණි. විගණනයට ලබා දුන් තොරතුරු අනුව ආයතන 12 ක් විසින් ගොඩනැගිලි 123 ක් පසුගිය කාල වල බාහිර පාර්ශවයන්ට බදු පදනමට ලබා දී තිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

(අ) බදු කුලිය තක්සේරු කිරීම

විගණනයට ලද තොරතුරු අනුව රාජ්‍ය ආයතන 10 ක් ගොඩනැගිලි 87 ක් බාහිර පාර්ශවයන් වෙත බදු පදනමට ලබා දී තිබුණද අදාළ බදු කුලිය රජයේ තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවෙන් තක්සේරු කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) පෞද්ගලික පාර්ශවයන් වෙත ගොඩනැගිලි බදු පදනමින් ලබා දීම

විගණනයට ලද තොරතුරු අනුව රාජ්‍ය ආයතන 08 ක් විසින් ගොඩනැගිලි 85 ක් පෞද්ගලික පාර්ශවයන් වෙත බදු පදනමට ලබා දී තිබුණි. එයින් සියයට 95 ක අදාල බදු කුලී වටිනාකම් තක්සේරු කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය. හදබිම අධිකාරියේ ගොඩනැගිලි බදු දීම තුනක හා ජාතික ආහාර ප්‍රවර්ධන මණ්ඩලයේ එක් ගොඩනැගිල්ලක් බදු දීම සඳහා පමණක් බදු කුලිය තක්සේරු කර තිබුණි.

(ඇ) බදු කුලී නිසි කල අයකර ගැනීම

ආහාර කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුව සතු ගබඩා 66 ක් රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ආයතන වලට කුලී පදනම මත ලබාදීම මත 2021 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට අයවිය යුතු මුළු හිඟ කුලී වටිනාකම රු.109,476,039 ක් බව නිරීක්ෂණය විය. මෙම හිඟ කුලී වටිනාකම තුළ හිඟ කුලිය මාස 03 ඉක්ම වූ ගබඩා 16 ක් වෙනුවෙන් අයවිය යුතු වටිනාකම රු.36,647,433ක් පවතින බව නිරීක්ෂණය විය. (ඇමුණුම 2)

3.5 රජයේ ගොඩනැගිලි දේපළ කළමනාකරණය

3.5.1 කොමිස්ට්‍රෝලර් ජනරාල් කාර්යාලයේ කාර්යයන් හා වගකීම්

වත්කම් කාර්යක්ෂමව භාවිතා කිරීම, ආරක්ෂා කිරීම, නඩත්තුව හා වැඩි දියුණු කිරීම කාර්යක්ෂම ක්‍රමවේදයකට සිදුකරවීම සඳහා වෙන්වූ ආයතනයක් නොතිබීම හේතුවෙන් සහ මූල්‍ය නොවන වත්කම් ඵලදායීව යොදා ගැනීම පිරිහී ඇති හෙයින් රජයේ මූල්‍ය නොවන වත්කම් කළමනාකරණය සඳහා 2017 මාර්තු 07 වන දින මුදල් අමාත්‍යාංශය යටතේ කොමිස්ට්‍රෝලර් ජනරාල් කාර්යාලය ස්ථාපිත කර තිබුණි. 2018 ජනවාරි මස 01 වන දින සිට ප්‍රාග්ධන වත්කම් කාර්යක්ෂමව කළමනාකරණය කිරීම තහවුරු කිරීම සඳහා කොමිස්ට්‍රෝලර් ජනරාල් පත් කර තිබුණි. රජයේ මූල්‍ය නොවන වත්කම් පිළිබඳව පූර්ණ මධ්‍යගත තොරතුරු පද්ධතියක් පවත්වා ගැනීම, නිසි පරිදි ප්‍රයෝජනයට නොගන්නා සම්පත් හඳුනාගනිමින් රජයේ සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා වත්කම් කාර්යක්ෂම ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගැනීම තහවුරු කරමින් මූල්‍ය නොවන වත්කම් කළමනාකරණය පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය හා ක්‍රියාත්මක කිරීම එහි ප්‍රධාන කාර්යභාරය වේ.

2018, 2019 සහ 2020 වර්ෂ සඳහා කොමිස්ට්‍රෝලර් ජනරාල් කාර්යාලයේ ඉහත කාර්යයන් ඉටු කිරීම වෙනුවෙන් දරන ලද වැටුප්, පුනරාවර්තන හා මූලධන වියදම් පහත පරිදි වේ.

අයිතමය	2020 රු.	2019 රු.	2018 රු.
වේතන, වැටුප් සහ අනෙකුත් සේවක ප්‍රතිලාභ	23,158,376	18,000,636	14,529,309
මුළු පුනරාවර්තන වියදම්	30,261,218	25,564,746	22,113,864
මුළු මූලධන වියදම්	343,250	1,765,505	1,079,585

මේ පිළිබඳ පහත නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) කොමිස්ට්‍රෝලර් ජනරාල් කාර්යාලය සඳහා 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව 37 ක් වූ අතර එදිනට ත්‍යාග සංඛ්‍යාව 30 ක් සහ පුරප්පාඩු 7 ක් පැවතුණි. 2018, 2019 සහ 2020 යන වර්ෂ 3 සඳහා දරණ ලද වේතන, වැටුප් හා අනෙකුත් සේවක ප්‍රතිලාභ වියදම පිළිවෙළින් රු.14,529,309 ක්, රු.18,000,636 ක් හා රු.23,158,376 ක් විය.

(ආ) රජයේ වත්කම් ඵලදායීව, කාර්යක්ෂම හා සකසුරුවම් ලෙස උපයෝජනය කිරීම, රජයට අයත් මූල්‍ය නොවන වත්කම් කළමනාකරණය පිළිබඳ නායකත්වය හා භාරකාර භූමිකාව ඉටු කිරීම සහ රජයේ වත්කම් පිළිබඳ තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය ලෙස කටයුතු කිරීම මෙම ආයතනයේ කාර්යභාරය ලෙස දක්වා තිබුණි.

කොමිස්ට්‍රෝලර් ජනරාල් කාර්යාලයේ අංක CGO/ASM/IDLI/01 හා 2018.03.12 දිනැති චක්‍රලේඛය අනුව රාජ්‍ය ආයතන විසින් ඉදිකරන ලද ගොඩනැගිලි දැනට ප්‍රයෝජනයට නොගෙන අතහැර දමා ඇති බවට වාර්තා වී ඇති බැවින් එම ගොඩනැගිලි ඵලදායක කාර්යයන් සඳහා යොදවා ගැනීමට හැකි වන සේ අත්හැර දමා ඇති වැඩ නවතා ඇති ගොඩනැගිලි හා ඉදිකිරීම් පිළිබඳ විස්තර කැඳවා තිබුණි. එම චක්‍රලේඛය පරිදි කටයුතු නොකළ රාජ්‍ය ආයතන වලට තොරතුරු කඩිනමින් ඉදිරිපත් කරන ලෙස 2020 මාර්තු 13 දින මුදල්, ආර්ථික සහ ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්තුමාගේ රැස්වීමක දී සඳහන් කළ බව කොමිස්ට්‍රෝලර් ජනරාල්ගේ 2020 ජූලි 28 දිනැති ලිපිය මගින් සඳහන් කර තිබුණි. ඒ අනුව අදාළ චක්‍රලේඛය නිකුත් කර වසර 2 කට වැඩි කාලයක් ගත වී තිබුණද නවතා දමා ඇති ගොඩනැගිලි හා ඉදිකිරීම් පිළිබඳ එම විස්තර විගණනය සිදුකරන ලද 2021 දෙසැම්බර් 24 දිනය වන විට කොමිස්ට්‍රෝලර් ජනරාල් කාර්යාලය සතු නොවන බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) 2019 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම තුළ රජය සතු මූල්‍ය නොවන වත්කම් පිළිබඳ තොරතුරු වාර්තා කිරීම අරමුණින් 2019,2020 ක්‍රියාකාරී සැලසුම් තුළ මධ්‍යම රජය සතු ආයතන හා රාජ්‍ය වශයෙන් සතු ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි කළමනාකරණය විධිමත් කිරීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකාවක් සකස් කර ඉදිරිපත් කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණද විගණක දින වන විටත් එම කටයුතු ප්‍රමාද වීම හේතුවෙන් මූල්‍ය නොවන වත්කම් සම්බන්ධ වත්කම් ලේඛණයක් නිර්මාණය කිරීමේ අරමුණ ඉටු වී නොතිබුණි. එයට සේවක පුරප්පාඩු, ආයතනවලින් තොරතුරු ලබා නොදීම හා කොට්ඨාස වසංගතය හේතු වී ඇති බව කොමිෂන්වෝලර් ජනරාල් විසින් ප්‍රකාශ කර තිබුණි.

3.5.2 රජයේ ගොඩනැගිලි සම්බන්ධව දත්ත පද්ධතියක් පවත්වාගෙන යාම

සමස්ත රාජ්‍ය ගොඩනැගිලි කළමනාකරණය සඳහා ඒ පිළිබඳ වූ දත්ත පද්ධතියක් තබා ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. එවැනි දත්ත පද්ධතියක් තුළින් භාවිත නොවන ගොඩනැගිලි අවශ්‍ය ආයතන වලට ලබා දීමට මෙන්ම අනවශ්‍ය පරිදි පෞද්ගලික අංශයෙන් බදු පදනමට ලබා ගැනීම සිදුවන අනාර්ථික පිරිවැය අවම කර ගැනීමට හැකි වේ.

(අ) රජයේ මූල්‍ය නොවන වත්කම් සඳහා වූ මධ්‍යගත දත්ත පද්ධතියක් නිර්මාණය කිරීම

ඉඩම්, ගොඩනැගිලි, වාහන, ඉදිකිරීම් , කාර්යාල උපකරණ හා ගෘහභාණ්ඩ වැනි රජය සතු සියළුම මූල්‍ය නොවන වත්කම් කළමනාකරණය සඳහා පුළුල් මධ්‍යම මාර්ග ගත (Online) දත්ත පද්ධතියක් හා කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කිරීම කොමිෂන්වෝලර් ජනරාල් කාර්යාලයේ පරමාර්ථ අතර දැක්වේ. ඒ අනුව සියලුම රාජ්‍ය ආයතනවල මූල්‍ය නොවන වත්කම් සඳහා මාර්ග ගත දත්ත පද්ධතියක් සකස් කිරීමට ඒකාබද්ධ භාණ්ඩාගාර කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධති (ITMIS) ව්‍යාපෘතිය සමඟ සම්බන්ධීකරණය කිරීම 2019 කාර්යසාධන වාර්තාව තුළ හා මධ්‍යම රජයේ ආයතනවල මූල්‍ය නොවන වත්කම් සඳහා මාර්ග ගත මධ්‍යගත දත්ත පද්ධතිය සකස් කිරීමට (ITMIS) ව්‍යාපෘතිය සමඟ සම්බන්ධීකරණය කිරීම 2020 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම තුළ හඳුනාගෙන තිබුණි. එසේ වුවද (ITMIS) ව්‍යාපෘතිය මගින් සියළුම රාජ්‍ය ආයතන වල මූල්‍ය නොවන වත්කම් ඒකාබද්ධ භාණ්ඩාගාර කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතියට ඇතුළත් කළ හැකිද යන්න මෙතෙක් හඳුනාගෙන නොමැති අතර එවැනි දත්ත පද්ධතියක් පවත්වාගෙන යාම සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණික පහසුකම් කොමිෂන්වෝලර් ජනරාල් කාර්යාලය තුළ ස්ථාපිත කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ආ) රජයේ මූල්‍ය නොවන වත්කම් සඳහා වූ පවත්වාගෙන යනු ලබන මධ්‍යගත දත්ත පද්ධතියේ නිවැරදිභාවය

රජයේ මූල්‍ය නොවන වත්කම් වල මූලික තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා 2017 ජූනි 28 දිනැති වත්කම් කළමනාකරණ චක්‍රලේඛ අංක 01/2017 හා 2020 ජනවාරි 03 දිනැති අංක 01/2017(I) දරණ වත්කම් කළමනාකරණ චක්‍රලේඛ නිකුත් කර තිබුණි. විගණක දින වන 2021 දෙසැම්බර් 29 දින වන විටත් රාජ්‍ය ආයතන විසින් මූල්‍ය නොවන වත්කම් පිළිබඳ තොරතුරු නියමිත කාලය තුළ ඉදිරිපත් කිරීමේ ප්‍රමාදයන් පැවතීම හේතුවෙන් රජයේ ගොඩනැගිලි පිළිබඳව සියළු දත්ත කොමිස්ට්‍රෝලර් ජනරාල් කාර්යාලය සතු නොවන බව නිරීක්ෂණය විය.

3.5.3 ගොඩනැගිලි දේපළ තක්සේරු කිරීම හා ගිණුම්ගත කිරීම

(අ) මූල්‍ය නොවන වත්කම් ගිණුම්ගත කිරීම සම්බන්ධයෙන් නිකුත් කළ 2013 ජූනි 24 දිනැති හා රාජ්‍ය ගිණුම් දෙපාර්තමේන්තු චක්‍රලේඛ අංක GFS/02/ උපදෙස් අනුව අමාත්‍යාංශ හා දෙපාර්තමේන්තු සතු ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි තක්සේරු කර ගිණුම්ගත කළ යුතු බවත් 2019 දෙසැම්බර් 03 දිනැති හා රාජ්‍ය ගිණුම් චක්‍රලේඛ අංක 271/2019 චක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව මූල්‍ය නොවන වත්කම් නිසි පරිදි හඳුනාගෙන පිරිවැයට හෝ තක්සේරු කළ අගයට 2020 වන විට ගිණුම්ගත කර අවසන් කළ යුතු බවට නිකුත් කර ඇති උපදෙස් සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණයන් කෙරේ.

(i) රාජ්‍ය ගිණුම් දෙපාර්තමේන්තුව මගින් 2021 පෙබරවාරි 16 දින අංක SA/GFS/01/06/03 දරණ ලිපිය මගින් ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි තක්සේරු කිරීම සම්බන්ධව ලබාගත් තොරතුරු අනුව 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මධ්‍යම රජය සතුව පවතින අමාත්‍යාංශ, දෙපාර්තමේන්තු, විශේෂ වියදම් ඒකක හා දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාල 214 ක් සතු ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි අතරින් ආයතන 10 ක් පමණක් ඒවා සතු සියළුම ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි තක්සේරු කර එම වටිනාකම් ගිණුම්ගත කර අවසන් කර තිබූ අතර එය සියයට 5 ක් තරම් අවම ප්‍රතිශතයක් බව නිරීක්ෂණය විය. විස්තර පහත පරිදි විය.

අනු අංකය	ශීර්ෂ අංකය	ආයතනයේ නම
1	2	අග්‍රාමාත්‍ය කාර්යාලය
2	6	රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභා කාර්යාලය
3	19	පාර්ලිමේන්තුවේ විපක්ෂ නායකතුමාගේ කාර්යාලය
4	102	මුදල් අමාත්‍යාංශය
5	149	කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය
6	204	භික්ෂු ආගමික හා සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව
7	210	ප්‍රවෘත්ති දෙපාර්තමේන්තුව
8	217	පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව
9	253	විශ්‍රම වැටුප් දෙපාර්තමේන්තුව
10	298	මිනුම් ඒකක, ප්‍රමිති හා සේවා දෙපාර්තමේන්තුව

(ii) රාජ්‍ය ගිණුම් දෙපාර්තමේන්තුව මගින් 2021 පෙබරවාරි 17 දින අංක SA/GFS/01/06/03 දරණ ලිපිය මගින් ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි තක්සේරු කිරීම සම්බන්ධව 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට CIGAS වැඩසටහන තුළ ආයතන 110 කට අදාළ ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි වටිනාකම් පිළිවෙලින් රු.393,863,684,452ක් හා රු.185,221,484,657ක් ගිණුම්ගත කර තිබුණද පහත දැක්වෙන රාජ්‍ය ආයතන 17 කට අදාළව තක්සේරු කළ ගොඩනැගිලිවල තක්සේරු වටිනාකම 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට CIGAS වැඩසටහන හරහා ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි. ඒ අනුව එම වටිනාකම් ගිණුම්ගත කිරීම සම්බන්ධයෙන් පසු විපරම් සිදු කිරීම ප්‍රමාණවත් නොවන බව වැඩිදුරටත් නිරීක්ෂණය විය. ඒ පිළිබඳ විස්තර පහත පරිදි විය.

අනු අංකය	ශීර්ෂ අංක	ආයතනයේ නම
01	20	මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව
02	105	ජන මාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය
03	193	කම්කරු අමාත්‍යාංශය
04	211	රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුව
05	215	කාර්මික අධ්‍යාපන හා පුහුණු කිරීමේ දෙපාර්තමේන්තුව
06	216	සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව
07	228	අධිකරණ පරිපාලන
08	247	ශ්‍රී ලංකා රේගුව
09	260	දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය-නුවරඑළිය
10	282	වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව
11	283	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
12	284	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
13	304	කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව
14	309	ගොඩනැගිලි දෙපාර්තමේන්තුව
15	311	ජාතික භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව
16	331	සමෘද්ධි සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව
17	421	නිපුණතා සංවර්ධන ,වෘත්තීය අධ්‍යාපන, පර්යේෂණ හා නව නිපැයුම් රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය

(iii) මධ්‍යම රජය සතු අමාත්‍යාංශ හා දෙපාර්තමේන්තු යටතේ පවත්නා ගොඩනැගිලි තක්සේරු කිරීමේ හා ගිණුම්ගත කිරීමේ ක්‍රියාවලිය අධීක්ෂණය හා සම්බන්ධීකරණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් වගකීම රාජ්‍ය ගිණුම් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත පැවරී ඇති අතර එහි ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම තුළ ඉටුකිරීමට අපේක්ෂා කළ ක්‍රියාකාරකම් අතර ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි තක්සේරු කිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග නොගත් රාජ්‍ය ආයතන සඳහා සිහිකැඳවීම් ලිපි යොමු කරමින් පසු විපරම් සිදු කිරීම සිදු කරන බව දක්වා තිබුණු අතර තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවට තක්සේරුවට යොමු කර 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට තවදුරටත් ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි තක්සේරු කරමින් පවතින රාජ්‍ය ආයතන 111ක් පවතින බවත්, තක්සේරු කිරීමට පවතින ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි සම්බන්ධ තොරතුරු රාජ්‍ය ගිණුම් දෙපාර්තමේන්තුවට වාර්තා කර නොමැති රාජ්‍ය ආයතන 33 ක් පවතින බව විගණනයට ලද තොරතුරු අනුව නිරීක්ෂණය වුණි.

(iv) ඉහත කරුණු අනුව ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි තක්සේරු කර ගිණුම්ගත කිරීමේ දී රාජ්‍ය ආයතන තවමත් තම ආයතනය සතුව පවතින ඉඩම් හා ගොඩනැගිලිවල හිමිකම් හඳුනාගෙන නොතිබීම, ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි තක්සේරු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ඔප්පු, පැවරුම් සහතික, සැලැස්ම ආදී ලිපිලේඛන නොමැති වීම තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව තුළ පවත්නා මානව සම්පත් හිඟකම හේතුවෙන් තක්සේරු වාර්තා ලබාදීම ප්‍රමාද වීම හා අමාත්‍යාංශ විසින් තක්සේරු කිරීමට ඉදිරිපත් කර ඇති ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි අමාත්‍යාංශ වෙනස්වීම හා එහි විෂය පථය වරින් වර වෙනස් වීමත් සමඟ කුමන අමාත්‍යාංශයට අයත්දැයි හඳුනාගැනීමේ ගැටළු බලපානු ලබන බව විගණනයට නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) නියැදි පරීක්ෂාවේදී අනාවරණය කර ගත් පරිදි මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියේ අභ්‍යන්තර විගණන අධ්‍යක්ෂකගේ 2019 පෙබරවාරි 26 දිනැති හා අංක RDA/DIA/001 දරන ලිපිය, 2018 දෙසැම්බර් 26 දිනැති හා අංක RDA/DIA/001 දරන ලිපිය, 2018 නොවැම්බර් 09 දිනැති හා RDA/DIA/001 දරන ලිපිය සහ 2018 නොවැම්බර් 21 දිනැති ලිපිය මඟින් ඉදිරිපත් කර තිබූ තොරතුරු අනුව, විදේශීය ආධාර ව්‍යාපෘති කිහිපයක් නිමවී මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියට පවරා දී තිබූ කාර්යාල ගොඩනැගිලි , සංචාරක නිවාස සහ නිල නිවාස විශාල ප්‍රමාණයක් ගිණුම් ගත කිරීම

සහ වත්කම් ලේඛනයට ඇතුළත් කර ගැනීම සිදුකර නොතිබුණි. මේ සම්බන්ධව පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (i) මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය සතු බොරැල්ල සහ මධ්‍යම පළාතේ පිහිටි කඩ කාමර 37ක වටිනාකම තක්සේරුකර මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට ඇතුළත් කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය. මේ සම්බන්ධයෙන් 2017 සහ 2018 වර්ෂවල විගණන වාර්තා වලින්ද පෙන්වා දී ඇති නමුත් එම කඩ කාමරවල වටිනාකම මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල නොදැක්වෙන බව වැඩිදුරටත් නිරීක්ෂණය කෙරේ.
- (ii) වැටිය සිට අන්දර වැව දක්වා වූ මාර්ගයේ පිහිටා ඇති පිරිවැය රු.මිලියන 6.7 ක් වූ ගොඩනැගිල්ලක් දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ග දිගුව අදියර 111 ව්‍යාපෘතිය මගින් දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ග දිගුව අදියර 11 වෙත සෘජුවම භාර දී තිබූ බවත් එම ගොඩනැගිල්ල මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය වෙත පවරා ගිණුම් ගත කර නොතිබුණි.
- (iii) දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ග ව්‍යාපෘතියේ (STDP) 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඉදිරිපත් කර තිබූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අනුව මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය වෙත භාර දී තිබූ පිරිවැය රු.මිලියන 6.86 ක් වූ අන්තර් භුවමාරු මධ්‍යස්ථාන 03ක් අධිකාරියේ ගිණුම් වලට ගෙන නොතිබුණි.
- (iv) මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයෙහි ගොඩනැගිල්ල නිශ්චිතව හඳුනා ගැනීමට ක්‍රමවේදයක් නොමැතිවීම හා ගොඩනැගිල්ලේ භූමි ප්‍රමාණය සඳහන් නොවීම හේතු කොට ගෙන පළාත් මහින් ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු සමඟ සැසඳිය නොහැකි විය. එ අනුව ඌව පළාත තුළ වූ විධායක ඉංජිනේරු කාර්යාල පහට අදාල ගොඩනැගිලි සංඛ්‍යාව 105 කි. මෙම ගොඩනැගිලි වල භූමි ප්‍රමාණය හා වටිනාකම ආසන්න වශයෙන් පිළිවෙලින් වර්ග අඩි 85,780 ක් හා රු.මිලියන 210.5 කි. නමුත් ගොඩනැගිලි ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයෙහි ඌව පළාතට අදාලව රු.මිලියන 9.5 ක ගොඩනැගිලි පමණක් සටහන් වී තිබුණි.

(ඇ) ගොඩනැගිලි වටිනාකම ගිණුම්ගත කිරීමේ දී ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුගමනය කරන බවත් ගිණුම් ප්‍රමිත පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම හා පරිගණක සාක්ෂරතාවය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහාත් ITMIS වැඩසටහන භාවිතා කරන්නන් පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම සඳහා සැලසුමක් පැවතියද සැලසුම් කළ පුහුණු වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම (2019) තුළ ඇතුළත් කර නොතිබුණි. 2021 අගෝස්තු 10 දිනැති අංක PER/A/2020/GB/01 දරණ ලිපිය මගින් වර්ෂය තුළ නිලධාරීන් පුහුණුව සඳහා වැඩසටහන් පැවැත්වීම පිළිබඳ තොරතුරු විමසීම් කරන ලද අතර 2021 ඔක්තෝබර් 29 දිනැති පිළිතුරු ලිපිය මගින් අදාළ තොරතුරු ලබාදෙන ලෙස ව්‍යාපෘති අධ්‍යක්ෂක වෙත ලබාදුන් බව සඳහන් කළ ද 2021 නොවැම්බර් 17 දක්වා අදාළ තොරතුරු විගණනයට ලැබී නොතිබුණි.

4. නිර්දේශ

- 4.1 රජයේ ගොඩනැගිලි පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් ස්ථාපිත කිරීම.
- 4.2 නව ගොඩනැගිලි සැලසුම් කිරීමේදී නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ ගොඩනැගිලි රෙගුලාසි ප්‍රකාරව ආයතන ඉදිරි දැක්ම හා කාර්යභාරය සැලකිල්ලට ගෙන එම අවශ්‍යතාවයන්ට ගැලපෙන පරිදි ගොඩනැගිලි සැලසුම් සකස් කිරීම හා පරිසර හිතකාමීත්වය හා අවම බලශක්ති භාවිතය යන කරුණු සැලකිල්ලට ගැනීම.
- 4.3 ගොඩනැගිලි කුලියට හෝ බද්දට ගැනීමේදී මුළුමනින්ම ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශයන් අනුගමනය කිරීම
- 4.4 Integrated Treasury Management Information System යන දත්ත පද්ධතිය වර්තමාන අවශ්‍යතාවය සැලකිල්ලට ගනිමින් ස්ථාපිත කිරීමේ කටයුතු කඩිනම් කිරීම
- 4.5 මූල්‍ය නොවන වත්කම් නියාමනය සම්බන්ධව කොම්ප්‍රොලර් ජනරාල්ගේ යටතේ වූ දත්ත පද්ධතිය කඩිනමින් යාවත්කාලීන කිරීම සහ එමගින් අධීක්ෂණ ක්‍රියාවලිය ක්‍රමවත් කිරීම.
- 4.6 ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීමක දී, මිලදී ගැනීමකදී හෝ බදු ගැනීමකදී ගොඩනැගිල්ල යොදා ගනු ලබන කාර්යභාරය, එහි සේවයේ නියුතු කාර්ය මණ්ඩලය, භාවිතා කරන උපකරණවල ස්වභාවය අනුව ගොඩනැගිලි අවශ්‍යතාවය නිසි පරිදි හඳුනා ගැනීම සඳහා මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරීම
- 4.7 රාජ්‍ය ආයතන වල ගොඩනැගිලි වල ඉඩකඩ කළමනාකරණයේදී , නිශ්චිතව සම්මත කර ගත් ඉඩකඩ වෙන්කිරීමේ ප්‍රමිතීන් හඳුන්වා දීම
- 4.8 රාජ්‍ය ආයතන තම සතු ගොඩනැගිලි සම්බන්ධ තොරතුරු හා දත්ත පවත්වා ගැනීම මගින් ගොඩනැගිලි තුළ පවතින ඉඩකඩ උනන්දු හා අතිරික්තතා කාලීනව අධීක්ෂණය හා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම.
- 4.9 ගොඩනැගිලිවල නිත්‍යානුකූල හිමිකාරීත්වය සම්බන්ධ ගැටළු නිරාකරණය කර ගැනීම
- 4.10 තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව මගින් රාජ්‍ය ආයතනවලට අයත් ගොඩනැගිලි තක්සේරු කළ පසුව අදාළ ආයතනවල ගිණුම්කරණ පද්ධතියට එම වටිනාකම් ඇතුළත් කර ගොඩනැගිලිවල වටිනාකම යාවත්කාලීනව පවත්වාගෙන යාමට කටයුතු කිරීම

- 4.11 ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීමකදී හෝ බදු පදනමට ලබා ගැනීමේදී සේවා ලාභීන් සඳහා වූ පහසුකම් ආබාධිත ප්‍රවේශ පහසුකම්, රථගාල් කිරීමේ පහසුකම් පිළිබඳ වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීම
- 4.12 ගොඩනැගිලි රෙගුලාසි අනුකූලව ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදුකර නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියෙන් අනුකූලතා සහතික ලබා ගැනීමට කටයුතු කිරීම.
- 4.13 පවතින ආර්ථික අර්බුදය හමුවේ නව ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම සීමා වී ඇති බැවින් ගොඩනැගිලි අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමේදී හා පවත්නා ගොඩනැගිලි භාවිතයේදී ආර්ථිකභාවයෙන් යුතුව කටයුතු කිරීම.
- 4.14 සියළු රජයේ ගොඩනැගිලි පිළිබඳ තොරතුරු තනි දත්ත පද්ධතියකට ඇතුළත් කිරීමෙන් එම ගොඩනැගිලි ඵලදායීව උපයෝජනය කිරීම.

 ඩබ්ලිව්.පී.සී.වික්‍රමරත්න
 විගණකාධිපති

2022 අගෝස්තු 24 දින

විගණනය විසින් කැඳවන ලද තොරතුරු වලට අදාළ පිළිතුරු ලබා දුන් රාජ්‍ය ආයතන

අනු අංකය	ආයතනයේ ස්වභාවය	ආයතනයේ නම	ගොඩනැගිලි උපයෝජන අවස්ථා සංඛ්‍යාව
	අමාත්‍යාංශ		
1		රාජ්‍ය පරිපාලන , ස්වදේශ කටයුතු සහ පළාත් සභා හා පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශය	01
2		කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සහ ව්‍යවසාය සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය	02
3		ක්‍රීඩා හා තරුණ කටයුතු අමාත්‍යාංශය	08
4		යෞවන හා ක්‍රීඩා අමාත්‍යාංශය	05
5		අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය -	01
6		උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය	02
7		කාන්තා හා ළමා කටයුතු සහ සමාජ ආරක්ෂණ අමාත්‍යාංශය -	03
8		ප්‍රවාහන සේවා කළමනාකරණ අමාත්‍යාංශය	02
9		මුදල්, ආර්ථික සහ ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය,	01
10		සංචාරක හා ගුවන් සේවා අමාත්‍යාංශය	01
11		නගර සංවර්ධන ජලසම්පාදන හා නිවාස පහසුකම් අමාත්‍යාංශය	39
12		ඉඩම් හා ඉඩම් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය	01
13		කාර්මික අපනයන සහ ආයෝජන ප්‍රවර්ධන අමාත්‍යාංශය	03
14		අධිකරණ, මානව හිමිකම් සහ නීති ප්‍රතිසංස්කරණ අමාත්‍යාංශය	46
15		බුද්ධිමය, ආගමික හා සංස්කෘතික කටයුතු අමාත්‍යාංශය	01
16		මාර්ග සහ මහාමාර්ග අමාත්‍යාංශය	02
17		සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය	02
18		ධීවර හා ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශය	01
19		වැවිලි කර්මාන්ත සහ අපනයන කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය	02
20		පරිසර අමාත්‍යාංශය	01
21		ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය	01
22		පළාත් සභා හා පළාත් පාලන කටයුතු රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය	01
23		නිපුණතා සංවර්ධන, රැකියා හා කම්කරු සබඳතා අමාත්‍යාංශය	01
24		මහවැලි, කෘෂිකර්ම, වාරිමාර්ග හා ග්‍රාමීය සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය	61
25		වරාය හා නාවික කටයුතු අමාත්‍යාංශය	01
26		විදුලි බල හා බලශක්ති අමාත්‍යාංශය	01
27		ප්‍රජා සවිබල ගැන්වීම් හා වතු යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය	01
		එකතුව	186
	දෙපාර්තමේන්තු		
1		ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික බුද්ධිමය දේපල කාර්යාලය	01
2		වෙළඳ නාවික ලේකම් කාර්යාලය	02
3		ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව	01
4		අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපා.	08
5		ශ්‍රී ලංකා ග්‍රහලෝකාගාරය	01
6		රජයේ ප්‍රවෘත්ති දෙපාර්තමේන්තුව	01
7		වෛද්‍ය සැපයුම් අංශය	04
8		ජීව වෛද්‍ය ඉංජිනේරු සේවා අංශය	01

9		මැලේරියා මර්ධන ව්‍යාපාරය	01
10		සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාංශය	02
11		ලාදුරු මර්ධන ව්‍යාපාරය	01
12		බරවා මර්ධන ව්‍යාපාරය	01
13		ක්ෂය රෝග , ළය රෝග මර්ධන	05
14		ලිංග ආශ්‍රිත රෝග මර්ධන වැඩසටහන	01
15		විද්‍යාතා සම්පත් මධ්‍යස්ථානය	176
16		රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුව	02
17		සත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව	05
18		බෞද්ධ කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව	06
19		භික්ෂු ආගමික හා සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුව	01
20		ක්‍රිස්තියානි ආගමික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව	01
21		මුස්ලිම් ආගමික හා සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව	01
22		සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව	13
23		ජාතික කෞතුකාගාර දෙපාර්තමේන්තුව	17
24		ප්‍රජා ජල සැපයුම් දෙපාර්තමේන්තුව	36
25		වසංගත රෝග විද්‍යා අංශය	01
26		ජාතික මානසික සෞඛ්‍ය විද්‍යාතනය	01
27		පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශය	01
28		මිනිස් බල හා රැකී රක්ෂා දෙපාර්තමේන්තුව	02
29		කම්කරු වන්දි කොමසාරිස් කාර්යාලය	01
		එකතුව	294
	සංස්ථා		
1		සුගතදාස ජාතික ක්‍රීඩා සංකීර්ණ අධිකාරිය	01
2		ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය	62
3		ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාව	03
4		මාර්ග ආරක්ෂාව පිලිබඳ ජාතික සභාව	01
5		රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව	34
6		රාජ්‍ය වාණිජ නීති ගත සංස්ථාව	11
7		ජාතික ජල සම්පාදන හා මල අපවහන මණ්ඩලය	05
8		ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය	01
9		ජාතික ව්‍යවසාය සංවර්ධන අධිකාරිය	01
10		මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය	24
11		රූපවාහිනී සංස්ථාව	01
12		ජාතික චිත්‍රපට සංස්ථාව	03
13		මහවැලි අධිකාරිය	99
14		කෘෂිකාර්මික හා ගොවිජන රක්ෂණ මණ්ඩලය	24
15		හදබිම අධිකාරිය	04
16		වී අලෙවි මණ්ඩලය	11
17		ජාතික ආහාර ප්‍රවර්ධන මණ්ඩලය	07
18		ශ්‍රී ලංකා සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය	03
19		පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය	01
20		පොල් සංවර්ධන අධිකාරිය	04
21		කුඩා තේවතු සංවර්ධන අධිකාරිය	95
22		ශ්‍රී ලංකා පුළුන්පත් මණ්ඩලය	01
23		ලක්සල	24
		එකතුව	420

	විශ්වවිද්‍යාල		
1		ශ්‍රී ලංකා බෞද්ධ හා පාලි විශ්වවිද්‍යාලය	03
2		පශ්චාත් උපාධි ආයතනය	01
3		පශ්චාත් උපාධි ඉංග්‍රීසි භාෂා ආයතනය	01
4		පුරාවිද්‍යා පශ්චාත් උපාධි ආයතනය	01
5		මහනුවර උසස් තාක්ෂණ ආයතනය	02
6		සෞන්දර්ය කලා විද්‍යාලය	04
7		ගම්පහ වික්‍රම ආරච්චි ආයුර්වේද විද්‍යායතනය	01
8		කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලීය පරිගණක අධ්‍යාපන ආයතනය	01
9		වෛද්‍ය පශ්චාත් උපාධි ආයතනය	02
10		කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය	06
		එකතුව	22
	ව්‍යවස්ථාපිත ආයතන		
1		ජාතික ව්‍යාපාර කළමනාකාරීත්ව ආයතන	06
2		නායකත්ව සංවර්ධන ජාතික මධ්‍යස්ථානය	05
3		මානව ශාස්ත්‍ර හා සමාජ විද්‍යා උසස් අධ්‍යාපන සඳහා වූ ජාතික මධ්‍යස්ථානය	01
4		ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය	02
5		ජාතික පුස්තකාලය හා විද්‍යාපන විද්‍යා ආයතනය	01
6		විශ්ව විද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිෂන් සභාව	03
7		නවීන තාක්ෂණ පිලිබඳ ආතර් සික්ලාක් .	01
8		තොරතුරු දැනගැනීමේ අයි.පී කොමි .	01
9		ජාතික ශිල්ප සභාව	05
10		ජාතික මෝස්තර මධ්‍යස්ථානය	02
11		භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශය	25
12		ප්‍රසිද්ධ රැහුම් පාලක මණ්ඩලය	01
13		බණ්ඩාරනායක සම්මන්ත්‍රණ ශාලාව	20
14		ජේ ආර් ජයවර්ධන මධ්‍යස්ථානය	08
15		කන්ද උඩරට උරුමය සුරැකීම සඳහා අන්තර් ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩලය	01
16		ටවර් හෝල් රහහල පදනම	05
17		කලා මණ්ඩලය	01
18		ජන කලා කේන්ද්‍රය	10
19		ගාලු උරුමය පදනම	01
20		නෙළුම් පොකුණ මහින්ද රාජපක්ෂ රහහල	01
21		ශ්‍රී ලංකා පදනම් ආයතනය	01
22		පලාත් පාලනය පිලිබඳ ශ්‍රී ලංකා ආයතනය	01
23		ඉංජිනේරුමය කාර්යයන් පිලිබඳ මධ්‍යම උපදේශක කාර්යාංශය	12
24		ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සභාව	01
25		ජාතික පසු අස්වනු කළමනාකරණ ආයතනය	08
26		හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය	01
27		ජාතික ප්‍රවාහන වෛද්‍ය ආයතනය	25
28		ශ්‍රී ලංකා සම්මේලන කාර්යාංශය	01
29		ක්‍රීඩා වෛද්‍ය ආයතනය	01
30		ජාතික ක්‍රීඩා විද්‍යාතනය	01
31		ශ්‍රී ලංකා උත්තේජක මර්දන නියෝජ්‍යායතනය	01
		එකතුව	153

	රාජ්‍ය සමාගම්		
1		සී/ස ලක්දිව ඉංජිනේරු (පුද්) සමාගම	01
2		ස්වාධීන රූපවාහිනී සේවය	01
3		සීස කොළඹ කොමර්ෂල් පොහොර සමාගම	07
4		සීස ලංකා පොහොර සමාගම	12
5		ජී.එස්.එම්.බී.ටෙක්නිකල් සර්විසස් පුද්ගලික සමාගම	04
6		සැලසිනේ රූපවාහිනී ආයතනය	01
7		සී/ස ලංකා නැව් සංස්ථාව	01
8		ලංකා විදුලි පොද්ගලික සමාගම	40
9		ලංකා ගල් අඟුරු පුද්ගලික සමාගම	01
10		සී/ස කළුබෝවිටියාන තේ කර්මාන්ත ශාලා සමාගම	05
		එකතුව	73
	ව්‍යාපෘති		
1		කොළඹ නගරාශ්‍රිත දුම්රිය මාර්ග ව්‍යාපෘතිය	01
2		මාතර කතරගම දුම්රිය මාර්ග, ව්‍යාපෘති කාර්යාලය,	01
3		වයඹ විශ්වවිද්‍යාලීය නගර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය,	01
4		කුරුණෑගල හබරණ දුම්රිය මාර්ග ව්‍යාපෘතිය	01
5		ජාතික මෝස්තර මධ්‍ය. ව්‍යාපෘති කාර්යාලය	01
6		අපේ ගම ව්‍යාපෘතිය	01
7		පළාත් මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	01
8		ද්විතීක නගර තිරසාර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	01
9		මහ කොළඹ අප ජලය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය	01
10		JAICA විසින් අරමුදල් සපයන ලද නැගී එන කලාප වල ග්‍රාමීය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	07
11		ග්‍රාමීය පාලම් ව්‍යාපෘතිය	01
12		පුර නැගුම(පළාත් පාලන ආයතන වැඩි දියුණු කිරීමේ ආංශික ව්‍යාපෘතිය)	01
		එකතුව	18

ආහාර කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුව සතු බදු පදනම යටතේ ලබා දී තිබූ ගබඩාවල 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට නිඟ ගබඩා කුලී පිළිබඳ විස්තර

අනු අංකය	ගබඩාවේ නම	බදුකරුගේ නම	2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට නිඟ බදු කුලී වටිනාකම (රු.)	මාස 3 ඉක්මවා බදු කුලී නිඟව පවතින කාල සීමාව
01	වේයන්ගොඩ අංක 02 ගබඩාව	එබල් හෝල්ඩින් පුද් සමාගම	460,000	2021.8.1-2021.12.31
02	වේයන්ගොඩ අංක 04 ගබඩාව	HEALTHYFLA (PVT)LTD	3,879,529	
03	වේයන්ගොඩ අංක 17 ගබඩාව	සෙන්ට්‍රල් ඉංජිනියරින්	77,963	1.7.2021-31.12.2021
04	මල්කඩුවාව (GI) ගබඩාව	එස්.බී.එම්.ඩබ්ලිව්.බණ්ඩාර නායක	200,000	
05	මල්කඩුවාව අංක 1,2 ගබඩාව	කේ.එම්.එම්. සෙයිඩ් මොහොමඩ්	283,000	
06	කටුගොඩ ගබඩාව අංක 01	ට්‍රිකෝ මර්ටයිම් පුද් සමාගම	629,760	2021.5.1-2021.12.31
07	කටුගොඩ ගබඩාව අංක 02	ට්‍රිකෝ මර්ටයිම් පුද් සමාගම	281,535	2021.7.01-2021.12.31
08	වැලිගම ගබඩාව අංක 01	පියසිරි ගබඩාව	172,200	
09	සේනානායක ගබඩාව අංක 01,04	ඉන්ටර් ෆර්මස් පුද් සමාගම	970,245	
10	කහවත්ත ගබඩාව	පන්තිල්පත්තු එම්.පී.සී.එස්	1,234,524	2018.04.01 - 2021.12.31
11	ඇහැලියගොඩ ගබඩාව අංක 1,2,3	ඇහැලියගොඩ එම්.පී.සී.එස්	294,000	
12	ලිප්ටන් ගබඩාව	හපුතලේ එම්.පී.සී.එස්	95,000	
13	හුණුපිටිය ගබඩාව	සුනිතා ගුණසිංහ	9,774	
14	බීලැක්පුල් ගබඩාව අංක 1,2,3	කෘෂිකර්ම සමුපකාර සංගමය	1,503,780	2021.05.01 - 2021.12.31
15	මාතලේ ගබඩාව අංක 1	එස්.මොහොමඩ්.අස්ඊජ්	1,778,056	
16	තංගල්ල කහඳාව ඉඩම	මියාම් එක්ස්පෝට් පුද් සමාගම	362,660	2021.05.1-2021.12.31
17	තංගල්ල කහඳාව ඉඩම (ii)	මියාම් එක්ස්පෝට් පුද් සමාගම	452,871	2021.04.01 - 2021.12.31
18	ඕපනායක ගබඩාව අංක 02	ඉඵල්රිසී.ඉංජිනිර් පැල්මඩුල්ල	80,744	
19	කටුගස්තොට ගබඩාව	ට්‍රෙන්ස් මාකර්ටින්	7,536,791	2020.3.01-

				2021.12.31
20	බදුල්ල ගබඩාව	සී.ඊ.බී	279,845	2021.06.01 - 2021.12.31
21	රත්නපුර ගබඩාව	බමබරබොටුව එම්.සී.සී.එස්	318,986	
22	රත්නපුර ගබඩාව අංක 03	ලංකා සී.ඩබ්ලිව්.ඊ	3,724,020	2021.04.01 - 2021.12.31
23	තුඩුගලවත්ත ගබඩාව	ලංකා සී.ඩබ්ලිව්.ඊ	191,095	2021.08.01 - 2021.12.31
24	වේයන්ගොඩ අංක 09	සන්මික් ෆුඩ්ස්	715,687	2021.03.01 - 2021.12.31
25	වේයන්ගොඩ අංක 13	CBL Global Foods	364,119	
26	මඩකලපුව 01,02,03	බුන්ඩික්ස් ඇපරල් සමාගම	2,473,807	
27	ඔරුගොඩවත්ත ගබඩාව අංක 12	ශ්‍රී ලංකා රේගුව	3,655,985	2021.02.01 - 2021.12.31
28	ඔරුගොඩවත්ත ගබඩාවේ ගරාජය,කාර්යාල කාමරය,වතුර ටැංකි	RANK CONTAINES TERMINALS	333,029	
29	ඔරුගොඩවත්ත ගබඩාව අංක 10,14,15,16 භූමිය	RANK CONTAINES TERMINALS	12,210,864	2021.10.01 - 2021.12.31
30	ඔරුගොඩවත්ත අංක 01	RANK CONTAINES TERMINALS	3,311,419	
31	ඔරුගොඩවත්ත අංක 03	RANK CONTAINES TERMINALS	3,330,053	2021.10.01 - 2021.12.31
32	ඔරුගොඩවත්ත අංක 05	RANK CONTAINES TERMINALS	1,840,427	
33	කැන්ටිමේ කොටස්	S.L.MILK FEDURATION LTD	38,607	
34	කැන්ටිමේ කොටස්	ජී.ඒ.රන්ජිත් කුමාර	674,584	
35	එස්.එ.ඩී.අනුර ශාන්ත	ආහාර දෙපාර්තමේන්තු කැන්ටිම	3,000	
36	පල්ලේකුලේ ගබඩාව අංක 01	එම්.ආර්.එම්.ශ්‍රීම	806,447	
37	නාරාහේන්පිට ගබඩාව අංක 06	ශ්‍රී ලංකා පාරිභෝගික සම්ප්‍රදාය සංගමය	352,181	
38	වේයන්ගොඩ ගබඩාව අංක 05	අත්තනගල්ල බෙදාහැරීම් ක්‍රියාවලිය	56,632	
39	සේනානායක ගබඩාව අංක 02	ශ්‍රී ලංකා යුධ හමුදාව	116,308	
40	රත්මලාන ගබඩාව අංක 01	ජේ.ඒ.සලාම	442,298	
41	කොග්ගල ගබඩාව	දකුණු සංවර්ධන අධිකාරිය	470,174	
42	වේයන්ගොඩ ගබඩාව අංක 09	ඩොන් මියුනිග් ලංකා (පුද්) සමාගම	823,461	
43	මැද්දවත්ත ගබඩාව	සිසිර ඇපියරල්ස්	293,378	
44	බදුල්ල ගබඩාව	ශ්‍රී ලංකා සම්ප්‍රදාය සංගමය	571,499	
45	කැකිරාව ගබඩාව අංක 02	ජලෙන්ටි ආහාර පුද් සමාගම	3,448	
46	සේනානායක ගබඩාව අංක 03	වික්‍රමරත්න (පුද්) සමාගම	140,985	
47	මැද්දවත්ත ගබඩාව	ශ්‍රී ලංකා සම්ප්‍රදාය සංගමය	105,945	
48	පරගම්මන ගබඩාව අංක 01,02,03	විජිත ශාප් පුද් සමාගම	541,018	
49	වේයන්ගොඩ ගබඩාව අංක 05	MY OF CULTURE	137,649	

50	මල්කඩුවාව කාර්යාල කාමරය	නිකවැරටිය ග්‍රීන් වැලි	2,298,030	
51	ඔරුගොඩවත්ත ගබඩාව අංක 08	STATE MINISTRY	2,851,528	
52	ඔරුගොඩවත්ත ගබඩාව අංක 06	STATE MINISTRY	6,102,557	
53	ඔරුගොඩවත්ත ගබඩාව අංක 03	අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව	770,921	
54	ඔරුගොඩවත්ත ගබඩාව අංක 05	අයිකන් ඩිස්ට්‍රිබියුෂන්	695,777	
55	පල්ලේකැලේ ගබඩාව	එස්.එම්.ධර්මසේන	7,434,129	
56	ඔරුගොඩවත්ත ගබඩාව අංක 01	බිස්නස්.ආර්.සී.(පුද්) සමාගම	4,979,543	
57	ඕපනායක ගබඩාව අංක 01	ලාල් ගබඩාව	50,027	
58	ඔරුගොඩවත්ත අංක 05	හේලිස් කෘෂිකර්ම	1,753,869	
59	ඔරුගොඩවත්ත කාර්යාල කාමරය	හේලිස් කෘෂිකර්ම	35,190	
60	වේයන්ගොඩ ගබඩාව අංක 16	සී.ඩබ්.ඊ	221,228	
61	වේයන්ගොඩ ගබඩාව අංක 10	සී.ඩබ්.ඊ	1,731,348	
62	ඔරුගොඩවත්ත 09	සී.ඩබ්.ඊ	5,150,037	
63	ඔරුගොඩවත්ත 06	සී.ඩබ්.ඊ	6,141,534	
64	ඔරුගොඩවත්ත 03	සී.ඩබ්.ඊ	6,141,534	
65	ගැට්ටුවාන 02	සී.ඩබ්.ඊ	1,995,273	
66	වේයන්ගොඩ ගබඩාව අංක 09	සී.ඩබ්.ඊ	2,494,128	
	මුළු එකතුව		109,476,039	